

Pedagógiai Program

Tartalom

Az iskola története és pedagógiai szemlélete	7
Oktatási sajátosságok és célkitűzések	7
Művészeti nevelés.....	7
Jövőkép és küldetés.....	7
ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM	9
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	9
1.1. Nevelési, pedagógiai alapelvek	9
1.2 Pedagógiai céljaink	9
1.3 Feladataink a célok megvalósítása érdekében.....	10
1.4. Nevelési módszereink	11
1.5. Az iskola nevelési eszközei, eljárásai	12
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	12
3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	15
3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	15
3.2 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása	18
4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	19
4.1. A közösségnevelés folyamata, feladatai, formái intézményünkben	19
4.2. A közösségi nevelés speciális feladatai, eszközei és elvárásai	20
4.3. A diákközösségek nevelési céljai, feladatai:	21
4.4 A személyiség- és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi formák.....	22
4.5 Tanórán kívüli tevékenységformák, a szabadidő hasznos eltöltése.....	23
4.6 Hagyományörző tevékenységek	24
5. Nemzetiségi oktatás	25
5.1 Német nemzetiségi nyelvoktatás.....	25
5.2 A nemzetiségi nevelés-oktatás tartalma.....	26
5.3. A német nyelvi belső vizsga rendje	26
5.4. Nemzetiségi nevelés-oktatás támogatása	27
6. A pedagógusok és az osztályfőnök feladatai	28
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	30
7.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	30
7.2. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése	31

7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.....	32
7.4. A tehetséges tanulók fejlesztése-tehetséggondozás.....	34
7.5. A tanulási kudarcnak, lemorzsolódásnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program .	34
A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	36
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	38
Lázár Ervin Program (LEP).....	39
Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP)	39
8. A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje az intézményi döntési folyamatban	39
9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	41
9.1 A szülői közösség és kapcsolattartásának rendje.....	41
9.2. A tanulói közösség és kapcsolattartásának rendje.....	43
9.3. Kapcsolat a partnerekkel.....	44
10. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei.....	45
Az osztályozó vizsga	45
A javítóvizsga.....	45
A különbözeti vizsga.....	46
Pótló vizsga	46
A vizsgák időpontja	46
Az írásbeli vizsgákra vonatkozó szabályok	46
A szóbeli vizsgák szervezésére vonatkozó szabályok.....	47
11. Az érdemjegyek rögzítésének határideje.....	48
12. Felvétel és átvételi szabályok.....	49
12.1. Elsős beiratkozás.....	49
12.2. Átvételi eljárás magasabb osztályokba	50
12.3. Csatlakozás a nemzetiségi nyelvoktatáshoz felsőbb évfolyamon	51
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	51
Helyi tanterv.....	53
Helyi tantervünk kiemelt céljai:.....	53
Az éves munkatervben fontos szerepet kapnak a következő események:.....	54
Az iskola helyi tanterve	54
Választható foglalkozások:	55
Szakkörök	56
Az alapfokú művészeti oktatásban a választható tantárgyak:.....	56
3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	58
4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	58

4.1 A kulcskompetenciák fejlesztése	58
4.2 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	60
4.3 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	61
4.4 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	61
4.5 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	62
5. Mindennapos testnevelés	62
6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	62
7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	66
Mondatbank első félévi	70
Első tanév vége	74
Második osztály félévi	79
9. A tanulók dicséretének és jutalmazásának rendszere	87
9.1 Fegyelmező és fegyelmi büntetések rendszere	88
10. Házi feladat elvei és korlátai	91
11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	92
12. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	94
13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez használt módszerek	94
14. Az iskola egészségnevelési elvei	94
15. Környezeti nevelés a tanórákon kívül	95
16. Iskolánk környezeti nevelésének hosszú távú általános pedagógiai céljai, feladatai	96
17. Együttműködő partnereink:	99
Könyvtár	100
Zeneiskola Pedagógiai Programja	102
1. Alapfokú művészeti iskola	102
1.1. A művészeti nevelés alakulása az intézményben, és kapcsolata a településsel	102
1.2. A művészeti nevelés szerepe intézményünk pedagógiai célrendszerében	103
2. A művészeti iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, eszközei	103
Alapelveink, értékeink, céljaink	103
3. Személyiség fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	104
4. A közösségfejlesztéssel és az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	106
4.1. Tanulói közösségek	106
4.2. Digitális közösségépítés lehetőségei	106
5. A pedagógusok helyi feladatai a művészeti iskolában	106
5.1. A pedagógus kötelességei	106

5.2. A tanszakvezetői feladatok az intézmény szervezeti struktúrájában	107
5.2.1. A tanszakvezető főbb feladatai:	107
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje	107
6.1. Tehetséggondozás	107
6.1.1. Komplex tehetségkép és személyiségfejlesztés a zenei nevelésben	108
6.1.2. Feladatok a tehetségkutatásban	108
6.1.3. A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai:.....	109
6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók, a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő növendékek, a sajátos nevelési igényű tanulók és a hátrányos helyzetű tanulók zenei nevelése	109
7. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái és lehetőségei	109
7.1. A szülőkkel való kapcsolattartás	109
7.2. A KRÉTA rendszer szerepe a kapcsolattartásban	110
8. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei.....	110
8.1. A vizsgák formái és szakaszai:	110
8.2. Művészeti alapvizsga és záróvizsga	111
9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai az alapfokú művészeti iskolában	113
9.1. A tanulók felvétele	113
9.2. A tanulói jogviszony létrejöttének feltételei	113
10. A zeneiskolai nevelést-oktatást segítő feltételek, eszközök és felszerelések	114
10.1.1. Zeneoktatás közös iskolai termekben	114
10.2. Személyi feltételek.....	115
A művészeti iskola helyi tanterve	116
1. A képzés struktúrája, tanszakok, tantárgyak	116
1.2. Tanszakok és tantárgyak.....	116
1.3.1. „A” tagozat.....	116
1.3.2. „B” tagozat	118
1.4.1. „A” tagozat	119
2. A művészeti iskola értékelési rendje, osztályozás, felsőbb osztályba lépés	121
2.1. Értékelés.....	121
2.2. Osztályozás	121
2.2.1. A tanuló munkájának értékelése	121
2.2.2. A tanuló szorgalmának értékelése	122
2.3. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	123
2.4. A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek	123

3. A művészeti iskolában használt helyi tantervek.....	124
Alapfokú művészetoktatás alapprogramja 2022	124

Jogszábai háttér

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 419/2024. (XII.23.) Korm.rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 2026. évi XLVII. törvény a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról

Iskola története, arculata

Az iskola története és pedagógiai szemlélete

Iskolánk több mint egy évszázados múltat tekint vissza. Az első iskola és kántortanítói lakás 1880 körül épült falunkban, ahol 1909-ig német nyelven folyt a tanítás a római katolikus felekezeti iskolában. 1914-re elkészült az Állami Elemi Népiskola, amely 1948-ban beolvadt az állami oktatási rendszerbe. Az iskola épületét 1962-ben és az 1960-as évek végén is bővítették, ekkor alakították ki az étkezőt és egy újabb tantermet.

Az 1983-84-es tanévre készült el Üröm és Pilisborosjenő közös 8 tantermes, 2 szaktantermes, főzőkonyhás, éttermes, sportpályával rendelkező iskolája Pilisborosjenő területén. 1989-ben a két falu közigazgatásilag szétvált, és az iskola Pilisborosjenő fenntartásába került. Az intézmény két telephellyel működött 1993-ig, amikor a közös fenntartás megszűnt, és a pilisborosjenői gyerekek újra a helyi épületben tanulhattak. 1999-ben az önkormányzat elindította az iskola bővítését, melynek részeként 2003-ban új épületszárnyat adtak át, lehetővé téve az egy telephelyen történő oktatást.

A 2018-2019-es tanév elején az iskola új épületbe, a felújított egykori Aura Hotel és Rendezvényházba költözött. A tornaterem építése 2020-ban indult el, és a 2022-2023-as tanévre valósult meg. A létesítmény a Janza Richárd Sándor Tornaterem nevet kapta, tisztelegve egykori tanítványunk, Janza Richárd Sándor, ifjúsági kajak világbajnok és világbajnok és világbajnok verseny bronzérmese előtt.

Oktatási sajátosságok és célkitűzések

Iskolánk kiemelt jellemzője a német nemzetiségi nyelv oktatása. A községben élő sváb kisebbség kezdeményezésére régi hagyományként honosodott meg a nemzetiségi oktatás, amely megalapozott nyelvtudást biztosít tanulóinknak. A 2015 óta működő DSD- nyelvvizsgaközpontunk lehetőséget teremt a sikeres nyelvvizsgák letételére. Az iskola 2020 óta viseli az Örökös ÖKOiskola címet. 2022-2023-as tanévben bevezetésre került az általános tanrend.

Nevelési filozófiánk szerint a pedagógiai munka csak akkor lehet hatékony, ha biztosított az a légkör, amelyben a gyerekek, pedagógusok és szülők egyaránt jól érzik magukat. Tantestületünk tagjai felkészült szakemberek, akik folyamatos fejlődésre és kiválóságra töreksenek, hogy tanítványaink sikeresen folytathassák tanulmányaikat a budapesti középiskolákban.

Művészeti nevelés

Az iskola épületében korábban hangszeres magán zeneiskola működött. 2003-ban az iskola profilját kibővítették alapfokú művészeti oktatással, amely a délutáni hasznos időtöltést, a személyiségfejlesztést és a közösségformálást is szolgálja. A művészeti oktatás az elmúlt években elsősorban a klasszikus zeneművészet területén erősödött meg.

Jövőkép és küldetés

“Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

Arra törekszünk, hogy intézményünk vonzó és kiszámítható legyen, ahol biztonságos, alkotó légkörben lehet dolgozni. Célunk, hogy minőségi köznevelést és versenyképes tudást nyújtsunk, amelyet a diákok és szüleik szívesen választanak. A hatékony működés érdekében döntéseinket egységes alapelvek mentén, a megfelelő szinteken kívánjuk meghozni.

Iskolánkban a megalapozott szakmai tapasztalat birtokában a korszerű módszerekre, eljárásokra, szemléletre nyitott, önkritikára és önfejlődésre kész, tájékozott és felkészült tantestület működik, amely ennek érdekében rendszeresen részt vesz továbbképzéseken, szakmai műhelymunkákon és pedagógiai innovációkat támogató programokon.

Intézményünk segíti az értékmegőrzést és értékközvetítést, a minőségi oktatás megvalósulását. Nem tantárgyakat, hanem gyermekeket tanítunk, hiszen a legfőbb érték maga az ember. Hiszünk abban, hogy a sokoldalú képzés és a stabil tudás biztosítja tanulóink számára a jövőbeli sikereket. Célunk, hogy olyan környezetet teremtsünk, amely lehetőséget biztosít minden diák számára, hogy képességei szerint a legtöbbet hozza ki magából. Dolgozóink ismerik az iskola céljait, és elkötelezetten dolgoznak értük. Célunk, hogy a délutáni foglalkozások szervezésével elősegítsük a diákok kulturális és szellemi gyarapodását, támogassuk tehetségük felismerését és kibontakoztatását, valamint hozzájáruljunk személyiségük sokoldalú fejlődéséhez. E programok révén fejlesztjük tanulóink kreativitását, együttműködési készségét és önálló problémamegoldó képességét, biztosítva számukra a harmonikus fejlődés és a sikeres társadalmi beilleszkedés lehetőségét.

Biztosítjuk az egyenlő hozzáférést, az esélyegyenlőséget a tanulásban. Megőrizzük és gyarapítjuk közvetlen környezetünk, iskolánk, lakóhelyünk hagyományait, értékeit. Célunk, hogy környezettudatos életvitel kialakításával olyan magatartást alakítsunk ki, amely elősegíti a fenntarthatóságot. A testi és lelki egészségre neveléssel a gyermekek fizikai és mentális állapotát javítjuk, ezzel erősítve az egészségtudatos életszemléletet. A prevencióra építve alakítjuk ki azokat a szokásokat, amelyek hosszú távon biztosítják a jóllétet. Fontos számunkra, hogy a tanulóiban kialakítsuk a versenyképes tudás megszerzéséhez szükséges motivációt, és támogassuk őket abban, hogy megerősítsék azokat a viselkedési jellemzőket, amelyek elengedhetetlenek a továbbtanulásukhoz és életük boldogulásához. A hatékony és eredményes munka érdekében őszinte, támogató emberi kapcsolatokat szeretnénk kialakítani a tanulókkal és családjaikkal.

Törekszünk arra, hogy a szülők bizalommal legyenek intézményünk iránt, melyben biztosítottak látják gyermekük fejlődését, jövőjét. Széleskörű tájékoztatással ismertetjük meg tevékenységünket, eredményeinket a meglévő és a leendő partnereinkkel. Az intézmény munkájára, eredményességére vonatkozóan folyamatosan gyűjtjük az adatokat, melyek segítségével megtervezhető a folyamatos fejlesztés. Külső szakértők bevonásával tematikus előadásokat szervezünk a szülők számára, amelyek a gyermekek fejlődésével és a rájuk ható tényezőkkel kapcsolatos releváns kérdéseket tárgyalják. Törődéssel, odafigyeléssel fordulunk minden partnerünk felé, ezt az irányvonalat szeretnénk a jövőben is erősíteni.

ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Nevelési, pedagógiai alapelvek

Intézményünk pedagógusai gyermekbarát, gondoskodó és motiváló környezetben, a tanulók teljes személyiségének fejlesztésével testileg, szellemileg és erkölcsileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből. Oktató munkánk során prioritást élvez az alapkészségek fejlesztése a NAT által meghatározott kulcskompetenciák kialakítása, fejlesztése, az egyenlő esélyek biztosítása.

Nevelőtestületünk a napi gyakorlati munkában az alább felsorolt pedagógiai alapelveket juttatja érvényre:

- Vallási-világnézeti semlegesség
- Hátrányos megkülönböztetés tilalma
- Demokratikus magatartásra nevelés
- Mások tiszteletben tartása, tolerancia, szolidaritás
- Egyéni bánásmód, differenciálás
- A gyermek személyiségi jogainak tiszteletben tartása
- A gyermek mindenekfelett álló érdeke
- Komplexitás elve
- Következetesség elve
- Tapasztalatszerzés elve
- Egészséges életmód és környezettudatosság elve
- Egyenrangúság, esélyegyenlőség elve
- Partnerség elve

1.2 Pedagógiai céljaink

A köznevelési rendszerben iskolánk általános iskolai feladatokat lát el, ezért elsődleges célja a tankötelezettség teljesítését szolgáló nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás.

- a tanuló személyiségét, jogait tiszteletben tartjuk, kötelességeit számonkérjük,
- intézményünkben lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanuló egyenlő eséllyel tanuljon,
- intézményünkben tilos a hátrányos megkülönböztetés, zaklatás
- építünk a gyermeki, tanulói nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra,
- az oktatás során figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit, a fejlesztés egyénre szabottan történik,
- a kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget adunk tehetségük kibontakoztatására,

- váljanak hazájukat ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalokká,
- a tanulók az adott lehetőségek közül megfelelően választhatnak zeneiskolai képzést, szakkört valamint egyéb tanórán kívüli tevékenységet,
- a társadalmi beilleszkedéshez, boldoguláshoz nélkülözhetetlen a kommunikációs képesség és viselkedéskultúra kialakítása, fejlesztése tanulóinkban,
- reális önismeret, önértékelés kialakítása a megfelelő továbbtanulási irány megválasztása céljából,
- célunk, hogy tanulóinkból felnőtt korukra egészségtudatos, kiegyensúlyozott, életvezetésre képes emberekké váljanak,
- az eltérő környezeti háttérrel és tanulási adottsággal rendelkező tanulók (HHH,HH,SNI, BTMN) megsegítéséhez igazodó képesség-kibontakoztató nevelés.

1.3 Feladataink a célok megvalósítása érdekében

Alapelveink, kijelölt fejlesztési területeink és nevelési céljaink meghatározzák közös értékeinket és áthatják pedagógiai munkánk egészét. A célok elérése érdekében egyaránt fontosnak tartjuk:

- az egységes, életkornak megfelelő, közös alapokra épülő ismeretszerzést
- az ismeretszerzés során a differenciált tevékenységek - tanulási módszerek alkalmazását
- a cselekedtetés és gyakoroltatást
- az érzelmi ráhatást, a motivációt
- a tanulók adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési rendszer működtetését
- Tiszteletben tartjuk a tanulók személyiségét, nemzetiségi identitását.
- Szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk intézményünkben kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek - és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokra, együttműködésre.
- Fontos feladat a munkára nevelés, ezért a tanulókat bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe, az iskolai környezet szépítésébe.
- Motiváló hatású tanulási környezetet biztosítunk.
- Figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit, lehetőséget biztosítunk a felzárkózásra, a hátrányok csökkentésére.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra.
- A pozitív énkép kialakításával, az önismeret folyamatos fejlesztésével megalapozzuk a helyes pályaválasztást.
- Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink megismerjék és elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit, a személyre szabott tanulási technikákat.
- Megismertetjük tanulóinkkal nemzeti kultúránkat, hagyományainkat, történelmünket, tápláljuk a gyermekekben a haza és a szülőföld iránti szeretetet.
- A nemzetiségi programok megvalósításával biztosítjuk, hogy nemzetiségi tanulóink megismerjék saját kultúrájuk értékeit.
- Fokozott hangsúlyt fektetünk a gyakorlati tapasztalatokra épülő ismeretszerzésre.

Kiemelt fejlesztési feladataink

- Helyes énkép kialakítása, önismeret fejlesztése (személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése).
- A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése (tanulás, a digitális, a matematikai gondolkodási kompetenciák fejlesztése).
- Felzárkóztatás, a tehetséggondozás, a pályaorientáció segítése (kommunikációs, kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése).
- Kulturált életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése (Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra, hon-és népismeret, kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság, személyes és társas kapcsolati, kommunikációs digitális kompetenciák fejlesztése).
- Egészséges életmód, testi-lelki egészség. Környezettudatos magatartás kialakítása (személyes és társas kapcsolati, kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciák fejlesztése).
- „Boldogságra nevelés” (személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése).
- Élethosszig tartó tanulás szükségletének megalapozása, kialakítása (munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése).
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire- társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése, aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, gazdasági nevelés (személyes és társas kapcsolati, matematikai, gondolkodási, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése).

Kiemelt figyelmet fordítunk az iskola, mint szervezet erőforrásainak feltárására:

- felmérjük a korai iskolaelhagyás megelőzésében szerepet játszó emberierőforrás
- tényezőket, a kihívásokat és értékeket beazonosítjuk és megoldásfókusszal, reflektíven értelmezzük azokat.
- Törekszünk a méltányos és befogadó tárgyi környezet kialakítására, mely elősegíti a tanulói kulcskompetenciák fejlődését, támogatja a tanulás különböző formáinak megvalósulását.

1.4. Nevelési módszereink

Alapvető célunk, hogy a diák a tanulási folyamat aktív résztvevője legyen, ennek során a tanár segítségével átélje a felfedezés, megismerés és a tudás örömet. Előtérbe helyezzük a tapasztalás útján való ismeretszerzést. Ehhez szükséges a megfelelő motiváció és a változatos, a korosztályhoz, tanulócsoporthoz és egyéniséghez illő munkamódszerek alkalmazása.

Ezt segíti:

A különböző tanítási-tanulási módszerek (csoportmunka, differenciált foglalkozás, egyéni munka, projekt munka, kooperatív tanulás stb.) változatos alkalmazása.

Előtérbe helyezzük azokat a munkaformákat, amelyek kifejlesztik a tanulóknál – a munkaerőpiac által is preferált - csoportban dolgozás képességét.

A tanulói aktivitásra való motiválás az ismeretek elsajátításában.

A rendszeres, tartalmában és formájában is színvonalas munkavégzésre való törekvés.

A tanulók pozitív énképének, magabiztos, önálló életvezetésének kialakítása sikerekhez juttatással, egyéni tehetségük kibontakozásának segítségével, kudarcaik feldolgozására és kijavítására adott lehetőségekkel.

Minden tanulót segíteni kell, hogy adottságai alapján teljesítménye csúcsára juthasson el és felismerje miben a legjobb, mihez van leginkább tehetsége.

1.5. Az iskola nevelési eszközei, eljárásai

Nevelési rendszerünket úgy kívánjuk megszervezni és működtetni, hogy az osztályközösségek és a tanulók együttműködésére, aktivitására épüljön. Ez által az emberi együttélés, kapcsolatteremtés szabályainak elsajátítását, a másokhoz való alkalmazkodás, nyitottság kialakítását kívánjuk megvalósítani, amelyre alapozhatók a munkahely által elvárt kompetenciák.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott nevelési eljárások

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, segítő módszerek	• következetesség • gyakoroltatás • segítségadás • ellenőrzés • ösztönzés • értékelés	• tanulóközösség tevékenységének megszervezése. • közös célok kitűzése, elfogadtatása. • hagyományok kialakítása
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	• beszámoló • minta- és modellnyújtás • szerepjáték • drámajáték • személyes példamutatás	• nevelői részvétel a tanulóközösség nevelésében • követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösség életéből, a munka világából
Tudatosítás, meggyőződés kialakítása	• magyarázat, • elemzés • beszélgetés	• felvilágosítás a betartandó magatartási formákról • vitakészség fejlesztése

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés a köznevelési intézmények kiemelt nevelési feladata, amely áthatja az iskolai élet minden területét, nem köthető sem műveltségi területhez, sem tantárgyhoz. Ezek a feladatok az értékközvetítő pedagógiai munka lényegét jelentik. A feladat ellátásában az intézmény nyitott, együttműködik a szülőkkel. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos célok és feladatok csak a tanulók életkor-pszichológiai leírásának ismeretéből származhatnak.

Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy minden diák életkorának, fejlettségének megfelelő nevelést-oktatást kapjon. Az egyéni szükségletekhez igazított differenciált képességfejlesztést, alkalmazunk.

<i>Részcélok, feladatok</i>	<i>Eszköz, eljárás, módszer</i>	<i>A teljesülés kritériuma</i>
Értelmi nevelés. Alkotó tevékenység végzése a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon. Tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása. Megismerési vágy kielégítése, fejlesztése.	Lehetőség biztosítása a gyermekeknek az önálló munkára, alkotásra, gondolkodásra. Háziversenyek. Búvárkodás az interneten, könyvtárban. A tanulók számára kiírt pályázatokon való részvétel (tantárgyi, képzőművészeti, stb.)	Tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon egyénre szabott feladatokat is adunk a tanulóknak, s azokat mindig számon is kérjük.
A tanórai légkör oldottságának, feszültségmentességének biztosítása.	Pozitív, motiváló értékelés, a hiányok feladatként való megjelölése.	Tanulóink érzik a fejlődésüket segítő motiválást, a sikerélményhez való juttatást.
Követelménytámasztás, ellenőrzés, önellenőrzés. Rendszeres szóbeli és írásbeli értékelésben részesítjük a tanulóinkat.	Házirend, tantárgyi követelmények. Tantárgyi értékelések, magatartás és szorgalom értékelése. Szülői értekezlet, fogadóóra.	A magatartás, szorgalom, a szóbeli feleletek értékelését önmaga is elvégzi, képes értékelni, és reális képet kialakítani önmagáról (magatartásáról, szorgalmáról, teljesítményéről) és társairól az 5. évfolyamtól kezdődően.
Lehetőséget adunk az önértékelésre. Önvizsgálat, önismeret, reális énkép kialakításának segítése.	Osztályfőnöki órák személyiség fejlesztő programjai.	
Önirányítás, önalakítás, önfejlesztés lehetőségének biztosítása.	Szociális készségfejlesztő módszerek a beilleszkedésre, a helyes viselkedési normák kialakítására.	
Munkához szoktatás, kitartás, munkabírási fokozása, akarati nevelés.	Aktivizálás, motiválás a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon.	Érték a tanulóknál az aktivitás.
Szeretetteljes légkör, érzelmi és erkölcsi, személyközpontú nevelés megvalósítása.	Állandó kommunikáció a bizalom jegyében (tanuló-tanár, tanár-tanár, tanuló-tanuló) Pozitív megerősítés. Hittan és erkölcsstan tanítása.	Az iskolában a tanulóink többsége „védegettnak” érzi magát, ismeri és alkalmazza az alapvető erkölcsi normákat.
Önismeret és társas kultúra fejlesztése.	Személyes példamutatás, kommunikáció.	Tanulóink többsége reális énképpel rendelkezik.

Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
2097 Pilisborosjenő, Fő út 1.

Nehézségek, konfliktusok megoldásához vezető technikák, utak megmutatása.	DÖK tevékenysége. A tanulók bevonásával történő közös eszmegbeszélés.	konfliktusait erőszakmentesen megoldja, vagy kéri a nevelő segítségét.
Nemzeti öntudat fejlesztése, hazafias nevelés. Tanulóink megismerik a szülőhely a haza a lakóhely és iskolánk múltját, jelenét, hagyományait.	Ünnepélyek, kirándulások, osztályfőnöki és tantárgyi órák. Vetélkedők.	Ünnepélyeken, kirándulásokon, egyéb rendezvényeinken tanulók 90%-a fegyelmezetten részt vesz.
Aktív állampolgárságra és demokráciára nevelés. Tanulóinkban felkeltjük az igényt a közösségi tevékenységekre, az iskolai közéletben való aktív részvételre.	DÖK tevékenysége, osztály-szintű feladatok, felelősi rendszer működtetése. Tanulmányi, művészeti versenyeken való részvétel.	Tanulóink 100%-a úgy érzi, hogy véleményezési, választási joga van az iskolai közösségben. A diákok 10%-a aktív feladatot vállal.
Testi-lelki egészségre, harmonikus életvitelre, családi életre nevelés. Sportolási lehetőségek biztosítása. Szabadidős programok szervezése.	Mindennapos testnevelés Osztályfőnöki órán szakemberek felvilágosító óráinak beépítése. Egyéb tanórán kívüli foglalkozások. Kirándulások, túrák, vetélkedők. Személyes példamutatás. Mentálhigiénés programok.	A fizikai állapotfelmérés eredményei javuló tendenciát mutatnak.
Fenntarthatóságra, fogyasztóvédelemre, környezettudatosságra nevelés.	Osztályterem rendje, tisztasága. Saját környezetük rendjének megőrzése. Helyi környezetvédelmi akciókban való részvétel.	Minden tanulónk legalább évente egyszer környezetszépítő tevékenységet végez.
Segítő életmódra, felelősségvállalásra, önkéntességre nevelés, pozitív értékrend elfogadtatása. Szociális képességek kiépítése, és felelősség elsajátíttatása.	Tanórai és tanórán kívüli alkalmak „teremtése”, kihasználása. Példaadás, pozitív megerősítés. Szabálytudat, döntési szabadság gyakorlása.	Tanulóink többsége rendelkezik a szociális képességekkel. Életkorának megfelelően felelősséget vállal. Alkalmazkodik a közösségi szabályokhoz.
Művészeti nevelés, esztétikai élmények szerzése, nyújtása. Médiatudatosságra nevelés. Önfegyelem, viselkedés gyakoroltatása.	Irodalom, zene, képzőművészet, tánc. Hangverseny, múzeum, színházlátogatás, galéria, mozi. Kritikus média és IKT eszközhasználat.	Igény ébred a tanulóknál érzelmi életük, esztétikai érzékük gazdagítása iránt.

Pályaorientáció, pálya- és iskolaválasztás segítése. Együttműködés az érintett középiskolákkal, szülőkkel.	Pályaorientációs foglalkozások, szakmák megismertetése. Iskolalátogatás, tájékoztatás. Mentorálás.	A tanulók 90%-a az általa megjelölt közép fokú iskolába nyer felvételt.
Gazdasági és pénzügyi nevelés. Az erőforrásokkal való gazdálkodás alapismereteinek elsajátíttatása az életkornak megfelelően.	Témahetek, projekthetek Kutató és gyűjtőmunka, prezentáció, problémamegoldás. Könyvtár és IKT használat. Takarékoskodás.	Tanulóink életkori sajátosságainak megfelelően ismerik a család gazdálkodásának jellemzőit.
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató felkészítése, a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése a humán és tárgyi erőforrás lehetőségének függvényében.	Egyenlő bánásmód érvényesítése, hátránykompenzáció a köznevelési intézmény lehetséges eszközeivel.	Folyamatosan csökken a lemorzsolódó tanulók száma. Sikeres integráció és integrációs felkészítés, a tanuló jól érzi magát az iskolában. Az iskolában nem fordul elő szegregáció.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, harmonikus életvitelének kialakítását annak érdekében, hogy a felnővekvő nemzedék minden tagja képes legyen folyamatosan nyomon követni saját egészségi állapotát, érzékelni a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotát érintő hatásokat, és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. Az egészséget nem életcélként, hanem a mindennapi élet erőforrásaként értelmezzük.

Az egészségfejlesztés célja, hogy a tanulók és kisebb-nagyobb közösségeik képessé váljanak az egészség feletti kontroll megszerzésére annak érdekében, hogy javuljon az egészségi állapotuk és az életminőségük.

Közvetlen célunk a prevenció, a tanulók egészségvédelme, egészségfejlesztése és az egészséges életmódra történő felkészítése. Ezt úgy tudjuk elérni, ha tanulóinkkal megismertetjük, elfogadtatjuk a célhoz vezető szabályokat, és rendszeres gyakorlással segítjük a beépülésüket a tanulók mindennapi szokásrendjébe.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokásokat a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakítjuk ki.

Céljaink:

- Biológiai létünk jobb minősége érdekében a rendszeresség, tudatosság és igényesség kialakítása a tanulóknban személyes egészségük és környezetük megóvásával, fejlesztésével.
- A személyiség és a társas kapcsolatok egészséges működéséhez szükséges készségek harmonikus fejlesztése.
- Testi-lelki egészség-prevenció, a kiegyensúlyozott, teljes élethez szükséges készségek, képességek tervszerű megerősítése.

Feladataink:

Személyi és környezeti egészségkultúra

- a helyes testápolásra, higiénés magatartásra nevelés,
- a személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása (tisztálkodás, testápolás, öltözködés),
- a környezet tisztaságára, megóvására és védelmére szoktatás,
- a háztartásban előforduló, egészségre veszélyes anyagok, helyzetek,
- környezet- és természetvédelem,
- egészséget támogató tanulási környezet biztosítása,
- a helyi tanterv kapcsolódó tananyagának változatos módszerekkel történő feldolgozása (környezetismeret, biológia, kémia, osztályfőnöki stb.) és tanórán kívüli programok megvalósítása az éves munkaterv szerint.

Táplálkozás

- egészséges táplálkozásra nevelés, fogyasztóvédelmi ismeretek,
- megfelelő étkezési szokások és kultúra kialakítása,
- a rászoruló tanulók étkeztetésének támogatása (igazgató, gyermekvédelmi felelős, osztályfőnök szükség szerinti intézkedéseket tesz).

Mozgás

- a rendszeres mozgás (testnevelésóra, szervezett úszásoktatás, túra, kerékpár, csapatjátékok, sportversenyek, sportnap stb.) egészségmegőrző hatásának tudatosítása,
- ép testben, ép lélek,
- tanulóink felkészítése a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére,
- közlekedési ismeretek oktatása,
- mozgásszervrendszeri szűrések,
- fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok, társas kapcsolatok fejlesztése.

Érzelmi, erkölcsi és családi életre nevelés

- a családi életre és szexualitásra nevelést az életkori sajátosságokhoz igazított tartalmi keretek között a helyi tantervben részletezett módon végezzük,
- erkölctan oktatása, hitoktatás lehetőségének biztosítása,
- a társadalmi szinten elvárt magatartásformák kialakítása,
- érzelmi intelligencia fejlesztése,

- alapvető erkölcsi értékek megismertetése,
- a család szerepének tudatosítása,
- barátság, párkapcsolat, szexualitás szerepe az egészség megőrzésben.

Mentálhigiénés nevelés

- A reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó képesség, valamint a döntésre való készség kialakítása
- Stressz- és konfliktuskezelő technikák kiépítése (osztályfőnök és drámapedagógus bevonásával)
- Optimális intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret kialakulásának segítése
- Pályaválasztásra való felkészítés
- Elfogadó pedagógiai légkör, társas támogatás biztosítása, ami segíti a tanulók objektív önértékelését és önfejlesztését
- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés
- Krízishelyzetekben pszichológus, gyermekvédelmi szakember bevonása a problémakezelésbe
- Tolerancia fejlesztése, pozitív jövőkép kialakulásának támogatása, rekreációs lehetőségek bemutatása

Szociális, prevenciós feladatok

- a szociális biztonság feltételeinek javítása a rászorulóknál (gyermekvédelmi feladatok ellátása)
- iskola-egészségügyi ellátás
- korai szűrésekben való részvétel biztosításával a betegségek megelőzése
- elsősegély-nyújtási ismeretek átadása
- együttműködés az egészségügyi, szociális ellátó és pedagógiai szakszolgálati intézmények munkatársaival
- a függőséghez vezető motívumok felismertetése (szenvedélybetegségek), az élvezeti szerek (drog, alkohol, dohányzás) elutasítására nevelés
- az érzelmi intelligencia, a társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése (szolidaritás, előzékenység, együttérzés, előítélet-mentesség)
- esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosítása az egészségnevelés területén is.
- Iskola-egészségügy

Oltások

- Oltások előtt szülők, tanulók, osztályfőnökök, igazgató tájékoztatása
- Iskolaegészségügyi törzslapon a tanulók személyes adatainak, oltásainak, a szűrővizsgálat eredményének dokumentálása.

Szűrővizsgálatok

- tisztasági vizsgálatok negyedévente (tetvesség megelőzése)

- fejlettség vizsgálata: súly, magasság; (1., 3., 5., 7. osztályban van)
- érzékszervek vizsgálata: hallás, látásélesség, színlátás;
- vérnyomásmérés, tartási rendellenességek stb.

Orvosi vizsgálat

- Bőr, csont, izom, keringési, emésztőszervi, húgy – ivarrendszeri légzőszervi stb. betegségek szűrése.

Felvilágosító, egészségnevelő előadások tartása:

Államilag támogatott előadások, foglalkozások az 5-8. évfolyamon.

Az egészségnevelés helyi és jövőre irányuló elkötelezettsége miatt az egészségnevelési programunknak folyamatosan reagálnia kell a világban, és a szűkebb környezetben bekövetkező változásokra. Ezért az egészségnevelési programot folyamatosan felülvizsgáljuk, megújítjuk.

3.2 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- Ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát.
- Ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- Ismerjék fel a vészhelyzeteket.
- Tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit.
- Sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat.
- Ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegélynyújtási alapismeretek területén.
- A tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának elsődleges színterei, formái

- a tanítási órák: osztályfőnöki, biológia, kémia, fizika, technika és életvitel, testnevelés (alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek, segélyhívás, mérgezések, vegyszer okozta sérülések, balesetmentes kísérletezés, égési sérülések, áramütés, közlekedési és sportbalesetek, természeti eredetű veszélyforrásokból adódó és háztartási balesetek, helyszínbiztosítás stb.)
- tanórán kívüli lehetőségek: egyéb tanórán kívüli foglalkozás, szakkör, iskolai sport és/vagy egészségnap, kirándulások, túrák (közlekedési és balesetvédelmi ismeretek), témnapok, témahetek, projekt
- kapcsolódás más intézmények, szervezetek programjához

4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

„Az ember társas lény... az emberek azért élnek közösségben, mert a boldogságot keresik, és együtt könnyebben boldogulnak” / Arisztotelész/

A tanulói közösségfejlesztésre irányuló nevelő-oktató munka intézményünkben egyrészt a nevelők és tanulók, gyerekek közvetlen személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a tanulói közösség, szülő és család ráhatásán keresztül érvényesül.

4.1. A közösségnevelés folyamata, feladatai, formái intézményünkben

- A közösségi lét alapja az a csoport vagy osztályközösség, amelynek tevékenységéért az osztályfőnök, nevelő felel. A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A pedagógusoknak segíteni kell a közösségek egyéni arculatának és hagyományainak kialakítását. Ápolni és formálni kell a tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normákat, kereteket. Rendszeressé kell tenni a közösségek tevékenységét.
- Az intézmény legnagyobb tanulói képviselői fóruma a diákközgyűlés, amelyet évente legalább kétszer össze kell hívni.
- Az intézményben működnek a tájékoztatás csatornái, az információáramlás kétoldalú.
- A házirendek mindazon tisztségeket felsorolják, amelyeknek munkájára az egész közösség számít.
- A megbízások adása, számonkérése, tanulók bevonása az iskolai életbe, művészeti csoportokba, sportcsapatokba, mind hozzájárulnak a közösségi neveléshez.
- A közösségfejlesztés folyamata - az előzőek alapján - figyelembe veszi az életkori sajátosságokat. Véleményünk szerint csak ott lehet közösséget kialakítani, ahol a személyiség formálásával törődnek. A kettő kölcsönös hatása segítheti pedagógiai céljaink megvalósítását. A szocializációs folyamat már a nevelés-oktatás első szakaszában elkezdődik, ahol a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi megalapozása történik. Fontosnak tartjuk, hogy már itt megismerkedjen a gyermek a helyes magatartásformákkal, és azokat a megfelelő környezetben gyakorolják is. A tanító kiemelt feladata, hogy erősítse a kortárs kapcsolatokat, valamint praktikus ismeretet adjon az elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő gyakorlatban. A tanárok már a demokrácia, a társadalom működési mechanizmusait leképező gyakorlati mintákat

közvetítenek, és azok kialakítását szorgalmazzák. Ennek révén az iskola tudatosan fejleszti a társadalmi beilleszkedéshez elengedhetetlenül szükséges személyes és társas kapcsolati kompetenciát, felkészítve a tanulókat a felnőtt lét szerepeire.

- Az életkor változásával nem csak a kortársi kapcsolatokat, hanem a nemzedékek és a nemek közötti együttműködést, tiszteletet is alakítjuk.
- Az iskolákban működő, diákokat is magában foglaló szervezetek, az osztályfőnöki és történelem tantárgy programjai segítik az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezését.
- A pedagógusok nevelő-oktató munkájukban, gyakorlati példaadásukkal, a mindennapi életvitellel, az emberi együttműködés formáival ismertetik meg a tanulókat. A közösségi nevelésben nagy szerepet kap az együttműködés értéke a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, csoportban.
- Fontos feladat, hogy megteremtődjön az összhang az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés között. Itt is mintát ad és példát mutat az iskola tantestülete. Meg kell mutatni, és mélyen tudatosítani kell, hogy az érzelem, az értelem és a cselekvés milyen összefüggésben van egymással.

4.2. A közösségi nevelés speciális feladatai, eszközei és elvárásai

- A tanulók közvetlenül kapcsolódjanak be településük, közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe. Vegyenek részt osztálytermük, az iskola és udvara szépítésében, gondozásában. Őrizzék meg az épített és a természeti környezet szépségét, lépjenek fel a szándékos rongálás, környezetszennyezés ellen. A fiatalok lássák és érezzék át lakóhelyük értékeit, szépségeit. A pedagógusok fordítsanak időt és energiát az egyházi és világi épületeink, múzeumaink és gyűjteményeink, köztéri szobraink és természetvédelmi területeink bemutatására.
- A hon- és népismeret segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. A nemzetiségi hagyományok, a nyelv ápolása erősítse a nemzetiségekkel, más népekkel való kapcsolat kiépítését. Erősítsük a néphez, Magyarországhoz való kötődést, az együvé tartozás érzését.
- Az iskola segítse elő a közvetlen tanulói részvételt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. A németországi testvériskolai kapcsolat, levelezések, kirándulások, közös nyelvtanulások, együttes munkák járuljanak hozzá más népekkel való együttműködés szükségességének felismeréséhez, Magyarország Európában és a világban betöltött szerepének értékeléséhez, a nyelvismeret, a kommunikáció fejlesztéséhez.
- A nevelő-oktató munkában arra törekszünk, hogy a tanulók nyitottak és megértők legyenek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, és becsüljék meg ezeket.
- A kommunikációs kultúra fejlesztésének középpontjába az önálló ismeretszerzést, a véleményformálást és kifejezést, a vélemények, érvek kifejezésének, értelmezésének, megvédésének képességeit állítjuk. Iskolánknak az új információs környezetben eligazodó és azt kritikai módon használó fiatalokat kell nevelnie. Ehhez ki kell használni a közösségi formákat, osztályfőnöki és tanítási órákat és az órán kívüli nevelés lehetőségeit.

- Pedagógusaink kialakítják a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Fontos feladatunknak tekintjük a közösség szakkörök, csoportok formájában kifejtett művészeti- és sporttevékenységét. A versenyek és vetélkedők jó terepet szolgáltatnak a közösség kialakításához. Ösztönözzük a közös színház-, mozi-látogatásokat, kirándulásokat és táborokat. Az iskolai zenés rendezvényeket is felhasználjuk az iskolai közösség fejlesztéséhez.
- Szabályzataink, és azok betartatása közvetíti a társadalom által elvárt magatartási és illem-szabályokat. A közös szórakozás és együttlét hozzájárul a kulturált viselkedés, az ízléses öltözködés és a megjelenés, valamint a társas kapcsolatok elsajátításához.

4.3. A diákközösségek nevelési céljai, feladatai:

1. oszt.: Az osztályközösség megszervezése. Az iskola belső rendjének elsajátíttatása, betartatása. A helyes tanár-diák viszony alapjai. A közös játék szabályai. A helyes étkezés, az önálló öltözködés elsajátíttatása. Felelősi rendszer kialakítása, egymás elfogadása. A szülő-iskola kapcsolat kialakítása.

2. oszt.: Az osztályközösség erősítése, a Házi rend pontos ismerete, betartása. Tanulóközösségek, tanulópárok kialakítása, differenciált munkavégzés. Munkavégzés az iskoláért. Egymás értékelésének kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért. A szülői kapcsolat erősítése, közös kirándulás a szülőkkel.

3. oszt.: Az osztályközösség erősítése, a felelősi rendszer önálló kialakítása. Egymás elfogadása, az osztálytárs segítése /gyengébb, vagy beteg gyermekkel történő foglalkozás/. Az osztály rendjének önálló megtartása, a Házi rend betartása. A kulturált beszéd, a szabatos fogalmazás kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért /versenyek, rendezvények/. A differenciált munkavégzés rögzítése, gyakorlata. Közös programok a szülőkkel /kirándulás... stb./.

4. oszt.: A házi rend betartása. Egymás elfogadása, megbecsülése. Az idősebb társakkal, a felnőttekkel kialakított kapcsolat fejlesztése. A szabadidő részben önálló megszervezése. Az osztályközösség megszilárdítása. Felelősség önmagáért, a társakért. Munkavégzés az iskoláért. A kitartás, az önmérséklet fejlesztése. Részben önálló rendezvények a szülőkkel közösen. Részvétel a diákönkormányzat munkájában.

5. oszt.: Az osztályközösség erősítése. A tanulóközösségek kialakítása. Kiskamasz-kori helyes kapcsolatok elsajátítása. A Házi rend betartása. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Szereplés iskolai rendezvényeken, részvétel iskolai, városi versenyeken, ünnepeken. Munkavégzés az iskoláért, az iskola környezetének védelme. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért. Közös programok a szülőkkel.

6. oszt.: Az osztályközösség erősítése. Egymás elfogadása, megbecsülése. A kiskamasz-kori durvaságok leküzdése, az önuralom fejlesztése. Mások véleményének elfogadása, az egészséges vitaszellem kialakítása. Az egészséges életvitel elsajátítása. Az önállóság fejlesztése a tanulás, a munkaszervezés, a szabadidő hasznos eltöltése terén. A szülőkkel kialakított kapcsolat további erősítése. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Részvétel iskolai versenyek, rendezvények megszervezésében, lebonyolításában. Önálló véleménynyilvánítás az értékelésnél, jutalmazásnál, a magatartási és szorgalmi jegyek elbírálásánál.

7. oszt.: Az osztályközösség erősítése, a Házi rend betartása. Az önálló tanulás folyamatos erősítése. A kamaszkor testi és lelki problémáinak megismertetése, leküzdésükre történő nevelés. A másság és önmaguk elfogadására nevelés. Ismerjék meg önmaguk értékeit, tudjanak örömet találni mindennapjaikban. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése. Az iskolához kötődésük további erősítése. Aktív szerepvállalás az iskola életének szervezésében, lebonyolításában /Diákönkormányzat, versenyek, rendezvények, ünnepek/. Az iskolán kívüli helyes magatartás megkövetelése. A rájuk leselkedő veszélyek /drog, csavargás stb./ tudatosítása, a megelőzés módjának elsajátítása, gyakorlata. A megfelelő vitaszellem gyakorlása, a szabatos, kulturált kifejezőmód erősítése. Munkavégzés az iskoláért.

8. oszt.: Az osztályközösség erősítése, a Házi rend betartása. Az önálló tanulás. A kamaszkor testi és lelki problémáinak megismertetése, leküzdésükre történő nevelés. A másság és önmaguk elfogadására nevelés. Ismerjék meg önmaguk értékeit, tudjanak örömet találni mindennapjaikban. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése. Aktív szerepvállalás az iskola életének szervezésében, lebonyolításában /Diákönkormányzat, versenyek, rendezvények, ünnepek/. Az iskolán kívüli helyes magatartás megkövetelése. A rájuk leselkedő veszélyek /drog, csavargás stb./ tudatosítása, a megelőzés módjának elsajátítása, gyakorlata. Lakóhelyünk közéletének megismerése. A helyes pályaválasztás kialakítása, felelősségtudatuk erősítése. A megfelelő vitaszellem gyakorlása, a szabatos, kulturált kifejezőmód erősítése. Munkavégzés az iskoláért.

4.4 A személyiség- és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi formák

A tanítási órán

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

- A tanórán megvalósítható közösségfejlesztés feladatai:
  - a tanulókkal szemben támasztott elvárások pontos, egyértelmű ismertetése; értelmezése (célok kitűzése; az iskolai élet szabályainak ismertetése, betartatása stb.)
  - a tanuló ismerje régióink sajátosságait, értékeit
  - a felmerülő problémák megoldási lehetőségeinek közös megbeszélése a lehető legnagyobb csoportaktivitással, véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség
  - oldott légkör megteremtése, amelyben a tanulók őszintén és nyíltan merik elmondani érzéseiket önmaguk és mások viselkedéséről

- segítségnyújtás a konfliktushelyzetek megoldásában
- személyes példamutatás
- diákvezetők nevelése, munkájuk segítése
- a közösségben előforduló pozitív és negatív élményanyag elemzése, következtetések levonása
- jutalmazás és büntetés alkalmazása
- a másság elfogadása
- váljon érzékeny környezete állapota iránt ismerje a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülési módját

A közösségfejlesztés szempontjából fontos az osztályban tanító tanárok összhangja, ezért törekedni kell arra, hogy a nevelők megbeszéljék egy-egy adott osztály problémáit, egységesen lépjenek fel, az eredményes és hatékony munka érdekében.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

Osztályfőnöki órán

Az osztályfőnököknek jelentős szerepük van az új osztályközösségek kialakításában. Közös programokkal, közösségi játékokkal elősegíthetik, hogy a gyerekek minél előbb megismerjék egymást.

Fontos feladat a beilleszkedési problémák kezelése. Észrevétlenül, de irányítani kell, hogy az osztályban a jól tanuló, emberileg is értékes személyek legyenek a népszerűek, a vezető egyéniségek. A negatív hatást kifejtő tanulók tevékenységét határozottan más irányba kell terelni. A közösség fejlesztésére jó lehetőséget biztosít az osztálykirándulás. Szorgalmazzuk, hogy az anyagi lehetőségek függvényében évente 1-2 napot biztosítsunk arra, hogy tanulóink megismerjék az ország különböző területeinek nevezetességeit, természeti tájait. Színház- és múzeumlátogatásokat szervezünk.

4.5 Tanórán kívüli tevékenységformák, a szabadidő hasznos eltöltése

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt kirándulások, túrák, napközis szabadfoglalkozások érdelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladat:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,

- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti...) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- tudatosodjon bennük, hogy egy pozitív értékeket képviselő, közösséghez tartozni jó,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését,
- adjon örömet, biztosítsa az érzelemkifejezés lehetőségét a játék szerepének elismerése munka szerepének tudatosítása.

A közösségfejlesztésben emocionálisan nélkülözhetetlenek az együttes élmények, a közös cselekvések. Ennek megvalósítására jó lehetőség nyílik a szervezett osztályprogramok keretében. A kötetlen együttlétek biztosítják egymás jobb megismerését, a sikeresen végzett munka örömeinek együttes átélését; az esetleges kudarcok elemzését, feldolgozását, tanulságok levonását.

4.6 Hagyományőrző tevékenységek

A hagyományőrző tevékenységeink változatosak. Ez segíti a gyermek és tanuló kötődését intézményéhez, és az iskolai közösséghez. Intézményünk feladata, hogy tanárok és diákok egyaránt őrizzék a kialakított hagyományokat, a megteremtett értékeket, és törekedjenek újak létrehozására. Rendezvényeinken is fontos feladatnak tartjuk a haza iránti elkötelezettség kialakítását.

A tanév folyamán intézményi ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

- tanévnyitó, tanévzáró ünnepély,
- október 6-a megemlékezés
- október 23.
- karácsonyi közös éneklés,
- március 15.
- ballagás
- Jenő- napi koncert
- Karácsonyi koncert
- Tavaszi koncert
- Tanévzáró koncert
- Holokauszt áldozatai megemlékezés
- Márton nap
- Nemzetiségi karácsony
- Nemzetiségi népviseletek napja

5. Nemzetiségi oktatás

5.1 Német nemzetiségi nyelvoktatás

A nemzetiségi nevelés és oktatás szerepe és célkitűzései

Pilisborosjenő régi sváb település, a német nyelvoktatás az iskola fennállása óta jelen van. Intézményünk egyedi arculatát meghatározza a német múlt.

Iskolánk német nemzetiségi nyelvet oktató általános iskola. A német nyelv tanítása az 1–8. évfolyamokon heti öt órában valósul meg, a német népismeret heti egy órában.

A szülő a beiratkozáskor nyilatkozik arról, hogy kéri-e gyermeke számára a német nyelvoktató nemzetiségi program szerinti oktatást. A szülő a tájékoztatást a német nemzetiségi oktatásról a beíratáskor megkapja. A jelentkezéssel kapcsolatos teendőknél a 17/2013. (III. 1.) EMMI rendeletben foglaltak az irányadók (kérelem, nyilatkozatok stb.)

A nemzetiségi nevelés- oktatás jogszerű igénybevétele szülői kérelem alapján jött létre, s a megjelölt pedagógiai feladat befejezéséig, vagy a nemzetiségi pedagógiai feladatok megszüntetésére irányuló írásbeli kérelem benyújtásáig tart azzal a kikötéssel, hogy a megszüntetési kérelmet legkésőbb a nevelési év/tanév május utolsó napjáig be kell nyújtani és a kérelem csak a benyújtást követő tanév kezdetétől érvényesíthető. (20/2012 EMMI rendelet 157. §).

Célunk:

- német nyelvi kommunikációs képességek kialakítása, fejlesztése,
- a nemzetiségi identitás megőrzése, ápolása és erősítése,
- pozitív érzelmi kötődés kialakítása a német a közösséghez,
- németországi intézményi kapcsolatok kiépítése és működtetése,
- Pilisborosjenőn élő német nemzetiség nyelvének és kultúrájának tovább örökítése

A nemzetiségi oktatás feladatai

Nemzetiségi iskolaként kiemelt feladatunk: a nemzetiségi kultúra megismertetése, annak ápolása, a hagyományok őrzése, a német nemzetiség történelmi, földrajzi és népismereti tananyagának, a német nyelv minél magasabb szintű elsajátítása, a legjobbaknak az DSD nyelvvizsga megszerzése a 8. osztály végére.

A nemzetiségi nevelés-oktatásban kiemelt szerepe van a nemzetiségi nyelv tanulásának. A nyelv lehetővé teszi a német nemzetiség és az anyanemzet irodalmi értékeinek megismerését, és fontos közösségalkotó, és megtartó erő. Ennek érdekében törekszünk:

- Az alapvető nyelvi készségek kialakulásához szükséges tanulási technikák elsajátítására.
- Változatos tanulásszervezési eljárások és módszerek alkalmazására (élmény-, dráma-, múzeumpedagógia).
- Felkészíteni és részt venni tanulóinkkal a német nemzetiségi versenyeken.
- A német nyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránti érdeklődés kialakítására, fenntartására.
- A német nyelv szóbeli és írásbeli megértésére, illetve használatára tanórákon és tanórán kívül.

- A hazánkban élő német nemzetiség szokásainak és hagyományainak megismertetésére és ápolására.
- A német nemzetiség történelmének, anyanyelvi kultúrájának, hon-és népismeretének oktatására.
- Németország életének, kultúrájának és történelmének, valamint a német nyelvterület országainak megismertetésére.
- A különböző kultúrák értékeinek bemutatásával toleranciára, a másság elfogadására, vállalására és megbecsülésére nevelni.
- Közösségi programok szervezésére, amelyek a német hagyományörzéshez kapcsolódnak.
- Eljuttatni tanulóinkat a német kulturális programokra, németországi nyelvi táborokba, megszervezni a németországi kirándulásokat.
- Jó kapcsolat fenntartására a Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Önkormányzattal és az Országos Német Nemzetiségi Önkormányzattal.

5.2 A nemzetiségi nevelés-oktatás tartalma

- A német nyelv tanulásának biztosítása,
- A német népismeret oktatása,
- A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája,
- A nemzetiség történelemalakító és kultúraformáló szerepe,
- A kisebbségi jogok megismerése és gyakorlása
- A kisebbségi önismeret kialakítása.

A nemzetiségi tartalmak az óratervben önálló tantárgyként (a német nyelv és irodalom, valamint népismeret), de tanórán kívüli tevékenységként is megjelennek. A nemzetiségi népismeret oktatásának egy-egy részterületét az önálló tantárgy mellett a német nyelv és irodalom tantárgy ismeretanyagában is szerepelnek.

5.3. A német nyelvi belső vizsga rendje

A nyelvi munkaközösség a német nyelv oktatásához kapcsolódóan belső vizsgát szervez az 5., 6. és 7. évfolyamos tanulók számára. A vizsga célja, hogy a tanulók számot adjanak az adott tanév során megszerzett nyelvi ismereteikről és fejlődésükről, valamint fokozatosan felkészüljenek a 8. évfolyamon letehető DSD I. német nyelvvizsgára.

A vizsga rendjét a német munkaközösség a korábbi tanév tapasztalatait figyelembe véve alakította ki.

A vizsga követelményeiről és menetéről az intézmény a tanév elején, az első szülői értekezletek alkalmával tájékoztatja a szülőket. A tanév kezdetén a tanulók megismerik a szóbeli vizsga témaköreit, amelyek feldolgozása a tanév során folyamatosan, a tanórai munkába beépítve történik.

A szóbeli vizsga témaköreinek száma évfolyamonként fokozatosan emelkedik:

- az 5. évfolyamon 4 témakör,
- a 6. évfolyamon 5 témakör,
- a 7. évfolyamon 6 témakör.

A tanulók a témaköröket a tanév során feldolgozzák, gyakorolják és elsajátítják, különös figyelmet fordítva az életkoruknak és nyelvi szintjüknek megfelelő önálló szóbeli kommunikáció fejlesztésére.

Az írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgára május közepén kerül sor. A vizsgafeladatlap két fő részből áll:

- szövegértési feladatokból;
- az adott évfolyam tananyagára épülő nyelvtani feladatokból.

Az írásbeli vizsga eredménye a tanuló számára 100%-os érdemjegyként kerül értékelésre.

A szóbeli vizsga

A szóbeli vizsgát szintén május közepén szervezi meg az iskola. A tanulók előre meghatározott beosztás szerint jelennek meg a vizsgabizottság előtt. A vizsgabizottság legalább két, német nyelvet tanító pedagógusból áll.

A vizsga során egyszerre három tanuló húz tételt, majd rövid felkészülési időt követően megkezdí a feleletet. A szóbeli vizsga minden tanuló esetében bemutatkozással kezdődik, ezt követően a tanuló önállóan kifejtí a kihúzott témakört. A vizsgáztatás folyamatosan, a következő tanuló behívásával történik.

A szóbeli vizsga eredménye szintén 100%-os érdemjegyként kerül értékelésre.

A vizsga értékelése és célja

Az írásbeli és a szóbeli vizsga eredményének átlaga adja a tanuló év végi vizsgajegyét. A vizsgajegy elsősorban a tanuló számára nyújt visszajelzést az adott tanévben elért nyelvi fejlődéséről, valamint a megszerzett ismeretek és készségek alkalmazásának szintjéről.

5.4. Nemzetiségi nevelés-oktatás támogatása

Intézményünk kiemelt feladatának tekinti a nemzetiségi nevelés-oktatás támogatását, a német nyelv gyakorlati használatának elősegítését, valamint a nemzetközi kapcsolatok fejlesztését. Ennek keretében az iskola a települési Német Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködésben évente cserediák programot szervez testvérvárosunk, Steinheim oktatási intézményével, a Hillerschule-val.

A program céljai

- A német nyelvi kompetenciák fejlesztése valós kommunikációs helyzetekben.
- A nemzetiségi identitás ápolása és erősítése.
- Kulturális tapasztalatszerzés, nyitottság, tolerancia és interkulturális érzékenység fejlesztése.
- Személyes, közösségi és szociális kompetenciák gazdagítása.
- Hosszú távú partnerkapcsolatok fenntartása a testvériskolával.

A program jellemzői

A cserediák program elsősorban a 7. évfolyam tanulói számára kerül meghirdetésre. A tanulók a kiutazás ideje alatt bekapcsolódnak a fogadó iskola tanórai munkájába, délután pedig szervezett kulturális és közösségi programokon vesznek részt.

- Kiutazás tervezett időpontja: április
- Visszafogadás tervezett időpontja: szeptember

A tanulók elhelyezése Steinheimben, illetve a visszafogadás során Magyarországon is fogadó családoknál történik, amely elősegíti a közvetlen kulturális és nyelvi élmények megszerzését.

Anyagi és szervezési feltételek

A kiutazás költségeit a részt vevő tanulók családjai vállalják. A cserediák programban részt vevő magyar családok vállalják, hogy a partneriskola tanulóinak elhelyezését és alapvető ellátását a visszafogadás időszakában biztosítják.

A program pedagógiai szerepe

A cserediák program a Pedagógiai Program célrendszeréhez illeszkedik, mivel támogatja:

- a tanulók önállóságának és alkalmazkodóképességének fejlesztését,
- a kommunikációs és együttműködési készségek erősítését,
- a tanulók közösségi élményeinek gazdagítását,
- az élethosszig tartó tanulás megalapozását,
- a nemzetiségi nevelés céljainak megvalósítását.

A program az iskolai nevelés-oktatás szerves részeként, éves rendszerességgel valósul meg, elősegítve a nemzetközi kapcsolatok fenntartását és a tanulók komplex fejlődését.

Német cserediák kapcsolat és nemzetközi együttműködés

Intézményünk kiemelt célja a tanulók nyelvi kompetenciáinak fejlesztése, valamint a kulturális nyitottság és a nemzetközi kapcsolatok erősítése. Ennek érdekében az iskola a németországi Hillerscule intézményével partnerséget alakított ki, amelyre építve a 4–8. évfolyam tanulói számára rendszeres, közösen megvalósított online projektekben való részvételt biztosítunk.

A program keretében a diákok:

- közös digitális projekteket készítenek német társaikkal,
- együttműködnek különböző témák feldolgozásában,
- fejlesztik kommunikációs készségeiket idegen nyelven,
- online prezentációkon mutatják be közös munkájuk eredményeit,
- személyes és csoportos kapcsolatokat építenek a német partnersuli tanulóival.

Az online együttműködés hozzájárul a cserediák program jövőbeni megvalósításához, valamint megalapozza a partnerintézmények közötti hosszú távú, tartalmas kapcsolatot.

6. A pedagógusok és az osztályfőnök feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, értékelése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevétele, valamint a pedagógiai munkához kapcsolódó adminisztratív tevékenységek ellátása.

A pedagógusok részletes szakmai feladatait személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Legfontosabb feladataik:

- a pedagógiai-szakmai munka tervezése, felkészülés a tanítási órákra,
- a tanulók dolgozatainak összeállítása és javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, a helyettesített órák vezetése,
- javító, különbözeti, és osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek, tanulmányi és egyéb versenyek anyagának összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek, vetélkedők lebonyolítása,
- tehetséggondozás; BTMN és SNI tanulók fejlesztésével, felzárkóztatásával kapcsolatos feladatok,
- felügyeletet biztosít, illetve részt vesz a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, méréseken,
- iskolai kulturális, sport és szabadidős programok szervezése,
- megbízás alapján osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő és egyéb felelősi feladatok ellátása; szakmai team munkában való részvétel,
- a gyermekvédelemmel, baleset-megelőzéssel kapcsolatos tevékenységek ellátása,
- kapcsolattartás a szülőkkel, szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, munkaközösségi megbeszéléseken; beszámolás a félévi és tanévzáró értekezleten,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete (óráközi szünetek, ebédeltetés, iskolán kívüli programok),
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel, a tanulók felkészítése,
- együttműködés az osztályban tanító pedagógusokkal, osztályfőnökkel a problémák feltárásában, megoldásában,
- az iskola partnereivel való kapcsolattartás az éves munkatervben meghatározottak szerint,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- közreműködés az iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – a középvezetőkkel konzultálva – az igazgató bízta meg.

Az osztályfőnöki megbízással kapcsolatos főbb feladatok:

- Az osztályfőnök megismeri az osztályába tartozó tanulók személyiségét, adottságait, képességeit. Az így szerzett információk alapján, és a Pedagógiai program szellemében segíti az egyes tanulók személyiségének helyes irányba történő fejlesztését.
- Tudatos, tervszerű pedagógiai tevékenységgel elősegíti az osztályközösség kialakulását, megerősödését, fejlődését, a Diákönkormányzat munkáját.
- Rendszeresen áttekinti az osztályában tanulók tanulmányi eredményeit; órát látogat az osztályában, konzultál az ott tanító pedagógusokkal a tanulók előrehaladásáról.
- Tájékoztatja a tanulókat az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek, iskolai programok szervezésében.

- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Közreműködik a tanulók és pedagógusok esetleges konfliktusainak megoldásában, szükség szerint a szülőket is bevonja a problémamegoldásba.
- Figyelemmel kíséri az osztály fegyelmi helyzetét, neveltségi szintjét; a tanulók magatartását és szorgalmát havonta rendszeresen értékeli az osztályban tanító pedagógusok, valamint a diákok véleményének kikérésével.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, szükség szerint az elmarasztalásra, szociális támogatásra.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát, a tanulóbalesetek alakulását.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart a gyermekvédelmi felelőssel és a segítő szakemberekkel.
- Figyelemmel kíséri, és személyre szabott támogatást nyújt a különleges bánásmódot igénylő (SNI HH, HHH) valamint a tehetséggondozásban résztvevő tanulók számára.
- Szülői értekezletet tart, melyen megadja a szülőknek az oktatással-neveléssel, az őket érintő egyéb kérdésekkel kapcsolatos legfontosabb aktuális tájékoztatást.
- Fogadóórákat tart az iskolai munkaterv szerint; a szülőket tárgyilagosan tájékoztatja gyermekük fejlődéséről, viselkedéséről.
- Az osztályában tanulókat ellátja az iskola életével, működésével kapcsolatos fontosabb információkkal, segíti felkészülésüket, támogatja részvételüket az iskolai rendezvényeken, programokon.
- Ellátja az osztályában az ügyviteli tevékenységeket, a tanügyi nyilvántartások vezetésével, statisztikák készítésével kapcsolatos feladatokat (napló vezetése, ellenőrzése, hiányzások igazolása; félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, törzslapok, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése stb.)
- Elvégzi a törzslapok, bizonyítványok, ellenőrzők kitöltésével, kezelésével, ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

7.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, ezért fontos, hogy nevelésünk, oktatásunk igazodjon a tanulókhöz, ahhoz a szociális közeghez, amelyben a gyermekek élnek. A pedagógusok feladata az ifjúságvédelmi tevékenységek terén olyan légkör kialakítása, amely eleve kizárja, hogy bármelyik tanulónk, bármilyen oknál fogva hátrányos, kitaszított helyzetbe kerüljön.

Iskolánkban, az ifjúságvédelmi munkában részt vesz iskolánk minden nevelője, kiemelt figyelmet fordítanak tanulóikra az osztályfőnökök.

Feladataink:

- A hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulók nyilvántartása.
- A gyermeket veszélyeztető, vagy számára valamilyen hátrányt jelentő tényezők feltárása: anyagi háttér, mentális okok, morális háttér.
- Kapcsolattartás és hatékony együttműködés az érintettekkel (család, gyermek, pedagógus) és a szociális háló intézményeivel, szakembereivel (iskolaorvos, pszichológus, védőnő, gyógypedagógus, logopédus, Gyermekjóléti Szolgálatok, Gyámhatóság, önkormányzat, rendőrség, egyházak, Nemzetiségi Önkormányzatok) és jelzések egymás felé minden irányból.
- A gyermekek jogainak betartása és betartatása.
- A szegregációra alkalmat adó lehetőségek elkerülése.
- A gyermekek veszélyeztetettségének feltárása, ill. intézkedés annak enyhítésére.
- A hátrányos helyzet okainak feltárása.
- Családlátogatások, szülői fórumok szervezése a jobb kapcsolattartás érdekében.
- Prevenációs programok szervezése (drogmegelőző, mentálhigiénés egészségmegőrző).
- Szabadidős programok szervezése gyerekekkel és szülőkkel.
- Pályaválasztási, pályaaorientációs munka eredményes megszervezése.

A gyermekek segítésének módjai: figyelem, empátia, tolerancia, támogatás a tanulásban (fejlesztő foglalkozás, korrepetálás, napközi), mentális megsegítés, szocializációs folyamat megsegítése.

7.2. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése

Az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás. Elvárt az együttműködés a pszichológusokkal, gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel. Iskolánkba érkeznek és jelen vannak eltérő motivációval, különböző képességekkel, problémás magatartással küzdő tanulók. Azért, hogy minél eredményesebben megfeleljenek az iskolai követelményeknek iskolába lépésüktől nyomon követjük őket.

Feladataink:

- Kapcsolattartás a szülővel.
- A Szakértői vélemények pontos ismerete.
- Rendszeres konzultáció és kapcsolattartás a gyógypedagógussal, pszichológussal.
- Kapcsolat a Nevelési tanácsadóval, Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal.
- Kiscsoportos foglalkozások, kooperatív technikák alkalmazása, drámajátékok, differenciálás.
- Egyéni bánásmód alkalmazása, az egyéni haladás figyelembe vétele.
- Egyéni fejlesztési tervek alapján komplex személyiségfejlesztő módszerek alkalmazása.
- Harmonikus környezet, segítő, bizalmas légkör megteremtése, pozitív megerősítés.
- Tanulási módszerek és technikák elsajátíttatása.
- Tanórai és tanórán kívüli pozitív motiváció kialakítása.

Módszerek:

- Kapcsolattartás az óvodákkal.
- Az óvoda-iskola átmenet segítése.
- Közös szabadidős programok szervezése.
- Szülői értekezlet tartása a nagycsoportos gyermekek szüleinek.
- Az első osztályosok beilleszkedésének segítésére dolgoztuk ki az „Iskolás leszek” programot.
- Az óvónők tanórai foglalkozást látogatnak az első osztályokban, a foglalkozást követő megbeszélés hozzájárul a tanulók beilleszkedési problémáinak megoldásához.

7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti történik. A használt módszerek igazodnak nevelési igényükhöz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulóknak rendelkeznie kell a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményével. A szakértői és rehabilitációs bizottság által készített szakvélemény alapján pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs csoportokba soroljuk a tanulókat. A pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozásokat gyógypedagógus vezeti. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása, nevelése teljes integrációval történik. A tanítási idő teljes részében együtt vannak a többségi tanulókkal.

Fejlesztésük színterei:

- differenciált óraszervezés,
- pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs óra.

Minősítés, értékelés:

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése és minősítése a szakértői bizottság által kiadott szakvélemények útmutatásai alapján történik. Az igazgató hatásköre, hogy szükség szerint felmentse a tanulót az érintett tantárgyak értékelése minősítése alól, helyette szöveges értékelést ír elő.

Az ő értékelésüknél maradéktalanul eleget teszünk a 2011. évi CXC törvény 56. § * alapján 1.a,b pontjának.

A fejlesztés módszerei:

- A tananyagot (mennyiségben és nehézségi fokban) a gyermek képességeihez igazodva kell megválasztani.
- A memoriterek és szó szerinti definíciók megtanulását, de általában a tanulást is egyidejűleg több csatornás információs közvetítéssel (vizuális, auditív) segítjük.
- Egyéni tanórai megsegítés.

- A helyesírás javítása érdekében használjuk a helyesírási szótárt. Az így előállított szövegek képezhetik alapját az írásbeli házi feladatok és dolgozatok értékelésének.
- A tanuláshoz, valamint a dolgozatíráshoz az átlagosnál hosszabb időt biztosítunk, vagy kevesebb feladatot adunk.
- A fogalmi gondolkodás céljából szógyűjtéseket, szómagyarázatokat alkalmazunk.
- Matematika órán segédeszköz (pl. számegyenes, szorzótábla, számológép stb.) használata engedélyezett mind gyakorló, mind számonkérő helyzetben.
- A szöveges feladatok értelmezéséhez segítséget adunk.
- A matematika terén egyszerűbb feladatokat végeztetünk. A feladatok többnyire azonos típushoz tartozóak legyenek, kevés eltérést mutassanak.
- A feladattípusokat sokszori gyakorlással rögzítjük.
- A kézírást szükség szerint számítógépen történő írás váltja fel.
- A tanulónak választási lehetőséget adhatunk, hogy tudásáról írásban vagy szóban kíván számot adni.
- Bevonjuk a tanulókat a tanórán kívüli tevékenységekbe.
- Egyéni képességeiket fejleszthetik közös tevékenységekben (szakkörök, sportkör, hagyományápolási rendezvények, szabadidős tevékenységek).

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs órák programja egyéni és kiscsoportos foglalkozás keretében egyéni fejlesztési terv alapján.

A fejlesztő munka területei:

- testséma és téri tájékozódás fejlesztése
- percepciófejlesztés
- beszédképesség fejlesztése
- mozgásfejlesztés

Rehabilitációs órák programja egyéni és kiscsoportos foglalkozás keretében, egyéni fejlesztési terv alapján működik.

A fejlesztő munka területei:

- Az olvasást előkészítő és fejlesztő gyakorlatok
- Beszéd- és nyelvi fejlesztés
- Írás-, helyesíráskészség fejlesztése
- Számolási készségek fejlesztése
- Folyamatos olvasás fejlesztése
- Olvasójátékok

Alkalmazott terápiák és módszerek:

- diszlexia prevenció és redukáció módszere (Meixner módszer)
- diszgráfia terápia (Meixner módszer)
- diszkalkuliaredukáció (Dékány módszer)

7.4. A tehetséges tanulók fejlesztése-tehetséggondozás

Feladatunk, hogy a gyermekek képességeit minél szélesebb körben feltárjuk és a lehető legjobban fejlesszük. Elsődleges szempontnak tartjuk azt a tényt, hogy a tanulói teljesítmények a pozitívumokra támaszkodva hozhatók felszínre a legjobban. Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

Feladataink:

- Tanórai differenciált tanulás-szervezés, mely igazodik az egyéni képességekhez, a tanulók eltérő ütemű haladási tempójához.
- A munkaközösségek által szervezett helyi szaktárgyi versenyeken való részvétel.
- A szaktanárok helyi, városi, megyei, országos szintű tanulmányi, levelezős versenyekre készítik fel tehetséges tanulóinkat.
- Támogatjuk a tehetséges tanulók elméleti és gyakorlati versenyekre való felkészítését és versenyeztetését.
- A kiemelkedő tanulói teljesítményt, versenyeredményt az iskola külön kitüntetéssel, elismeréssel jutalmazza.
- Ösztönözzük tanulóink pályázatokon való részvételét.
- Más sportegyesületekben sportoló tanulókat támogatjuk.

7.5. A tanulási kudarcnak, lemorzsolódásnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Célunk, hogy a tanulási problémák felfedezése, kezelése időben megtörténjen, a nehézségeket csökkentsük, a hátrányok ledolgozását célzó módszerek alkalmazásával.

Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy az iskolai lemorzsolódást csökkentsük, ne legyenek iskolaelhagyók, a továbbtanulási mutatók javuljanak.

Feladataink:

- Egészséges énkép kialakítása,
- Magabiztosság, céltudatosság, egyéni sikerességre törekvés erősítése,
- A változó világ feltételrendszeréhez való alkalmazkodás kialakítása,
- Belső harmónia megteremtésének fejlesztése,
- Önfejlesztési igény kialakítása,
- Pozitív példaképek.

Módszerek:

- A tanulók családi háttérének megismerése, jó kapcsolat kialakítása a szülővel.
- Képesség szerinti differenciált foglalkozás – a siker aktivizálása.
- Fejlesztő programok alkalmazása (percepció, verbális fejlesztés, koordináció).
- Prevenciós és korrekciós módszerek, személyiségfejlesztő tréningek (magatartás korrekció, szabálytudat, társas viselkedés, feladattudat).

- Jól strukturált tanórai tevékenységek.
- Kooperatív módszerek alkalmazása.
- Korrepetálások, egyéni és felzárkóztató foglalkozások.
- Az eredményes tanulás érdekében az olvasás-technika fejlesztése, a szövegértés fejlesztése és az olvasott szöveg jelentésének értelmezése minden tantárgyban.
- Logikai készség fejlesztése.
- Tanulószooba, napközi biztosítása.
- Továbbtanulás irányítása, motiválása, segítése.
- Kompetencia alapú oktatás.
- Projekt módszer alkalmazása.
- Önismereti foglalkozások szervezése.

A problémák kezelésének lehetőségei:

- A szülők, a családok életvezetési gondjainak enyhítése a Gyermejjóléti Szolgálat segítségével.
- Helyi és országos támogatások lehetőségeinek kihasználása.
- Taneszköz, tankönyvtámogatás, étkeztetés.
- Napközis és tanulószobai ellátás feltételeinek biztosítása.
- Differenciált, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok.
- Egészségvédő és mentálhigiénés, bűnmegelőző előadások és programok szervezése.
- Könyvtár adta lehetőségek maximális kihasználása, könyvtári programok szervezése.
- Felzárkóztató foglalkozások szervezése.
- Személyes, egyéni tanácsadás szülőknek, tanulóknak.

Tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatását segítő programjaink

<i>Tevékenység</i>	<i>Módszer</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>
1. A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felismerése	- képességek felmérése iskolába lépéskor – prevenció; Difer - képességek felmérése az iskoláztatás folyamán; pl. induktív gondolkodás mérése	pedagógus, fejlesztő pedagógus,	tanév eleje
	megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatosan
	dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév eleje, illetve közben
	beszélgetés (gyerekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatos

	a tanulók tanulási szokásainak felmérése (kérdőívvel, otthon-iskola napló vezetésével stb.)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	első félév

A tanulási kudarcot (a magatartási, beilleszkedési problémák kezeléséhez hasonlóan) integráló módszerrel, azaz a tanulási kudarcnak ki nem tett tanulókkal együtt történő oktatással-neveléssel próbáljuk orvosolni. Tanórán differenciált, egyéni megközelítéssel, tanórán kívül pedig képességfejlesztő foglalkozásokon (korrepetálások) igyekszünk felzárkóztatni a tanulási problémákkal küszködő tanulóinkat.

<i>Tevékenység</i>	<i>Módszer</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>
2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (az iskolán belül)	egyéni (képesség) fejlesztés (fejlesztési terv alapján)	pedagógus, fejlesztő pedagógus	folyamatos
	az alapozó időszak „megnyújtása” alkalmazkodva a tanulók egyéni képességeihez	pedagógus, fejlesztő pedagógus	folyamatos
	differenciált tanórávezetés	minden pedagógus	folyamatos
	kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1–6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés	pedagógus, fejlesztő pedagógus	folyamatos
	korrepetálás	érintett pedagógus, korrepetálást vezető pedagógus	folyamatos
	napközi, tanulószoba	napközis nevelő, tanulószoba vezető	folyamatos
	mentesítés bizonyos tárgyak, illetve értékelési módszerek alól	tanító, szaktanár	tanév eleje, illetve folyamatos
	tanulásmódszertan, tanulás tanítása, kooperatív tanulásszervezés	osztályfőnök vagy a kurzust oktató pedagógus	tanév eleje, illetve folyamatos
	tréning (tanulástechnika, koncentráció stb.), relaxáció	fejlesztő pedagógus, pedagógus	folyamatos

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelem sokrétű és komplex tevékenység. Felöleli mindazokat a pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi, szociális és jogi feladatokat, amelyek a kiskorúak nevelését, gondozását, eltartását, munkába állítását, erkölcsi és anyagi érdekvédelmét biztosítja.

Intézményünk maradéktalanul eleget tesz a tanulói jogok érvényesülésének.

Az intézmény pedagógusai pedig betartják kötelességeiket.

A gyermek- és fiatalkorúak egészséges szellemi és erkölcsi fejlődésének, érzelmi védettségének biztosítása, személyi és vagyoni érdekeik védelme elsősorban a szülők kötelessége. A gyermekek és fiatalok egészséges testi, szellemi, erkölcsi fejlődését, nevelését azonban több tényező akadályozza, veszélyezteti a családban és a családon kívül.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása az ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnökök, és az osztályban tanító tanárok feladata, melynek során kiszűrjük a hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekeket, akik bármi miatt válságban vannak, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésük veszélyeztetve van.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata különösen:

- az osztályokat felkeresve tájékoztatni a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,
- a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál – a veszélyeztető okok feltárása érdekében – családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét,
- hiányzás, magatartási és tanulási probléma esetén kapcsolatfelvétel a szülőkkel,
- esetmegbeszélések összehívása,
- igazolatlan hiányzás esetén tájékoztatási kötelezettség a szülők és a hatóság felé,
- prevenciós előadások, interaktív programok szervezése,
- gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot,
- a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken,
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében,
- az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelkesegély telefon stb.) címét, illetve telefonszámát,
- az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, a tanulók, a szülők és a pedagógusok tájékoztatása.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka keretében az osztályfőnökök feladatai különösen:

- évfolyamismétlő vagy más iskolából átvett tanulók beilleszkedési problémáinak feltárása, beilleszkedésük segítése,

- a gyerekek, illetve szüleik figyelmének felhívása szociális jellegű támogatásokra (étkezési hozzájárulás, beiskolázási segély),
- kapcsolatfelvétel a veszélyeztetett gyerekekkel és szüleikkel egyéni beszélgetés, szükség esetén családlátogatás útján,
- információk nyújtása, melyek segítségével a jogi, egészségügyi, szociális és társadalmi problémákat és azok megoldásait jobban megismerhetik,
- a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása és megszüntetése érdekében kapcsolattartás a szülővel, közreműködés az osztályban tanító tanárokkal és az ifjúságvédelmi felelőssel.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében az iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvosokkal, védőnővel,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Iskolánkban szegregációmentes környezetben folyik a nevelő-oktató munkánk. Kiemelt feladatnak tekintjük az egyenlő bánásmód elveinek betartását.

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesítjük különösen: az oktatásba történő bekapcsolódás, a felvétel során, a tanulmányi követelmények megállapítása és a teljesítmények értékelése során, az iskolai élethez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint a nevelésben-oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Segítjük azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve, tartós betegségük miatt vagy egyéb okból hátrányos helyzetűek.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Felzárkóztató ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- Fejlesztő foglalkozások, logopédiai ellátás, pszichológiai ellátás szervezése.
- Drog- és bűnmegelőzési programok.
- Mentálhigiénés programok.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon történik.
- Napközis és tanulószobai foglalkozás szervezése.
- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- Pályázatok benyújtása olyan programokra, melyeken a gyerekek ingyenesen vehetnek részt.

- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- A tanulók bevonása a tanórán kívüli tevékenységekbe (sikerek, élmények megélése).
- A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai.
- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- A továbbtanulás irányítása, segítése.
- A pedagógusok továbbképzése (elfogadás, problémaérzékenység, segítő beszélgetés, érzékenyítés tanulása).

Lázár Ervin Program (LEP)

Kormány 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozata a nemzeti identitás erősítését célzó programokról. A Kormány egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége. E kultúrstratégiai célhoz kapcsolódóan létrehozta a Lázár Ervin Programot (LEP), amely szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét. Ennek megfelelően intézményünk is részt vesz a felkínált programokon.

Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP)

A Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program, célja, hogy minden gyermek legalább egyszer jusson el iskolai szervezésben egy nemzeti vagy történelmi emlékhelyre.

A diákokat korszerű eszközökkel és szakszerű idegenvezetéssel ismertetik meg a nemzeti és történelmi emlékhelyekkel, a konkrét történelmi események, nemzetünk nagyjainak és hőseinek életpéldája személyesen és élményszerűen átélhetővé válik. A program fontos célkitűzése, hogy bemutassa a közösségért való szolgálatot, azokat az embereket, akik akár az életüket is feláldozták a közösségért, a hazáért, így erősítve a fiatalokat abban, hogy ők is a közösségért tenni akaró emberekké váljanak.

8. A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje az intézményi döntési folyamatban

A tanulók érdekeik képviseletére Diákönkormányzatot működtetnek, melynek munkáját patronáló tanító/tanár segíti. Feladatait a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

A Diákönkormányzat tevékenysége kiterjed a tanulói jogok és kötelességek gyakorlására, érdekeinek képviseletére, a diákélet szervezésére. Minden tanuló joga, hogy a Diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviseletért, és aktívan részt vegyen a közösség munkájában.

Céljaink

- A tanulók közösségi ügyekbe történő bevonása, az öntevékenység fejlesztése, a demokratikus állampolgári szocializáció.
- A tudatos, felelős állampolgári magatartás megalapozása, az önkéntes feladatvállalás erősítése, a társas készségek fejlesztése.
- A Diákönkormányzat szerepének növelése a közéletre való felkészítésben; az autonómia, a jog- és érdekérvényesítési technikák gyakorlása.
- A tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek kínálatának bővítése, színesítése a DÖK által szervezett programok segítségével.

Feladataink

- Személyi és tárgyi feltételek biztosítása a Diákönkormányzat működéséhez.
- Állampolgárságra, demokráciára, hazafiasságra nevelés.
- A tanulóközösségek (osztályok, diákkörök, iskolai Diákönkormányzat) felkészítése a jogok és kötelességek gyakorlására.
- Tisztségviselők, felelősök demokratikus választásának segítése az osztályközösségekben, diákkörökben.
- A DÖK iskolai vezetőségének megválasztása, autonóm működtetés segítése.
- Diákközségi szervezés és lebonyolítása.
- A DÖK munkájának értékelése.

A Diákönkormányzat jogkörei

A Diákönkormányzat dönt

- saját működéséről, SZMSZ-ének, munkatervének elfogadásáról,
- a tisztségviselők megválasztásáról, hatáskörei gyakorlásáról,
- évente egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének (iskolaújság, rádió) létrehozásáról és működtetéséről,
- a tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról,
- szövetség létesítéséről, vagy ahhoz történő csatlakozásról.

Véleménynyilvánítási jog

A DÖK véleményezési joga azt jelenti, hogy azokban a kérdésekben, melyekben a Diákönkormányzatnak ilyen jogköre van, nem hozható döntés a véleményének kikérése előtt. A véleményezési jogkörben adott vélemény a döntéshozóra nézve nem kötelező, de jogsértést követ el akkor, ha a véleményeztetést elmulasztja.

A DÖK véleménynyilvánítási jogköre az alábbi ügyekre terjed ki:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek, valamint a Házirendnek az elfogadása,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása,
- a tanulók közösségét érintő döntések meghozatala,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítése, elfogadása,

- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetése, megszervezése,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapítása,
- az egyéb foglalkozások formáinak meghatározása,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakítása,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott egyéb ügyek.

Résztvételi jog

A DÖK képviselőjének részvételét meghívással biztosítani kell azokon a nevelőtestületi, vezetőségi megbeszéléseken, értekezleteken, amelyeken az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos kérdéseket tárgyalják és ezekben a DÖK véleményének kikérése kötelező. A DÖK által megbízott tanuló részt vesz a fegyelmi eljárásban, illetve felkérésre az azt megelőző egyeztetésben.

A diákközségi gyűlésen joga van minden diáknak megjelenni, kérdéseket feltenni, javaslatait elmondani, tájékozódni.

Javaslattevési jog

A DÖK javaslattal élhet az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A tanulók képviselőik és osztályfőnökeik útján szóban vagy írásban juttathatják el javaslataikat az iskola vezetéséhez, nevelőtestületéhez, szülői közösségéhez.

Tájékoztatáshoz való jog

A tanulókat az iskola életéről, munkatervéről, illetve az aktuális feladatokról a DÖK felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- a patronáló tanító/tanár havonta egyszer a DÖK vezetés megbeszélésein és a faliújságon keresztül,
- az osztályfőnökök rendszeresen az osztályfőnöki órákon.

9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

9.1 A szülői közösség és kapcsolattartásának rendje

Az intézmény számít a szülők folyamatos segítésére és támogatására. A célunk közös: a gyerekeket, tanulókat a képességeiknek megfelelő legmagasabb szintre hozzuk.

Szülői munkaközösség

Célunk, hogy a szülők és a pedagógusok között partneri viszony alakuljon ki és működjön.

Intézményünkben a szülők jogaik érvényesítésére, kötelességeik teljesítése érdekében szülői szervezetet működtetnek.

Az iskola gondot fordít a szülői igények megismerésére, amelynek formái:

- iskolaválasztást megelőző találkozók
- szülői munkaközösség szervezetének működése (osztály, iskolai),
- szülői értekezlet,

- egyéni beszélgetések,
- fogadóóra,
- rendezvények,
- szülői elégedettségi kérdőívek,
- kapcsolatépítés közös fórumai (rendezvények, kirándulások, túrák, szabadidős programok, táborok),
- írásbeli: honlap, elektronikus napló.

A szülői munkaközösséggel való kapcsolattartás

Egy osztály tanulóinak szülői szervezetével az osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. A szülői szervezetek tagintézménnyel, intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a szülői szervezetek vezetői vagy a választott elnök juttatja el az igazgatóhoz.

A választmányt a igazgató a munkatervben rögzített időpontokban, tanévenként legalább kétszer hívja össze, ahol tájékoztatást ad az intézmény, tagintézmény munkájáról és feladatairól, valamint meghallgatja a választmány véleményét és javaslatait. A választmány elnöke közvetlen kapcsolatot tart az intézményvezetővel, tagintézmény vezetővel, és tanévenként egyszer beszámol a nevelőtestületnek a szülői közösség tevékenységéről.

A szülők szóbeli tájékoztatási rendje

Az iskola a tanulókról a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A csoportos tájékoztatásnak módja a szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás fogadóórákon történik.

Szülői értekezletek rendje

Az osztályok szülői közössége számára intézményünk tanévenként legalább kétszer, a munkatervben rögzített időpontú rendes szülői értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. A szeptemberi értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól, a Házi rend módosításáról. Ekkor bemutatják az osztályban oktató-nevelő pedagógusokat is. Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az intézmény, tagintézmény vezetője, az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a tanulóközösségben felmerülő problémák megoldására.

Fogadóórák rendje:

Az intézmény pedagógusai a szülői fogadóórákon egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára tanévenként legalább két alkalommal, a munkatervben rögzített időpontú rendes szülői fogadóórát tartunk. A tanulmányaiban jelentősen visszaeső tanuló szülőjét az osztályfőnök írásban is behívhatja az iskolába. Ha a gondviselő találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetnie az érintett pedagógussal.

Külön fogadóóra és eszmegbeszélés a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók és szüleik számára az intézményvezetés részvételével.

A szülők írásbeli tájékoztatásának rendje

Az intézményben dolgozó pedagógusok a tanulókról rendszeres írásbeli tájékoztatást adnak a Kréta elektronikus naplóban. Írásban értesítjük a tanuló szüleit gyermeke magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről.

Tájékoztatjuk a szülőket az intézményi élet kiemelkedő eseményeiről és az aktuális információkról is.

A szóbeli feleletet aznap, az írásbeli számonkérés eredményét, a feladat kiosztása napján kell beírni.

Az osztályfőnök indokolt esetben, írásban értesíti a szülőket a tanulók előmeneteléről, magatartásáról és szorgalmáról.

9.2. A tanulói közösség és kapcsolattartásának rendje

Diákközségülés

A tanulók legmagasabb tájékoztató fóruma a diákközségülés, amely nyilvános, és azon bármelyik diák megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait. Diákközségülést tanévenként legalább egy alkalommal tartunk, amelyen az osztályok minimum két fővel képviselik társaikat.

A községülésen az igazgató és a diákönkormányzat vezetője, a diákönkormányzat vezetői beszámolnak az eltelt időszak munkájáról, a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről. A községülésen a tanulók kérdéseket intézhetnek a megjelent vezetőkhez, kérhetik problémáik és gondjaik megoldását. A diákok kérdéseire a helyszínen vagy 30 napon belül választ kell adni. Rendkívüli községülést kell összehívni, ha azt diákönkormányzat, az intézmény igazgatója kezdeményezi.

A tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái

Fontos, hogy a tanulók tájékoztatást kapjanak az őket érintő kérdésekről, és hozzájussanak a jogaik gyakorlásához szükséges információkhoz. A tájékoztatás folyamatosságát az osztályfőnök biztosítja. A tanuló javaslatával, kérdésével az iskola vezetéséhez, pedagógusaihoz fordulhat, és 30 napon belül érdemi választ kell kapnia. Kérdést az osztályfőnöki órán tehetik fel, és az osztályfőnök juttatja el érintettekhez, akik személyesen, írásban vagy az osztályfőnökön keresztül válaszolnak. Az iskolai döntések ellen a jogszabályban meghatározott módon jogorvoslással lehet élni.

Az iskolai tájékoztatás egyéb formái:

- iskolai faliújságon történő hirdetés,
- szóbeli hirdetés,
- elektronikus tanulmányi rendszeren közzétett információ,
- iskolai rendezvényeken tájékoztatás,
- rendkívüli iskolagyűlés összehívása szünetben.

9.3. Kapcsolat a partnerekkel

Az intézmény életének és működési biztonságának fontos területe a kölcsönösen gyümölcsöző partnerkapcsolatok kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás az intézmény környezetével. A kapcsolattartás fő elve a kölcsönös előnyökre való törekvés.

Óvodák és általános iskolák kapcsolata

Kiemelten fontosnak tartjuk az óvodákkal való együttműködést, nevelési elveink összehangolását, az iskola-előkészítést és szoktatást. Beiskolázási terveinkről tájékoztatjuk az óvodásokat és szüleiket, valamint az óvónőket. Szorgalmazzuk az intézménylátogatást, órák megtekintését, a hospitálásokat, az óvodások nyomon követését, a gyermek fejlődésével kapcsolatos mérések eredményeinek megbeszélését.

Az egyházak és az iskola kapcsolata

Az iskolánk jó kapcsolatot tart fenn a településeken működő egyházakkal és vezetőikkel, mivel az a célunk, hogy iskolánk minden vallásos tanulója hitoktatásban részesüljön, ezáltal személyiségük és hitéleti meggyőződésük erősödjék, gazdagodjék. A hitoktatókat, mint pedagógus kollégákat, partnernek és segítőnek tekintjük nevelési feladataink megoldásában. A hitoktatókat meghívjuk iskolánk rendezvényeire, azt várjuk, hogy aktívan vegyenek részt az intézmény életében.

A gyermekjóléti szolgálatok és az iskola kapcsolata

A nevelő-oktató munka folyamatában az intézmény a gyermekjóléti szolgálatokkal folyamatos kapcsolatot tart fenn. Fontos, hogy mindkét fél a kölcsönös együttműködésre, rendszeres információcserére törekedjen.

Dokumentáció: Szakértői bizottságok vizsgálatai, javaslatok, fejlesztési tervek, továbbképzési programok, jegyzőkönyvek.

Kulturális intézmények és az intézmény kapcsolata

A településen működő kulturális Reichel József Művelődési Ház és Könyvtárral közösen lehetőséget adunk arra, hogy tanulóink megismerjék és használják ezen intézmény szolgáltatásait. Ezeket a lehetőségeket az osztályfőnöki programokban, szabadidős rendezvényekben felhasználjuk. Tanulóinkat ösztönözzük, hogy szervezett vagy egyéni formában vegyenek részt a kulturális intézmények által szervezett rendezvényeken, kiállításokon, színházi- és mozielőadásokon.

Egészségügy és az intézmény kapcsolata

A helyi egészségügyi szervekkel, iskola-egészségügyi szolgálattal szoros kapcsolatot alakítottunk ki. A védőnői hálózat hozzájárul a védőoltások zavartalan megszervezéséhez. Az iskolaorvosok elvégzik az előírt szűréseket. Az intézmény fontos feladatának tekinti, hogy a tanulók fogászati szűrése teljes legyen, ezért a törvényben meghatározott kötelezettségeinek eleget téve rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolafogászattal.

Az intézmény és a rendőrség kapcsolata

A rendőrséggel együttműködve folytatjuk közlekedésbiztonsági tevékenységünket, és a káros szenvedélyek elleni megelőző küzdelmet.

10. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni tanrend alapján haladók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A tanulmányok alatti vizsgák

- az osztályozó vizsga,
- a javítóvizsga,
- a különbözeti vizsga.

Az osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgyból több évfolyam tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni tanrendben végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, vagy ha a tanuló hiányzása adott tantárgyból adott félévben, vagy a két félévben összesen átlépi a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról vagy elégséges számú jegy esetén a jegyek alapján történő értékelésről. Ha a tanév végén nem osztályozható, a tanuló magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a helyi tantervben évfolyamonként rögzített fejlesztési követelményekkel.

A javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javítóvizsga időpontját a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell kihirdetni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (augusztus).

A javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.
A vizsgáról való igazolatlan távolmaradás esetén a tanuló az évfolyamot köteles megismételni.

A különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezeti és készíti fel a tanulót.

- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - írásbeli határozat alapján engedélyezték,
  - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott vagy külföldről érkezett haza.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát egyszer megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
  - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

A vizsgák időpontja

A vizsgaidőszakot évente az iskola munkatervében, a tanév helyi rendjében rögzítjük, és arról a Házirendben meghatározott módon tájékoztatjuk a tanulókat, illetve szüleiket.

Az igazgató a tanuló speciális helyzetére (kórházi ápolás, tartós külföldi tartózkodás stb.) tekintettel rendkívüli vizsgaidőpontot is kitűzhet, melyről írásban tájékoztatja a szülőt, tanulót.

A vizsgán – annak megkezdése előtt 15 perccel – a tanuló köteles megjelenni.

Vizsga reggel 8 óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 14 óráig tarthat.

Az írásbeli vizsgákra vonatkozó szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.

Az írásbeli vizsgán kizárólag az intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon lehet dolgozni. Az írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltüntetni a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként 45 perc.

Egy vizsganapon egy vizsgázó legfeljebb három írásbeli vizsgát tehet. A vizsgák között a vizsgázónak 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket piros színű tintával megjelöli, és röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat. Az írásbeli munka osztályzatát a helyi tanterv szabályai alapján állapítja meg.

A vizsgázó tanuló, illetőleg szülője számára lehetővé kell tenni, hogy az írásbeli vizsgakérdések megoldására adott szaktanári értékelést megismerje, a vizsgadolgozatot megtekinthesse.

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, akkor a vonatkozó rendeletnek megfelelően jár el. A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A szóbeli vizsgák szervezésére vonatkozó szabályok

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A szóbeli vizsga helyi tantervi követelményekre épülő kérdéssorát a kérdező tanár állítja össze és ellenőrzést követően az igazgató látja el az iskola bélyegzőjével.

A szóbeli vizsgán a vizsgabizottság tagjai a vizsgázónak kérdéseket tesznek fel, melyre önállóan, néhány összefüggő mondatban felel. A felelet kifejtéséhez szükséges segédeszközt – a rendelkezésre állók közül – maga választja ki. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább 15 perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama 15 percnél nem lehet több.

A vizsgázó önállóan felel, de ha feleletét nem tudja folytatni vagy súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

Ha a vizsgázó befejezte a feleletet, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgáira vonatkozó egyéb szabályok

A sajátos nevelési igényű tanuló a szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- lehetővé kell tenni számára, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a tanuló írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet, vagy a szóbeli vizsgát írásban is leteheti.

Független vizsgabizottság előtti vizsga

A tanuló magatartásának, szorgalmának és tudásának minősítése a jogszabály és a helyi tanterv keretei között mérlegelésen alapuló döntés, amelynek felülvizsgálatára csak akkor van lehetőség, ha a minősítés nem a helyi tanterv alapján történt, illetve a minősítéssel összefüggő eljárás jogszabályba, vagy tanulói jogviszonyra vonatkozó rendelkezésbe ütközik.

Miután a szubjektív elemeket is tartalmazó mérlegelés felülvizsgálatára nincs lehetőség, a tanulónak joga van ahhoz, hogy tudásáról – a jogszabályban meghatározott eljárásrend szerint - független vizsgabizottság előtt adjon számot.

A vizsgabizottság

Tanulmányok alatti vizsgát – a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető.

Vizsgát legalább háromtagú **vizsgabizottság** előtt kell tenni. Amennyiben lehetőség van rá, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A tanuló osztályzatáról az írásbeli és szóbeli vizsgaeredmények alapján a vizsgabizottság dönt.

A **vizsgabizottság elnökét és tagjait** az igazgató bízza meg. A bizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű lebonyolításáért, ennek keretében

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, és aláírja azokat,
- véleményeltérés esetén szavazást rendel el a vizsgabizottság értekezletén.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába bevonja a vizsgabizottság tagjait. Kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat a köznevelési törvény 3. melléklete szerint taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és a vizsgát az **igazgató** készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyi szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan megkezdjék, és befejezzék.

11. Az érdemjegyek rögzítésének határideje

Törekedni kell arra, hogy a tanítási évben az értékelések során keletkezett érdemjegyek a legrövidebb időn belül rögzítésre kerüljenek a KRÉTA naplóban. Az írásbeli számonkérések kijavítására a pedagógusoknak tíz munkanap áll rendelkezésükre, ezért az elektronikus naplóban az érdemjegyek rögzítésének határideje a kijavított feladatlap kiosztásának napja. A szóbeli értékelések érdemjegyének beírása a szóbeli felelet napján történik.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei:

Ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítette valamennyi tantárgyban.

- A továbblépésről szóló döntésnél a tanév, illetve a félév során nyújtott teljesítmény a döntő. Az ezen időszak során adott folyamatos értékelések alapján kialakított szaktanári, osztálytanítói vélemény dönt valamennyi tárgyból.
- A felmentett tanulót, ha az előírt tantárgyi minimumot indokoltan nem teljesítette, nem értékeljük.
- Az igazgató - osztálytanítói javaslat alapján -, a szülővel történt egyeztetés után úgy dönthet, hogy a tanuló indokolt esetben az előírt követelményeket egy tanítási évnél hosszabb idő (két év) alatt teljesíti.
- A 2010/2011 tanévtől ismét lehetőség adódik a második év végén, illetve a további évfolyamokon is arra, hogy a nevelőtestület szülői beleegyezés nélkül utasítsa évfolyamismétlésre a diákot. A tanuló magasabb évfolyamra akkor léphetett, ha sikeresen teljesítette az adott évfolyamon előírt tanulmányi követelményeket.
- A tanuló az első évfolyamon továbbra is csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, illetve abban az esetben, ha az ismétlést a szülő írásban kéri.
- A továbbhaladást kizáró értékelés: elégtelen osztályzat 3 tantárgyból (évismétlés), adott esetben osztályozó vizsga engedélyezése.
- az 1- 2 tantárgyból elégtelen osztályzatot elért tanuló pótvizsgát köteles tenni.

12. Felvétel és átvételi szabályok

12.1. Elsős beiratkozás

A beiratkozás idejét és menetét az Nkt. és a **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** szabályozza. Az iskolába beiratkozott tanulók felvételéről az intézményvezető dönt az alábbiak szerint:

Elsősorban körzetesnek minősülő tanulók, másodsorban a körzeten kívüli, de a kerületben lakó tanulók, harmadsorban a körzeten kívüli, és nem a kerületben lakó tanulók kerülhetnek felvételre.

Amennyiben a fenti kategóriák bármelyikében túljelentkezés van, az alábbiak szerint történik a felvétel:

Először a halmozottan hátrányos helyzetű, illetve körzetes tanulók esetében a sajátos nevelési igényű tanulók felvétele történik.

Másodszor az EMMI rendeletben meghatározott különleges helyzet alapján felvételre kerül az a tanuló,

- a) akinek testvére az adott intézmény tanulója,
- b) ahol a szülő munkahelye az iskolánk körzetében van,
- c) akinek tartózkodási helyétől az iskolánk 1 km-en belül található,
- d) akinek szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő.

Harmadszor az intézmény által sajátos helyzetűnek minősített tanulók felvétele történik:

a) ha a tanuló a körzeti óvodába járt,

b) ha szülője az intézményünkben dolgozik,

A megmaradt férőhelyekre a fentiek alapján felvételt nem nyert tanulók között nyilvános sorsolást tartunk.

A sorsolás szabályai

Ha az iskola felvételi eljárás során az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.

A sorsolás menete:

A sorsolás előkészítése:

a) Az időpont meghatározása;

b) Az érintett szülők ajánlott levélben történő tájékoztatása a sorsolást megelőzően legalább 7 nappal.

c) A sorsolási bizottság megalakítása, a tagok értesítése.

Az 5 fős bizottság tagjai: – a szülői munkaközösség független tagja,

- az osztálytanítók,
- az igazgató,
- az iskolaszék képviselője.

d) Technikai feltételek biztosítása (terem, nevek kinyomtatása, doboz, borítékok előkészítése).

A sorsolás lebonyolítása

a) Jelenléti ív készítése a megjelentek aláírásával

b) A jegyzőkönyvvezető és a hitelesítők felkérése

c) A megjelentek tájékoztatása a sorsolás menetéről. A tájékoztatást az igazgató tartja.

d) A sorsolásra kerülő és a tanulók nevét, születési dátumát, anyja nevét tartalmazó lapok egyenként borítékba helyezése.

e) A nevek kihúzása a férőhelyeknek megfelelő számban.

f) A felvételt nem nyert tanulók felsorolása és jegyzőkönyvezése.

g) A szülők tájékoztatása a további teendőkről és jogorvoslati lehetőségekről.

h) A jegyzőkönyv lezárása és hitelesítése.

A sorsolással kapcsolatos utólagos feladatok:

a) Határozat készítése a felvételtől és az elutasításról.

b) A határozatok ajánlott levélben történő postázása.

c) A tankerületi igazgató írásban történő értesítése a sorsolás eredményéről.

12.2. Átvételi eljárás magasabb osztályokba

Más iskolából érkező tanulók szülői kérés alapján folytathatják tanulmányaikat iskolánkban, amennyiben elfogadják intézményünk programját.

Az átvételtől az igazgató dönt az érintett osztályfőnök véleményének a kikérésével. Az iskolai átvételi kérelem elbírálásáról a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, továbbá az előző iskola igazgatóját is értesíti.

Az iskola helyi tanterve biztosítja a más iskolából, külföldről érkező tanulók átvételét, szükség esetén különbözeti vizsgával vagy évfolyamismétléssel. Az eredményes beilleszkedés érdekében támogatjuk a tanuló felzárkóztatását egyéni foglalkozások, fejlesztések formájában.

Lehetőségeinkhez mérten biztosítjuk az angol nyelv oktatását azoknak a tanulóknak, akik az előző iskolájukban azt a nyelvet tanulták.

12.3. Csatlakozás a nemzetiségi nyelvoktatáshoz felsőbb évfolyamon

Ha a nemzetiséghez tartozó tanulók szülei később kérelmezik a nemzetiségi nyelv és a nemzetiségi népismeret tanítását, az érintett tanuló számára az intézmény felkészítést szervez heti két órában. A tanuló a következő tanévben csatlakozik a nemzetiségi nyelvet tanulók csoportjához.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia-egészségtan és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- A diákok ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
- Ismerjék fel a vészhelyzeteket, problémamegoldás
- Tudják az egyes sérülések élettani hátterét, várható következményeit
- Sajátítsák el a legalapvetőbb segélynyújtási módokat
- Képességfejlesztés
- A tanulók kapjanak bepillantást a mentőszolgálat felépítésébe és működésébe
- Készség szinten sajátítsák el mikor, és hogyan kell mentőt hívni

Drogprevenció

A drog prevenciós munka nem korlátozódhat egyetlen tárgyra, vagy programra, a személyiségfejlesztő munka részeként kell a gyerekek életvezetési készségét úgy alakítani, hogy képesek legyenek az elutasításra. Központi államilag támogatott drogprevenciós előadások szervezése diákok és szülők számára.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban a hagyományos tanórai oktatásszervezés és a nem hagyományos tanórai keretek.

A hagyományos tanórai keret minden oktatott tantárgy óráit magába foglalja.

A szakos pedagógusok tanóráikon összekötik az adott témának megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellegétől függően közelítenek meg felvetéseket, problémákat, azok lehetséges megoldásait. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos témák, problémák, amelyekkel a diákok is találkoznak mindennapjaik során. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai úton történik. Fontos az élményszerű tanítás. Célunk, hogy tanulóink alapos, és használható elméleti tudást szerezzenek a témában.

A nem hagyományos tanórai keret színes programsort tartalmaz. A tanév során a napközis foglalkozások, a szakkörök, jeles napok, versenyek, pályázatok, foglalkozások, rendezvények, akciók kapcsolódnak a környezet-és természetvédelem témaköréhez.

Az iskola a környezeti neveléshez, valamint annak céljainak eléréséhez szükséges erőforrásai az anyagi és nem anyagi erőforrások. A nem anyagi erőforrásaink a belső és külső humán erőforrásunk, melynek tagjaitól elvárt a szoros együttműködés, együtt gondolkodás, az együttes probléma megoldás.

A belső erőforrásaink a pedagógusok, a tanulók, az oktatást segítő szakembereink, a technikai személyzet.

A külső erőforrásaink a szülők, a meghívott előadók, szakemberek, az iskolaorvos, a védőnő, az iskola alapítványa, a civil szervezetek, egyesületek, önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzatok.

Helyi tanterv

Helyi tantervünk kiemelt céljai:

- az értelmes, szép magyar beszéd, valamint az olvasás, az írás és a helyesírás megtanítása és eszközszintű használatának intenzív fejlesztése,
- az önálló tanulás, az önművelés technikáinak elsajátíttatása,
- az anyanyelvi és irodalmi műveltség alapozása,
- esztétikai és erkölcsi értékek közvetítése,
- kommunikációs kultúra fejlesztése,
- a digitális írástudás kialakítása,
- problémamegoldó képesség fejlesztése, többféle megoldási mód bemutatása,
- a tudatos, tartós megfigyelőképesség fejlesztése,
- az összefüggés felismerésének képessége,
- a magatartási normák, szabályok elsajátításával segíti a gyermeket különböző emberi közösségekbe való beilleszkedésben,
- erősíti a családhoz, a szülőföldhöz, a honhoz való kötődést,
- felkelti a társadalomhoz és a társadalmi problémák iránti érdeklődést,
- elsajátítja az alapvető magatartási normákat,
- a környezettudományos szokásrend és magatartás fejlesztése,
- a környezet állapotáért felelős gondolkodásmód, magatartás és életvitel kialakítása,
- a társadalom számára értékesebb, napjaink állandóan változó világához alkalmazkodni, az új iránt érdeklődni és befogadni, majd felhasználni tudó egyének nevelése,
- az alkotóképesség fejlesztése,
- a mozgásos cselekvési biztonság fejlesztése,
- az aktív, egészséges életmód kialakítása,
- a tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.

A fenti nem teljesen kifejtett céljainkat az iskolánkba járó minden tanulóval el szeretnénk érni, ezért a teljes képzési időszak során nem szervezünk egyetlen tárgyból sem tagozatos osztályt, a gyerekeket az osztályokba való besorolásnál nem válogatjuk semmilyen szempont szerint. Úgy gondoljuk, hogy az általunk nyújtott alapozó jellegű oktatásra mindenkinek szüksége van.

A tanulóknak rejlő érdeklődésbeli, képességbeli különbségeket nem kötelező tanórai foglalkozásokkal és tanórán kívül szervezett foglalkozásokkal (szakkörökkel, érdeklődési körökkel, képességfejlesztő foglalkozásokkal stb.) próbáljuk kezelni. Az általános iskolát a szó eredeti értelmében általános jellegűnek, minden válogatástól, diszkriminációtól mentesnek tartjuk. Módszertanban fontosnak tartjuk, hogy a világban eluralkodó virtuális valóság mellett közvetlen élményszerzéssel, tapasztalással ismerjék meg a valóságot, annak összefüggéseit. A modern technika nyújtotta lehetőségeket (könyvek, videó, interaktív médiaeszközök stb.) nem öncélúan kívánjuk használni a valóság bemutatására.

Az éves munkatervben fontos szerepet kapnak a következő események:

- történelmi események (október 6., október 23., március 15., június 4., Holokauszt áldozatairól való megemlékezés)
- hangversenyek (Jenő napi, karácsonyi, tavaszi, nyári)
- délutáni szabadidős és sportrendezvények
- Öko projectek (ősz, tavaszi tanösvény)
- tanulmányi, művészeti és sportversenyek, vetélkedők, programok
- DÖK sportversenyek
- múzeumlátogatás, színházlátogatás
- Iskolagála, ünnepi műsorok szülőknek
- Iskolás leszek!- programjaink
- Autómentes nap
- Gyereknap
- német nemzetiségi hagyományápoló programok (Márton nap, népviseletek napja, idősök napja, karácsony, kitelepítési megemlékezés)
- DSD nyelvvizsga
- Történelmi projecthét
- Témahetek (pénz7, fenntarthatósági, digitális)
- Osztálykirándulások
- Városismereti nap

Hisszük, hogy az ismeretek átadására, befogadására nem kizárólagosan a tanóra ad módot, a tanórán kívüli programok, tevékenységek a maguk speciális jellege miatt sokszor a tanóránál is hatékonyabbak lehetnek.

A választott kerettanterv megnevezése

A 110/2012 (VI.4.) kormány rendelet a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.

Az iskola helyi tanterve

- Az iskolában folyó oktató-nevelő munkát meghatározó pedagógiai elveket és célokat az óraterv tükrözi mind tartalmában, mind szerkezetében.
- A kötelező tanórai foglalkozások a minden tanuló számára kötelezően teljesítendő óraszámot tartalmazzák.
- Ezek során a tanulók elsajátítják a NAT-ban szereplő műveltségi terület, részterület megfogalmazott minimális követelményeit, valamint a nemzetiségi nyelvoktatás követelményeit.
- Ha az iskola helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető, az iskolába történő beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti, feltéve, hogy erre a tanuló és a kiskorú tanuló szülőjének figyelmét a felvételi tájékoztatóban, továbbá a beiratkozás előtt írásban felhívták.

- A nem kötelező tanórai foglalkozások és egyéni felzárkóztatás lehetőségéből a tanulók választhatnak a megadott keretek között (pedagógusi javaslatok és szülői döntés alapján).
- A választható foglalkoztatások célja a felzárkóztatás, egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, speciális és kiegészítő ismeretek nyújtása.
- Ha a tanulót - kérelmére - felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, illetve, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről - a szabadon választott tanítási órára történő jelentkezés előtt - a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét írásban tájékoztatni kell.
- A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A szülőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.
- Kötelező felvételt biztosító iskolaként, valamint német nemzetiségi iskolaként lehetőséget kell biztosítani arra, hogy azok is megkezdhessék, illetve folytathassák tanulmányaikat, akik a szabadon választott tanítási órákon nem kívánnak részt venni.
- Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy hány tanuló, milyen szabadon választott tanítási órán kíván részt venni. A tanulónak, illetve kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, illetve jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.
- Hangsúlyozni kell a német nemzetiségi nyelv tanítását, mert ennek függvénye a többi tantárgy óraszám.

Választható foglalkozások:

Napközi	alsó tagozat	minden nap 16 óráig, utána ügyelet
Tanulószoza	felső tagozat	minden nap 16 óráig, utána ügyelet
Tehetséggondozó foglalkozás matematika magyar természettudomány történelem	alsó és felső tagozat	heti 1-1 óra
Felvételi előkészítő matematika- magyar	8. évfolyam	heti 1-1 óra
Differenciált képességfejlesztés matematika- magyar	alsó és felső tagozat	heti 1-1 óra
Dráma	alsó és felső tagozat	heti 1-1 óra
Iskolai sportszakkör	alsó tagozat	heti 2 óra
Idegennyelvi szakkör	felső tagozat	heti 2 óra

A kötelező tanórai foglalkozások végétől 16 óráig szervezünk napközi foglalkozásokat, illetve tanulószobai foglalkozásokat. Tanulószobai foglalkozáson való részvételre buzdítjuk a tanulási kudarcnak kitett tanulóinkat, ha napközis ellátásban nem részesülnek.

Szakkörök

Szakkörökkel, érdeklődési körökkel szeretnénk kielégíteni tanulóink egyéni érdeklődését és ugyanakkor lehetőséget kívánunk nekik nyújtani abban, hogy délutáni szabadidejüket hasznosan, értelmesen töltsék el. Az ilyen körök szervezésénél rugalmasak vagyunk: tanulóink érdeklődésére igényt tartó foglalkozásokat szervezünk, valamint nyolcadikos tanulóinknak felvételi előkészítőt matematika és magyar tantárgyakból.

Tanulói és szülői érdeklődés esetén - amennyiben a megfelelő végzettségű pedagógus rendelkezésre áll - nyitottak vagyunk újabb foglalkozások indítására.

A szakkörökre minden év májusában lehet jelentkezni, a részvétel egész tanévre kötelezettséget jelent, a hiányzást igazolni kell.

Iskolánkban a pedagógusválasztás egyben a szabadon választható foglalkozások választását jelenti. Egyéb tanórákon ezt a lehetőséget nem tudjuk biztosítani.

Az alapfokú művészeti oktatásban a választható tantárgyak:

Az egyes művészeti ágak és azokon belül működő tanszakokon kötelezően- vagy szabadon-választható tárgyak listája és a választás feltételei (mikor kötelezően- vagy szabadon-választható egy tárgy) a Helyi Tanterv a képzés struktúrája, adott tanszakra vonatkozó fejezetében található. A tanuló (kiskorú esetén a szülő, gondviselő) a beiratkozásnál a Szülői Nyilatkozatban jelzi, hogy a következő tanévben milyen (kötelezően- vagy szabadon-) választható tárgy foglalkozásain kíván majd részt venni. A tanuló a választását a tanévben a főigazgató jóváhagyásával egyszer módosíthatja.

Heti óratervi órák tervezete- általános tagozat

Tantárgyak	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/Hit – és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1

Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
2097 Pilisborosjenő, Fő út 1.

Első élő idegennyelv - angol				2	3	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

Heti óratervi órák tervezete- német nemzetiségi tagozat

Tantárgyak	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/Hit – és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Német	5	5	5	5	5	5	5	5
Német népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Első idegennyelv - angol				2	2	2	2	3
Ének-zene	1	1	1	1	1	0,5	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	0,5	1	
Dráma							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	2	2	2

Maximális órakeret nemzetiségi	27	27	27	28	31	31	33	33

A hon és népismeret tantárgy a 6. évfolyamon tanulók számára a helyi tantervben foglaltak szerint kerül oktatásra.

A dráma tantárgy a 7. évfolyamon tanulók számára a helyi tantervben foglaltak szerint kerül oktatásra.

20/2012 VIII. EMMI rendelet 158§ 8. pontja szerint. Bármely nevelési-oktatási forma esetében a készségtárgyakra előírt óraszámokból évi harminchét óra átcsoportosítható a nemzetiségi nyelv és irodalom vagy a nemzetiségi népismeret oktatására. A nemzetiségi népismeret feldolgozására előírt óraszám 1-12. osztályig heti 1 óra, mely intézményi döntés alapján a szabadon tervezhető időkeret illetve az élő idegen nyelvre rendelkezésre álló időkeretéből átcsoportosítható.

3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyveket a munkaközösségek pedagógusai közös állásfoglalással a tapasztalatok alapján és a tantervi követelményeknek megfelelően választják ki. A tankönyvek és taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a pedagógusok olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.)
- használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a minisztérium hivatalosan tankönyvvé nyilvánított
- a kiválasztásnál prioritást kapnak a kompetencia alapú tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök
- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének, didaktikai szempontoknak
- feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak
- kivitelezésben legyen színes, érdekes, helyes irányba formálja a tanulók ízlését
- segítse a gyermeket az önálló tanulásban, legyen alkalmas differenciálásra, gyakorlásra
- előnyben részesítjük azokat az eszközöket, amelyeket több tanéven keresztül használhatunk
- a német nemzetiségi tankönyvek és taneszközök kiválasztásánál is törekszünk a fenti szempontok figyelembevételére.

4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

4.1 A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmának rendezőelve a kulcskompetenciák meghatározott rendszere. Kiemelt feladat, hogy a tanulók megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi:

például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

A digitális kompetenciák

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák képessé teszik az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Magába foglalja az esztétikai megismerés, elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészeti önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

Ezek a kompetenciák segítik az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

4.2 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Óvni és tovább fejleszteni az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést, nyitottságot, átvezetni a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Segíteni a gyermek természetes fejlődését, érését. Teret adni a gyermek, játék és mozgás iránti vágyának. Fogékonnyá tenni saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismeretek közvetítése, alapvető képességek és készségek fejlesztése. Mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat-és a problémamegoldáshoz.

A tanulási szokások megalapozása. Az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatása. Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

4.3 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább. E tevékenységek közben alakulnak a későbbi - felnőttkori - munkavégzéshez nélkülözhetetlen akarati jellemzők, érzelmi viszonyulások és képesség összetevők (tervezés, döntés, visszacsatolás, együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés stb.) is.

Meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat is.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem szabadon választható témákban, kötetlen szervezésű és társas tanulási helyzetekben is kipróbálhassák képességeiket a tanulók.

4.4 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és szóbeliség egyensúlyára való törekvés tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük. A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, a helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

4.5 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját.

Fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükségesek.

Tudatosítani a tanulóknál a közösség demokratikus működésének értékét és jellemzőit. Erősítse az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztesse más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

5. Mindennapos testnevelés

Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi. A testnevelésóra keretében úszásoktatást a 4. osztályokban valósítjuk meg, heti egy alkalommal két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva szervezzük meg.

6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk befogadó jellegű (inkluzív) intézmény. Képesek vagyunk mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

Olyan légkör megteremtését biztosítjuk, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, különbözőségét és másságát is elfogadva.

Célunk az, hogy iskolánkban érvényesüljön a

- diszkriminációmentesség,
- szegregációmentesség,
- integráció biztosítása,
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának
- támogatása,

- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- a nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés,
- a nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos intézkedések:

- az iskola különös figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét,
- folyamatosan kapcsolatot tart, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében,
- az intézményvezető folyamatosan jelzi a fenntartó felé az intézmény elérését nehezítő esetleges körülményeket, különös tekintettel a közutak akadálymentességével és a helyi tömegközlekedéssel kapcsolatos problémákra.
- A nevelő-oktató munkában résztvevők tevékenységére jellemző, hogy egész személyiségre ható problémamegoldási stratégiákat alkalmaznak.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatási esélyegyenlőségét megerősítő speciális intézkedések:

- az iskola a fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés előmozdításával,
- a szükséges eszközök, felszerelések folyamatos beszerzésével segíti elő az SNI
- tanulók tanulását,
- az oktatási célra szolgáló infrastruktúra akadálymentességi szempontoknak való megfelelését
- folyamatosan fejlesztik, a fenntartó jóváhagyásával forrásokat kutatnak fel, -az info-kommunikációs szempontból akadálymentes számítógépeken a tanulók, tanórán, - kívüli keretében részt vehetnek korrepetáláson, ingyenesen ismerkedhetnek az internettel,
- az iskola a sport-és szabadidős programok szervezésénél kiemelten figyelembe veszi fizikailag akadályozott tanulók igényeit.

Intézményünkben iskolapszichológus dolgozik, feladatkörébe tartozhat:

- hospitálás: iskolai foglalkozások, tanórák látogatása és megfigyelése
- konzultáció, tanácsadás: egyéni/csoportos formában tanulóknak, szülőknek és pedagógusoknak szakmailag indokolt témakörben (tematikus csoportfoglalkozás, tréning, pszichológiai ismeretterjesztő előadás)

- csoportfoglalkozás tanulóknak: pedagógus felkérésére egyszeri/többszöri alkalommal, illetve az iskolapszichológus által meghirdetett tematikus csoportok
- egyéni esetvezetés, szupportív megsegítés: az iskolapszichológus által indokoltnak vélt esetben; szakintézmény általi felkérés/ajánlás alapján szükség szerinti időtartamú támogató kapcsolat
- pszichológiai állapotfelmérés: annak megállapítása céljából, hogy szükséges-e a tanuló szakintézménybe történő delegálása
- preventív szűrővizsgálatok: egyéni vagy csoportos formában többféle területen (pl.: kognitív képességek fejlettsége, tanulási stílus, iskolai szorongás, osztálystruktúra feltérképezése (szociometria stb.)
- krízisintervenció: váratlan súlyos élethelyzetekben megszervezi a segítségnyújtást, terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez
- tehetséggondozás: tehetséges gyermek esetében információt ad szülőnek, pedagógusnak, megszervezi a Pedagógiai Szakszolgálatba történő delegálást, indokolt esetben a gondozás keretében személyiségfejlesztést, szociális készségfejlesztést végezhet
- pályaválasztási tanácsadás: pályaválasztási szűrés, pályaorientációs foglalkozás és tanácsadás, indokolt esetben felveszi a kapcsolatot a BMPSZ pályaválasztási tanácsadást végző szakemberével, megszervezi a delegálást
- delegálás: indokolt esetben az érintett gyermek szakintézménybe történő delegálásnak megszervezése, nyomon követése, szükség esetén összefoglaló, pszichológiai jellemzés küldése
- kapcsolattartás: az intézmény vezetőjével, a szakmai munkaközösséggel, a különböző szakellátó intézményekkel, óvoda- és iskolapszichológus koordinátorral
- esetkonferencia szervezése, azon való részvétel: az oktatási intézmény vagy egyéb szakintézmények kezdeményezésére; iskolai, illetve iskolán kívüli keretek között
- jelzési kötelezettség: az igazgató felé

A tanulók pályaválasztását segítő tevékenység

„A nevelőnek nincsen nagyobb felelőssége, mint az életnek lendülő fiatalok számára utat mutatni, és ezzel részt vállalni jövőjük formálásában. De nincsen nagyobb sem, mint ugyanezeknek az ifjoknak sorsépítő helytállása – egy kicsit a mi munkánk, a mi tanácsadásunk nyomán is”. (Dr. Völgyesi Pál)

A tanuló önismeretének fejlesztése.

A tantestületünk kiemelten fontos feladata, hogy a diákot segítse önmaga megismerésében, mert csak helyes, reális önismerettel, énképpel lehet személyiségének megfelelő pályát választani. A diák ismerje meg általános emberi vonásait, egyéniségét, hogy el tudja dönteni, rendelkezik-e azokkal a személyi tulajdonságokkal, amelyek egy-egy pályán való megfelelésnek elengedhetetlen feltételei.

Tanáraink pályaválasztási tevékenységében a következő célokat valósítják meg:

- Pedagógiai feladatunk és osztályfőnöki kötelességünk, hogy feltárjuk a tanulóinkban lévő adottságokat, képességeket. Gondozzuk a tehetségeket (helyi, megyei, országos versenyek, szakkörök), és a hátrányos helyzetűeket felzárkóztassuk.
- Tudatosítjuk diákjainkban, hogy adottságaik, felkészültségük, érdeklődésük mely pályákra, iskolákra teszik őket alkalmassá.
- Szakmai munkánkkal segítő háttérrel adunk egyéni elképzelésük realizálásához.
- Tudatosítjuk a tanulóknál, hogy milyen értékekkel, pozitív tulajdonságokkal rendelkeznek.
- Pályatükörrel és információs anyagok közlésével, tanórai és választható szabadidős elfoglaltságok sorával segítjük elő a pályaeorientációt, a megfelelő szakma kiválasztását.
- Nevelő munkánkkal erősítjük diákjainkban azt a követendő magatartást, hogy a kitartás hozhat elismerést és sikert számukra.
- Célunk az is, hogy önmaga is megismerje saját adottságait, és ezek kifejtési lehetőségeit.

A tanulók értékelésének szabályai

- A tanulói teljesítmények érdemjeggyel történő értékelése során az elért eredmény százalékos arányát kell figyelembe venni. Két érdemjegy közötti eredmény esetén 0,4-es értéktől a magasabb érdemjegy megadható, míg 0,65-ös értéktől a magasabb érdemjegy megadása kötelező. A szabály alkalmazása biztosítja az értékelés egységességét, átláthatóságát és a tanulói teljesítmények differenciált, következetes értékelését.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.
- Tantárgyi dicséret adására vagy gyenge megjelölésre is van lehetőség.
- Év közben szóban, szimbólumokkal, és írásos szöveges értékeléssel jelzünk a szülők és a tanulók felé. A szimbólumokat a tanítók egyénileg dolgozzák ki, a módszertani szabadság jegyében.
- 2. osztály első felében is lehetőség van az érdemjegyekkel történő visszajelzésekre év közben.
- Amennyiben a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, javaslatot kell tenni a szükséges intézkedésekre.
- A második év végétől a nyolcadik év végéig – év közben és év végén a hagyományos, osztályzások módszert használjuk. Minden tantárgyat ötfokozatú érdemjegyekkel értékelünk. Az iskola által alkalmazott értékelés, érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a program tartalmazza, meghatározása a helyi tanterv része.
- Minden újonnan belépő tárgy esetében szöveges minősítést alkalmazunk az első félév végén, mely szerint a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul (3. évfolyamon: digitális kultúra, környezetismeret, 4. évfolyamon: első idegen nyelv, 6. évfolyamon: hon és népismeret, 7. évfolyamon: dráma, 8. évfolyamon: állampolgári ismeretek). Év végén Dráma, Hon és népismeret, Állampolgári ismeretek tantárgyból szöveges minősítést alkalmazunk, mely szerint: a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően

teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. Digitális kultúra, környezetismeret, első idegen nyelv osztályzással értékelünk.

- Hittan és erkölcstan értékelésénél szöveges értékelést alkalmazunk, mely szerint a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul
- A Néptánc tantárgyat az 1. osztály év végén, és 2. osztály félévéig szövegesen értékeljük. 2. évfolyam második félévétől 4. évfolyam évvégéig évközben érdemjeggyel értékeljük a testnevelés tantárgyon belül, mely beszámítódik a tanév végi testnevelés osztályzatba.
- Amennyiben egy tanuló valamelyik tantárgyból/tantárgyakból dicséretet érdemel, azt év végén a Jegyzet rovatba kerül, hogy miből érdemelt dicséretet.
- Három, vagy annál több dicséret esetén, nevelőtestületi dicséretbe részesülhet a tanuló.
- Mentességet a tantárgyak értékelése alól egy tanuló akkor kaphat, ha a Nevelési Tanácsadó, orvosi, vagy Szakértői Bizottság javasolja írásban. Egyéni elbírálás esetén a bizonyítványban a határozat számát fel kell tüntetni. A mentesség kiterjedhet külön szóbeli vagy írásbeli számonkérés alóli felmentésre is.
- Az év végi értékelésnél (1. osztály) az EMMI által ajánlott mondatbankot használjuk, egyéni megfogalmazásokkal kiegészítve.

7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.
- témazáró dolgozatok megírasi időpontját a kollégákkal és a tanulókkal egyeztetjük a túlterhelés kiküszöbölése érdekében

A tanulók folyamatosan és rendszeresen érdemjegyet kapnak, második évfolyamtól. Félévente minimum:

- 1 órás tantárgy esetén 3 jegy
- 2 órás tantárgy esetén 5 jegy
- 3 vagy több órás tantárgy esetén 8 jegy.

Az értékelés során a tanulónak tisztában kell lennie az általa teljesítendő követelményekkel, a minősítés tevékenységformáival, tartalmi jellegzetességeivel, a rendelkezésre álló időtartammal, az értékelés szempontjaival és normáival.

A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái:

témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;

egyéb dolgozat (teszt/ feladatlapok, házi dolgozatok): egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető;

az év eleji, félévi, év végi felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismételtes, gyakorlás után került sor rájuk.

- házi feladatok
- füzetvezetés
- olvasónapló

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük.

%	Érdemjegy
90-100	jeles (5)
75-89	Jó (4)
50-74	közepes (3)
30-49	elégséges (2)
0-29	elégtelen (1)

Az iskolai tantárgyi minősítés egységes eljárásainak alapelvei

Jeles (5)

A gyermek tudása eléri, vagy nagyon megközelíti a NAT és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott optimum követelményeket. Az elsajátított ismeretekről, kompetenciákról önállóan, magasabb (7-8.) évfolyamon összefüggésrendszerbe építve ad számot. Befogadási képessége, válaszadása meggyőző. Ismereteinek alkalmazásában törekszik a kreativitásra.

Írásbeli munkáinak teljesítménye rendszeresen 90%-on felüli. A félévi minősítéshez, amennyiben a jeles tudáshoz a tanulótársakhoz képest kiemelkedő teljesítmény társul, dicséretes (d) kerül az 5 osztályzat mellé.

Jó (4)

A gyermek tudása közelít a NAT és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott optimális követelményszinthez. Az elsajátított ismeretekről, kompetenciákról meggyőzően ad számot, kisebb hiányosságokat tanítói, tanári rávezetéssel pótol, korrigál. Ismereteiről kevés segítő kérdéssel, vagy egy segítő résztema felelevenítésével összefüggéseiben is számot ad. Írásbeli munkáinak teljesítménye nagyobb részt 75%-90% közé esik. Befogadási képessége stabil, válaszadása kisebb pontatlanságokat tartalmazhat.

Közepes (3)

A gyermek tudása több lényegi hiányossággal felel meg a NAT és az iskolai dokumentumokban meghatározott követelményszintnek, de alapvető tantárgyi kompetenciái a továbbhaladás feltételeként biztos fejlődést mutatnak. Az ismeretekről hiányossággal ad számot. A rávezető kérdések segítségével képes lényegi információ megfogalmazására, de ezekben bizonytalanságot mutat. Írásbeli munkáinak teljesítménye általában 50%-77% közé esik. Befogadási készsége változó, válaszadása az összefüggésrendszer ismeretének hiányosságára utal.

Elégséges (2)

A gyermek tudása elegendő arra, hogy a NAT-ban és az iskolai dokumentumokban meghatározott minimum követelményszintet a továbblépés feltételeként biztosítsa. Ismeretei, kompetenciái, valamint tárgyi összefüggésrendszere nagyobb hiányosságokat mutat, de egyéni differenciálással még fejleszthetők. Írásbeli munkáinak teljesítménye rendre 30%-50% között mozog. Befogadási készsége gyenge, válaszadás több lényegi információ hiányára utal.

Elégtelen (1)

A tanuló tudása nem elegendő a tantárgyi rendszer NAT-ban és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott minimum követelmények teljesítéséhez. Ismeretei, kompetenciái nagymértékű lemaradást mutatnak, az egyéni fejlesztéssel sem pótolható. Az összefüggésrendszerben való tájékozottsága alapvetően hiányosak vagy nincsenek. Írásbeli teljesítménye általában 0-30% közötti. Befogadási készsége rossz, válaszadásában általában alig vannak értékelhető adatok.

Tantárgyi értékelés 1. és 2. osztály félévében

Általános szempont	Kiválóan teljesített	Jól teljesített	Megfelelően teljesített	Felzárkóztatásra szorul
tárgyi tudása a követelményekhez	biztos/alapos	megfelelő/jó	elfogadható	hiányos
munkavégzése	önálló/pontos	gondos/kitartó	változó/bizonytalan	segítségre szorul
szóbeli feleleteinek színvonala	kifogástalan	megfelelő	átlagos	hiányos/gyenge

Írásbeli munkavégzése	igényes	megfelelő	elfogadható	jelentősen fejlesztendő
Írásbeli munkák külalakja	esztétikus	tetszetős	megfelelő	kifogásolható
szorgalma	egyenletesen jó	igyelevő	ingadozó	gyenge

Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya:

A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

A témazáró dolgozatok – kétszeres súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni.

Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai:

- Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt a KRÉTA rendszerén belül bejelenti, a dolgozatot 10 munkanapon belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Elégtelen témazáró dolgozat javítására lehetőséget biztosít a szaktanár. A távol lévő tanulókkal később pótolthatjuk a témazáró dolgozatot.
- **Röpdolgozat** legfeljebb egy tanítási óra tananyagából írható. A röpdolgozat időpontját a szaktanárnak nem szükséges előre bejelentenie.
- **Egyéb írásbeli dolgozat** legfeljebb két, indokolt esetben maximum három tanítási óra tananyagára épülhet. A dolgozat időpontját a szaktanár legkésőbb az azt megelőző tanítási órán köteles előre jelezni a tanulók számára, valamint a KRÉTA rendszerben is rögzíteni.
- Az írásbeli dolgozatokat a szaktanár legkésőbb **10 munkanapon belül kijavítja és értékeli**, majd az eredményt a tanulók számára hozzáférhetővé teszi.
- Javító dolgozat esetén az eredeti érdemjegy nem kerül törlésre. A javító dolgozat eredménye az eredeti érdemjegy mellett kerül rögzítésre, és az értékelés során mindkét érdemjegyet figyelembe kell venni.

A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére.

A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) 10 munkanapon belül értékelni, javítani kell.

A szóbeli számonkérés formái

Feleltetés: A napi tananyag ellenőrzése. A tanári értékelést érdemjeggyel kell kifejezni.

Órai aktivitás, hozzászólás, beszélgetés: irányítottan, adott témakörben gyakoroltatva ezzel az érvelést, a vitakultúrát, a párbeszédet folytatását.

Kiselőadás: önálló felkészüléssel, a tanár által megadott témakörökből választva

Memoríterek számonkérése

hangos olvasás

dramatizálás

Szóbeli feleltetés

- A felelet lezárásakor rövid pedagógiai célzatú értékelés keretében határozottan és érthetően közölni kell az érdemjegyet
- Legyen rendszeres (Ez elősegítheti az óráról, órára való készülést).
- Felsőbb évfolyamokon kívánatosak az önálló –tanári segítség nélküli – feleltetése tanári kérdések a tanuló tudásának megismerésére irányuljanak (ne arra, amit nem tud).

Gyakorlati számonkérés:

- A kísérletek, mérések elvégzésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tanulóknak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.
- A technika-életvitel és gyakorlat, valamint vizuális kultúra tantárgy keretében elsajátított tevékenységek gyakorlottságának mérése, és az elkészült munkadarab értékelése.
- A testnevelés, ének-zene órán nyújtott teljesítmény értékelése.

Az SNI-BTMN-es tanulók esetében figyelembe vesszük a szakértői véleményben foglaltakat a számonkérés módjára vonatkozóan (írásos, szóbeli, eszközhasználat, időtartam).

Mondatbank első félévi

Magyar

A szókincsed megfelelő. A verseket, mondókákat szépen mondod velünk. Betűismereted hibátlan. Összeolvasásod megfelelő. Hibátlanul, szótagolva olvasol. Szövegértésed megfelelő.

A szókincsed szegényes. A verseket, mondókákat mondod velünk. Még előfordul betűtévesztés, kihagyás. Összeolvasásod kicsit lassú. Több hibával olvasol, betűzgetsz. Néhány rövid szót már tudsz értelmezni olvasás után.

(olv. kifogástalan, gazdag, szegényes, tudod, ritkán, Téveszted a – több betű hibás – kihagysz betűt, gyors – megfelelő – kicsit lassú – fejlesztésre szorul, kevés – sok hibával – bizonytalanul, szóképekben, betűzgetsz, fejleszteni kell, kifogástalan – több hibával – nem érted a szöveget.)

Írásmódod szabályos, szép. Ceruzafogásod szabályos. Írástempód jó. Másolásod hibátlan. Tollbamondás után és emlékezetből hibátlanul írsz.

Írásmódod olvasható. Ceruzafogásod még fejlesztésre szorul. Írástempód kicsit lassú. Másolásnál, tollbamondásnál, emlékezetből írásnál kevés hibával írsz.

Sok hibával dolgozol. Szabálytalan a ceruzafogásod, betűalakításod, betűkötésed.

Matematika

Számfogalmad 10-es számkörben kialakult. A számok írásában biztos vagy. Összeadásnál, kivonásnál, pótlásnál biztosan, hibátlanul számolsz. Kisebb, nagyobb viszonyításakor biztos vagy. Számok bontásakor gyorsan, hibátlanul dolgozol.

Számfogalmad 10-es számkörben kialakulóban. A számok írásában néha még bizonytalan vagy. Összeadásnál, kivonásnál, pótlásnál eszköz segítségével kevés hibával számolsz. Kisebb, nagyobb viszonyításakor bizonytalan vagy. Számok bontásakor eszköz segítségével még lassan, néha pontatlanul dolgozol (eszköz segítségével tudsz dolgozni. Ujjaidon számolsz. bizonytalanul, kevés hibával).

Testnevelés

Kedvvel sportolsz. Tanárod utasításait betartod. A játékok szabályait érted és alkalmazod. Kitartóan küzdesz. Biztos a nagymozgásod, iram és irányváltásod.

Elfogadva sportolsz. Tanárod utasításait betartod. A játékok szabályait érted és alkalmazod. Kitartóan küzdesz. Kicsit bizonytalan a nagymozgásod, iram és irányváltásod.

Változó hangulattal sportolsz. Tanárod utasításait néha nem tartod be. A játékok szabályait időnként megszeged. Könnyed feladva küzdesz. Nagyon bizonytalan a nagymozgásod, iram és irányváltásod.

Kérésre is nehezen sportolsz. Tanárod utasításait általában nem tartod be. A játékok szabályait figyelmen kívül hagyod. Nem küzdesz. Összerendezetlen a nagymozgásod, iram és irányváltásod. Testtartásod hanyag.

Néptánc

A tanult körjátékok szabályait és a játékokhoz tartozó dalokat ismeri, felismeri és a játékot a szabályoknak megfelelően alkalmazza. A tanult párválasztó játékokat szabályosan játssza. A polgári táncokat felismeri és a tánc szabályainak megfelelően alkalmazza. Egyszerű ritmusokat felismeri és visszatapsolja, mondókáknál szöveg alatt alkalmazza a tanult módon.

Ének

Szívesen énekelsz. Ritmusgyakorlatoknál önállóan dolgozol. Körjátékokban, dalos játékokban örömmel veszel részt.

Általában szívesen énekelsz. Ritmusgyakorlatoknál kis segítséggel jól dolgozol. Körjátékokban, dalos játékokban biztatásra veszel részt.

Biztatásra énekelsz. Ritmusgyakorlatoknál egyéni rávezetést, több segítséget igényelsz. Körjátékokban, dalos játékokban ritkán veszel részt.

Vizuális nevelés

Gyors, lendületes a vázolásod üteme. Örömmel rajzolsz, festesz velünk. Célszerűen használod az eszközöket. Munkáid igényesek.

Megfelelő a vázolásod üteme. Örömmel rajzolsz, festesz velünk. Megmutatás után helyesen használod az eszközöket. Munkáid általában igényesek.

Lassú, kicsit bizonytalan a vázolásod üteme. Biztatásra rajzolsz, festesz velünk. Megmutatás után helyesen használod az eszközöket. Munkáid kevésbé alaposak, néha befejezetlenek.

Görcsös, merev, nagyon lassú a vázolásod üteme. Finommotorikád fejlesztésre szorul. Kedvetlenül rajzolsz, festesz velünk. Nem megfelelően használod az eszközöket. Munkáid rendezetlenek.

Technika

A tanult anyagokat, megmunkálásukat biztosan ismered. Kézügyességed kiemelkedően jó. Munkadarabjaid pontosak. Az eszközöket, szerszámokat kiemelkedően használod.

A tanult anyagokat, megmunkálásukat ismered. Kézügyességed megfelelő. Munkadarabjaid esztétikusak. Az eszközöket, szerszámokat biztonságosan használod.

A tanult anyagokat, megmunkálásukat felszínesen ismered. Kézügyességed fejlesztésre szorul. Munkadarabjaid pontatlanok. Az eszközöket, szerszámokat bátortalanul használod.

Német

Nyelvórán lelkesen, szívesen veszel részt. A tanult szavakat, kifejezéseket önállóan alkalmazod. Füzeted, munkáid szépek, rendezettek.

Nyelvórán motiválást, egyéni ráhatást igényelsz. Rövid ideig tartó figyelemmel veszel részt. A tanult ismereteket segítséggel alkalmazod. Füzeted, munkáid külalakja megfelelő.

Nyelvórán gyakran kivonod magad a közös tevékenységből. Szétszórt, kalandozó figyelemmel veszel részt. A tanult ismereteket csak részben tudod. Füzeted rendezetlen.

Német népismeret

Az órán motivált, figyelmes vagy. A közös játékokban örömmel veszel részt. A tanult verseket, dalokat, mondókákat önállóan tudod, azokat szívesen mondod. Kézműves tevékenységet szívesen végzel, munkáid igényesek, szépek.

Az órán figyelmes vagy. A közös játékokban részt veszel. A tanult verseket, dalokat, mondókákat segítséggel tudod. Kézműves tevékenységek elvégzéséhez motivációt igényelsz. Munkáid rendezettek.

Az órán rövid ideig tartó figyelemmel veszel részt. A közös játékokat van, hogy megzavarod. A tanult verseket, dalokat, mondókákat nem tudod, a többiekkel együtt ritkán mondod. Munkáiddal nem készülsz el, a kézműves foglalkozások alól kivonod magad, sok motivációt igényelsz, a munkadarabok elkészítéséhez segítségre van szükséged.

Hit – és erkölcsstan

Résztvétele az órai munkában aktív és együttműködő. A tanult történetek iránt érdeklődsz, a tanultakra jól emlékszel. Véleménynyilvánításod érthető, logikus, határozott. Az órai munka során szívesen foglalkozol önismereti játékokkal, drámajátékokkal, rajzos feladatokkal, mesékkel, történetekkel. Ezekben felismered a társas szabályokat, erkölcsi elveket, melyek viselkedésedben is megjelennek.

Résztvétele az órai munkában változó. A tanult történetek iránt általában érdeklődsz, azokra részben emlékszel. Véleménynyilvánításod érthető. Az órai munka során szívesen foglalkozol

önismereti játékokkal, drámajátékokkal, rajzos feladatokkal, mesékkel, történetekkel. Ezekben felismered a társas szabályokat, erkölcsi elveket, melyek viselkedésedben még nem mindig jelennek meg.

Részvétele az órai munkában elutasító, nem működsz együtt. A tanult történetek iránt nem érdeklődsz. Véleménynyilvánításod bizonytalan. Az órai munka során néha bekapcsolódsz önismereti játékokba, drámajátékokba, rajzos feladatokba, mesehallgatásba. Az ezekben lévő erkölcsi elveket külső segítséggel ismered fel.

Katolikus hittan:

A hitre nyitott, érdeklődő vagy. Munkavégzésed jó. Társaiddal segítőkész vagy. Jézus életének főbb eseményeit saját szavaiddal el tudod mondani.

A hitre nyitott, de csak biztatásra szólalsz meg. Munkavégzésed megfelelő. Társaidat elfogadod. Jézus életének főbb eseményeit ismered.

A hitre nyitott vagy, de még nem szívesen kapcsolódsz be beszélgetéseinkbe. Munkavégzésed gyenge. Társaidat elutasítod. Jézus életének főbb eseményeit csak részben ismered.

Református hittan:

Az órákon aktívan veszel részt. Fegyelmezetten és figyelmesen dolgozol. A tanultakról biztos a tudásod. Tájékozottságod átlagon felüli. Felszerelésed hiánytalan.

Az órákon a kérdésekre szívesen válaszolsz. Figyelmed néha elkalandozó. Általában fegyelmezetten dolgozol. A tanultak egyes részleteiről bizonytalanok az ismereteid. Tájékozottságod korodnak megfelelő. Felszerelésed rendezett.

Az órákon aktivitásod változó, passzív, figyelmetlen. Magatartásoddal néha zavarod az órát. A tanultakról hiányosak az ismereteid. Tájékozottságod hiányos. Felszerelésed hiányos, rendezetlen.

Magatartás

Kiegyensúlyozott vagy az iskolában. Másokat türelmesen meghallgatva kapcsolódsz be beszélgetéseinkbe. Kezdeményezően veszel részt tevékenységeinkben. Sokat teszel a közösségért.

Szemlélődő vagy az iskolában. Alig-alig kapcsolódsz be beszélgetéseinkbe. Együttműködve veszel részt tevékenységeinkben. Változó hangulatú vagy az iskolában. Gyakran közbevágva kapcsolódsz be beszélgetéseinkbe. Kérésre veszel részt tevékenységeinkben.

Nyugtalan vagy az iskolában. Társaiddal időnként durván viselkedsz. Gyakran közbevágva kapcsolódsz be beszélgetéseinkbe. Többszöri kérésre veszel részt tevékenységeinkben.

Szorgalom

Önállóan dolgozol. Lendületes a munkatempód. Magadtól oldod meg a feladatokat. Színesíted, gazdagítod a szabadidős ötleteinket. Önállóan gondozod a környezetünket.

Írányítással dolgozol. Elfogadható a munkatempód. Magyarázatot kérve oldod meg a feladatokat. Megvalósítod a szabadidős ötleteinket. Kérésre gondozod a környezetünket.

Biztatásra várva dolgozol. Kényelmes a munkatempód. Magyarázatot kérve oldod meg a feladatokat. Megvalósítod a szabadidős ötleteinket. Kérésre gondozod a környezetünket.

Állandó figyelmeztetésre dolgozol. Lassú, nehézkes a munkatempód. Folyamatos segítséggel oldod meg a feladatokat. Szemléled a szabadidős ötleteinket. Még nem gondozod a környezetünket.

Általános értékelés

Magatartás: példás Szorgalom: példás A tanuló előmenetelének minősítése: kiválóan teljesített Dicséret: - Gyenge: -

Magatartás: példás Szorgalom: példás A tanuló előmenetelének minősítése: jól teljesített Dicséret: - Gyenge: -

Magatartás: jó Szorgalom: jó A tanuló előmenetelének minősítése: jól teljesített Dicséret: - Gyenge: -

(példás, jó, változó, kiválóan, jól, megfelelően, felzárkóztatásra szorul.)

Első tanév vége

Magatartás

A házirendet betartja. A tanórán és azon kívül fegyelmezetten viselkedik. Tisztelettudó. Társaival és a felnőttekkel udvarias, előzékeny, segítőkész. Óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetét. A tanórán vagy azon kívül fegyelmezetten viselkedik.

Társaival és a felnőttekkel általában udvarias, segítőkész. Igyekszik a házirendet betartani. Tanórán fegyelmezett, tanórán kívül esetenként fegyelmezetlen a viselkedése. A feladatok elvégzését időnként megtagadja.

A házirendet nem mindig tartja be. A tanórán, vagy azon kívül időnként fegyelmezetlenül viselkedik. Társaival szemben esetenként durva, a felnőttekkel szemben udvariatlan.

A tanórán vagy azon kívül fegyelmezetlenül viselkedik. A közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik. Igazolatlanul mulasztott. Magatartása fegyelmezetlen, rendetlen. Társaival szemben rendszeresen udvariatlan, durva. Viselkedése társai tanulását akadályozza.

(Tanórán és tanórán kívül is példamutatóan, rendesen viselkedik. Egyéni bánásmód alkalmával tisztelettudó. Képes tisztelettudóan viselkedni.)

Szorgalom

Képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt. Feladatait rendszeresen elvégzi. Tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatot. Munkavégzése pontos, megbízható. Taneszközei tiszták, ezeket a tanítási órákra mindig elhozza. Órákon többnyire aktív.

Képességeinek megfelelő tanulmányi teljesítményt nyújt. Feladatait általában elvégzi. Munkavégzése többnyire pontos, megbízható. Taneszközei tiszták, rendezettek, de néha otthon felejt.

Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől. Munkavégzése esetenként nem pontos. Önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik. Taneszközei tiszták, rendezettek, de néha otthon felejt.

Tanulmányi munkája, teljesítménye ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti. Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen. Feladatait többnyire nem végzi el. Felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek. A tanuláshoz nyújtott segítséget nem fogadja el.

Magyar

Beszéde tiszta, érthető. Szókincse gazdag, választékosan beszél. Szívesen mond verset és mesét. Beszéde és szókincse korának megfelelő. Szívesen mond verset és mesét.

Néhány hang képzése még bizonytalan. A tanév során beszéde fejlődött, szókincse gazdagodott. Szívesen mond verset és mesét.

Néhány hangot már magában is tisztán ejt. Ha figyelünk rá, gondolatait helyesen választott szavakkal közli. Még nem szeret a társai előtt szerepelni.

Sok hangképzési hibája van. Beszéde korrekciót igényel. Szókincse szegényes. Nehezen fejezi ki magát. Még nem szeret a társai előtt szerepelni.

Olvasás

Szereti a könyveket, szívesen olvas, betűzget. Hibátlanul felismeri és megnevezi a tanult betűket és képes összeolvasni azokat. Szólamokban olvas. A szó- és mondathatárokat betartja. Képes elmélyülten, magában olvasni, és az olvasottak tartalmáról beszámolni, a szöveggel kapcsolatos feladatokat megoldani. A verseket pontosan és kifejezően adja elő.

A tanórán szívesen olvas, de önmagától még nem érdeklődik a könyvek iránt. Hibátlanul felismeri és megnevezi a tanult betűket. Szótagolva olvas. Képes elolvasni rövid szövegeket, és megérti azokat. Rövid szövegek esetében már mondatokat olvas és megérti azokat. A verseket pontosan adja elő.

A tanórán szívesen olvas, de önmagától még nem érdeklődik a könyvek iránt. A betűket felismeri, de azok összeolvasása nehézséget jelent. A szótaghatárt még nem tartja. Képes önállóan elolvasott szavak magyarázatára, de a mondatértése bizonytalan. Elolvassa a rövidebb szövegeket, de nem érti meg azokat. A verseket kevés hibával mondja.

Egyelőre nem szívesen olvas. Bizonytalan a tanult betűk felismerésében és megnevezésében. Betűzve olvas. Elolvas rövid szavakat, mondatokat, de azok megértése még nehézséget jelent számára. A rövidebb szövegek önálló néma olvasására még nem képes. A versek megtanulása nehézséget okoz Hangos olvasása folyamatos. Az alábbi betűk felismerésében még bizonytalan:

Íráshasználat

Írásos tevékenységet szívesen végez. Vonalvezetése és írása biztos. Füzeete tiszta, rendezett. Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos. Írása lendületes, folyamatos. Írásképe esztétikus, egyéni. Írástempója az átlagosnál gyorsabb. A tanult betűket, szavakat pontosan másolja írott és nyomtatott mintáról. Tollbamondás után hibátlanul leírja a betűket és a szavakat. Emlékezetből is pontosan írja le a betűket, szavakat. Amennyiben mégis hibát vét képes önellenőrzéssel javítani azokat.

Írásos tevékenységet szívesen végez. Vonalvezetése és írása biztos. Füzeete tiszta, rendezett. Betűalakítása, betűkapcsolása nem minden esetben szabályos. Írástempója életkorának megfelelő. A tanult betűk, szavak másolása kicsit még pontatlan. Tollbamondás után még pontatlanul írja le a tanult betűket és szavakat. Emlékezetből is pontatlanul ír. A tanító jelölése alapján önállóan tudja javítani hibáit.

Vonalvezetése és írása határozatlan. Füzetvezetése egyenetlen. A tanult betűket, betűkapcsolatokat még segítséggel alakítja. Betűalakítása, a betűk kapcsolása pontatlan.

Törekedni kell a szebb, olvashatóbb íráskép elérésére. Az írástempója lassú. Még nem tudja a tanult betűket és szavakat önállóan lemásolni. Tollbamondás után még nem tudja leírni a tanult betűket és szavakat. Emlékezetből még nem tud betűket, szavakat leírni.

(Hibáit kis segítséggel javítani tudja. Képes önellenőrzéssel javítani a hibákat. Ritkán ejt hibát, ezeket önállóan tudja javítani.)

Matematika

A számolással és egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat szívesen végez. Órákon aktív, figyelmes. Biztonsággal felismeri és lejegyzí a számokat 0-20-ig. Számfogalma biztos. Adott egyszerű szabály szerint képes számsorozat folytatására. Képről helyesen alkot számfeladatot. Önállóan képes összeadni, kivonni és pótlást végezni 20-as számkörben. Az egyszerűbb nyitott mondatot megérti, és hibátlanul megoldja. Algoritmus szerint képes szöveges feladat megoldására. Felismeri és megnevezi a síkidomokat.

A számolással és egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat többnyire elvégzi. Órákon nem mindig aktív, de szorgalmasan dolgozik. A számok felismerésében és lejegyzésében még téveszt. Segítséggel tudja a számsorozatot folytatni. Képről segítséggel alkot számfeladatot. Eszközzel tud összeadni, kivonni és pótlást végezni 20-as számkörben. Az egyszerűbb nyitott mondatot megérti, és megoldja. A szöveges feladatot segítséggel tudja megoldani.

A számolással és egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat többnyire elvégzi. Órákon nem mindig aktív. Nem ismeri fel a tanult számokat. Nem képes megadott szabály szerint számsorozat folytatására. Még nem tud képről számfeladatot alkotni. Eszköz nélkül még nem képes műveltek elvégzésére. Még nem tudja megoldani a szöveges feladatokat. Még nem ismeri fel az összes tanult síkidomot.

Ének

A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi. A tanult dalokat el tudja énekelni csoportban és önállóan is. Szívesen részt vesz a tanult gyermekjátékok eljátszásában. Hallás után képes egyszerű ritmus visszatapsolására. A tanult ritmusértékeket jól alkalmazza, azok jeleit ismeri és használja. Zenehallgatás során csendben figyel a zeneműre, megfogalmazza észrevételeit, az ismert hangszereket megnevezi.

A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi. A dalokat leginkább csak csoportban éneklí. Szívesen részt vesz a tanult gyermekjátékok eljátszásában. Hallás után képes egyszerű ritmus visszatapsolására. A tanult ritmusértékeket néha még pontatlanul alkalmazza. Zenehallgatás során csendben figyel a zeneműre, megfogalmazza észrevételeit, néhány hangszert már felismer (a zenét szereti, élvezi, de a feladatokat nem mindig végzi szívesen. A zenét szereti, de a feladatokban való részvételhez bátorítást igényel).

Német

Nyelvórán lelkesen, szívesen vesz részt. Szókincse a tanult témakörökben pontos, kifejező. Kiejtése szép. A közléseket, utasításokat megérti németül. A hallott szöveget érti, egyszerű mondatokat önállóan is tud alkotni. Füzete, munkái szépek, rendezettek.

Nyelvórán motiválást, egyéni ráhatást igényel. Szókincse a tanult témakörökben megfelelő. Kiejtése jó. A közléseket, utasításokat megérti németül, de azokban segítségre van szüksége. A

hallott szöveget érti, egyszerű mondatokat segítséggel tud alkotni. Füzeté, munkái külalakja megfelelő.

Nyelvórán gyakran kivonja magát a közös tevékenységből. A szókincse a tanult témakörökben hiányos. A közléseket, utasításokat megérti németül, de azokban segítségre van szüksége. A hallott szöveget nehezen érti meg, egyszerű mondatokat még csak segítséggel tud alkotni. Füzeté rendezetlen.

Német népismeret

Az órán motivált, figyelmes. A közös játékokban örömmel vesz részt. A tanult verseket, dalokat, mondókákat önállóan tudja, azokat szívesen mondja. Kézműves tevékenységet szívesen végez, munkái igényesek, szépek.

Az órán figyelmes. A közös játékokban részt vesz. A tanult verseket, dalokat, mondókákat segítséggel tudja. Kézműves tevékenységek elvégzéséhez motivációt igényel. Munkái rendezettek.

Az órán rövid ideig tartó figyelemmel vesz részt. A közös játékokat van, hogy megzavarja. A tanult verseket, dalokat, mondókákat nem tudja, a többiekkel együtt ritkán mondja. Munkáival nem készül el, a kézműves foglalkozások alól kivonja magát, sok motivációt igényel, a munkadarabok elkészítéséhez segítségre van szüksége.

Testnevelés

A mozgásos feladatokat szívesen végzi, szeret mozogni. Órai tevékenysége aktív. Csapatjátékokban együttműködően vesz részt. A gyakorlatokat könnyen sajátítja el. A feladatok kivitelezésében mozgása összerendezett. A sportjátékok, versengések szabályait érti és betartja. Minden helyzetben sportszerűen viselkedik. Labdakezelése megfelelő. Erőnléte és állóképessége korának megfelelő. Különösen ügyes: torna, labdajáték, sorversenyek terén.

A mozgásos feladatokat általában szívesen végzi, szeret mozogni. Órai tevékenysége változó. Csapatjátékokban többnyire passzív. A gyakorlatokat segítséggel sajátítja el. A feladatok kivitelezésében mozgása még összerendezetlen. A sportjátékok, versengések szabályait érti, de időnként nem tartja be. Labdakezelése még bizonytalan. Erőnléte és állóképessége korának gyenge. Koordinációja, testtartása, nagymozgása fejlesztésre szorul.

(kevés segítséggel sajátítja el, bizonytalan, többnyire passzív, közömbösen vesz részt, változó, gyakran rendbontó)

Néptánc

A tanult körjátékok szabályait és a játékokhoz tartozó dalokat ismeri, felismeri és a játékot a szabályoknak megfelelően alkalmazza. A tanult párválasztó játékokat szabályosan játssza. A polgári táncokat felismeri és a tánc szabályainak megfelelően alkalmazza. Egyszerű ritmusokat felismeri és visszatapsolja, mondókáknál szöveg alatt alkalmazza a tanult módon.

Vizuális nevelés

Munkái szépek és igényesek. Eszközhasználatát kiemeli. Munkáin változatosan használja a színeket. Törekszik a rajzfelület esztétikus kitöltésére. Kreatív, tele van ötlettel. Szeret rajzolni,

színezni, festeni, mintázni. Saját ötleteit, elképzeléseit bátran megvalósítja. A festés-rajzolás iránti érdeklődése kiemelkedő.

Munkái szépek. Eszközhasználatja jó. Munkáin változatosan használja a színeket. A rajzfelületet megfelelően használja. Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni. Saját ötleteit, elképzeléseit megvalósítja. A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.

Munkái és eszközhasználatja megfelelő. Munkáin visszafogottan használja a színeket. A rajzfelületet bátortalanul használja. Inkább az utasításokat követi. Átlagos az érdeklődése a vizuális kultúra, a vizuális művészetek iránt. A festés-rajzolás iránti érdeklődése megfelelő (Munkáin sajátosan használja a színeket. Eszközhasználatja bátortalan. Ismeri a színek nevét és felismeri azokat. A rajzfelületet aránytalanul használja. A festés-rajzolás iránti érdeklődése mérsékelt)

Technika

Órai tevékenysége érdeklődő. Szívesen végez technikai jellegű tevékenységeket. A tanult anyagokat, megmunkálási módjukat jól ismeri. Kézügyessége kiemelkedő. Ügyesen bánik az eszközökkel. Munkái szépek és igényesek. Az eszközöket jól használja.

Órai tevékenysége érdeklődő. Szívesen végez technikai jellegű tevékenységeket. A tanult anyagokat, megmunkálási módjukat jól ismeri. Kézügyessége jó. Munkadarabjai igényesek. Az eszközöket biztonságosan használja.

Órai tevékenysége biztatásra aktív. Fel lehet kelteni a technikai jellegű érdeklődését. A tanult anyagokat, megmunkálási módjukat megfelelően ismeri. Kézügyessége és munkadarabjai megfelelőek. Az eszközöket megfelelően használja.

Órai tevékenysége változó. Munkavégzés előtt és közben is folyamatos biztatást, segítséget igényel. A tanult anyagokat, megmunkálási módjukat felszínesen ismeri. Kézügyessége fejlesztésre szorul. Munkadarabjai gyakran pontatlanok. Az eszközöket bátortalanul használja. (Órai tevékenysége passzív. Órai tevékenysége rendbontó.).

Hit- és Erkölcstan

Részvétele az órai munkában aktív és együttműködő. A tanult történetek iránt érdeklődő, a tanultakra jól emlékszik. Véleménynyilvánítása érthető, logikus, határozott. Az órai munka során szívesen foglalkozik önismereti játékokkal, drámajátékokkal, rajzos feladatokkal, mesékkel, történetekkel. Ezekben felismeri a társas szabályokat, erkölcsi elveket, melyek viselkedésében is megjelennek.

Részvétele az órai munkában változó. A tanult történetek iránt általában érdeklődik, azokra részben emlékszik. Véleménynyilvánítása érthető. Az órai munka során szívesen foglalkozik önismereti játékokkal, drámajátékokkal, rajzos feladatokkal, mesékkel, történetekkel. Ezekben felismeri a társas szabályokat, erkölcsi elveket, melyek viselkedésében még nem mindig jelennek meg.

Részvétele az órai munkában elutasító, nem működik együtt. A tanult történetek iránt nem érdeklődik. Véleménynyilvánítása bizonytalan. Az órai munka során néha bekapcsolódik önismereti játékokba, drámajátékokba, rajzos feladatokba, mesehallgatásba. Az ezekben lévő erkölcsi elveket külső segítséggel ismeri fel.

Katolikus hittan

A hitre nyitott, érdeklődő. Munkavégzése jó. Társaival segítőkész. Jézus életének főbb eseményeit saját szavaival elmondja.

A hitre nyitott, de kommunikációja biztatásra szorul. Munkavégzése megfelelő. Társait elfogadja. Jézus életének főbb eseményeit ismeri.

A hitre nyitott, de kommunikációja tartózkodó. Munkavégzése gyenge. Társait elutasítja. Jézus életének főbb eseményeit részben ismeri.

Református hittan

Az órákon aktívan vesz részt. Fegyelmezetten és figyelmesen dolgozik. A tanultakról biztos a tudása. Tájékozottsága átlagon felüli. Felszerelése hiánytalan.

Az órákon a kérdésekre szívesen válaszol. Figyelme néha elkalandozó. Általában fegyelmezetten dolgozik. A tanultak egyes részleteiről bizonytalanok az ismeretei. Tájékozottsága korának megfelelő. Felszerelése rendezett.

Az órákon aktivitása változó, passzív, figyelmetlen. Magatartásával néha zavarja az órát. A tanultakról hiányosak az ismeretei. Tájékozottsága hiányos. Felszerelése hiányos, rendezetlen.

Általános értékelés

Magatartás: példás.

Szorgalom: példás.

A tanuló előmenetelének minősítése: kiválóan teljesített.

Dicséret:

Gyenge:

Magatartás: példás.

Szorgalom: példás.

A tanuló előmenetelének minősítése: jól teljesített.

Dicséret:

Gyenge:

Magatartás: jó

Szorgalom: jó

A tanuló előmenetelének minősítése: jól teljesített

Dicséret:

Gyenge:

(példás, jó, változó, kiválóan, jól, megfelelően, felzárkóztatásra szorul.)

Második osztály félévi

Magatartás

Társaira odafigyel, velük udvarias. Szívesen segít. Társaival együttműködik. Felnőttekkel mindig illemtudóan viselkedik. Szeret, tud együtt játszani társaival.

Gyakran kerül konfliktusba társaival. Inkább csak kérésre segít. A közösségben ritkán kezdeményez. Többször előfordul, hogy konfliktusba kerül társaival, s a felnőttekkel is. Szeret együtt játszani társaival. Tanórán kívül van, hogy félrehúzódik.

(Társaival közömbös. Csak kérésre segít. Nem szívesen segít. Sokat tesz a közösségért. Nem kezdeményez, de nem is gátolja társait. Hátráltatja társait. Nem keresi a kapcsolatot a felnőttekkel. Sokszor kerül társait.)

Szorgalma

Általában önállóan dolgozik. Aktívan vesz részt a csoport munkájában. Csoportját ötletekkel segíti. Felszerelése, leckéje mindig hiánytalan. Órákon figyel, sokat jelentkezik.

Kevés segítséggel dolgozik. Aktívan vesz részt a csoport munkájában. Felszerelése, leckéje mindig hiánytalan. Órákon figyel, jelentkezik.

Gyakran igényel segítséget. Aktívan vesz részt a csoport munkájában. Felszerelése, leckéje ritkán hiányos. Órákon általában lemarad.

Probléma esetén sem kér segítséget. Csoportmunkában végrehajtja az utasításokat. Felszerelése, leckéje gyakran hiányos. Órákon sokszor lemarad.

(Indokolatlanul is kér segítséget. Aktívan vesz részt a csoport munkájában. Hátráltatja a csoport haladását. Felszerelése, leckéje hiányos. Nem figyel, mással foglalkozik. Általában lemarad.)

Magyar nyelv és irodalom (olvasás)

A tanuló beszéde érthető, értelmes. Szókincse az átlagosnál gazdagabb. Szóbeli kifejezőképessége kiváló. Olvasása folyamatos, szöveghű, hibátlan, pontos. A tanult olvasmányok tartalmát el tudja mondani. A szöveghez tartozó feladatokat önállóan, segítség nélkül megoldja. A feladott verseket megtanulja, hibátlanul, szépen hangsúlyozva adja elő.

A tanuló beszéde érthető, értelmes. Szókincse megfelelő. Szóbeli kifejezőképessége jó. Hangos olvasása folyamatos, kevés hibával. Hibáit észreveszi, javítja. A tanult olvasmányok tartalmát tanítói irányítással el tudja mondani. A szöveghez tartozó feladatokat önállóan, kis segítséggel oldja meg. A feladott verseket megtanulja.

A tanuló beszéde érthető, értelmes. Szókincse, szóbeli kifejezőképessége megfelelő. Szólamokban olvas kevés hibával. A tanult olvasmányok tartalmát nem tudja elmondani. A szöveghez tartozó feladatokat megoldásához segítséget igényel. A feladott verseket csak segítséggel tudja.

(A tanuló beszéde nehezen érthető – mondatokban beszél – csak szavakat mond. A tiszta beszéd eléréséhez még logopédiai fejlesztésre van szüksége. Szókincse szegény. Olvasása folyamatos sok hibával – szótagolva olvas – betűzve olvas. A tanult olvasmányok tartalmát nem tudja elmondani. A szöveghez tartozó feladatok megoldásához sok segítséget igényel. A feladott verseket nem tanulja meg időre).

Nyelvtan, írás

Az ábécérendet: ismeri, tudja. A rövid és hosszú hangokat írásban meg tudja különböztetni. Írott és nyomtatott szövegről hibátlanul másol. Tollbamondásnál kevés hibával ír. A „j” hang kétféle jelölésekor néha téveszt. A szavak elválasztása hibátlan. A mondatkezdést jelöli. Önellenzése jó. Írásbeli munkája szép, tiszta, füzetete rendezett.

Az ábécérendet: ismeri, de időnként téveszti még. A rövid és hosszú hangokat írásban gyakran téveszti. Írott és nyomtatott szövegről kevés hibával másol. Az ékezeteket gyakran elfelejti kitenni. Tollbamondásnál sok hibával ír. A „j” hang kétféle jelölésekor néha téveszt. A mondatkezdést felszólításra jelöli. Önellenzése elfogadható. Írásbeli munkája rendezett.

Az ábécérendet nem tudja. A rövid és hosszú hangokat írásban gyakran elvéri. Írott és nyomtatott szövegről hibátlanul másol. Tollbamondásnál sok hibával ír. A „j” hang kétféle jelölésekor sokat téveszt. A mondatkezdést nem jelöli. Önállóan még nem tud javítani. Írásbeli munkája rendetlen, füzetvezetése egyenetlen.

(bizonytalan – sokat téveszt – elfogadható – gyakran hiányzik a javítás. A szavak elválasztásában sok hibája van. A mondatkezdést jelöli. Önellenzése kifogástalan – nem tud önállóan javítani – gyakran hiányzik a javítás. Írásbeli megfelelő – rendetlen, maszatos. A nagybetűk alakítása szabályos - többnyire szabályos - bizonytalan - általában szabálytalan.)

Matematika

Számfogalma százig kialakult. A számok nagyság szerinti sorrendjét biztosan tudja, számegyenesen jól tájékozódik. Összeadása, kivonása gyors, hibátlan. Számsorozatot tudja folytatni. A szöveges feladatokat érti, önállóan elvégzi. A mértékegységeket ismeri, alkalmazza. Számfogalma százig kialakult. A számok nagyság szerinti sorrendjét biztosan tudja. A számegyenesen való tájékozódása még kicsit bizonytalan. Összeadást, kivonást száz körben eszköz segítségével tudja kevés hibával. A számsorozatot tudja folytatni. A szöveges feladatokat általában érti, kis segítséggel oldja meg. A mértékegységek ismeretében és alkalmazásában még bizonytalan.

A matematikai feladatok megoldásával szívesen foglalkozik. A száz körben számfogalma kialakult. Az egyjegyű és a kétjegyű számokat is helyesen olvassa, írja, csoportosítja és rendezi. Pontos jelöli helyüket a számegyenesen, és meg tudja nevezni a számok tulajdonságait. Összeadni és kivonni száz körben eszköz segítségével tud kevés hibával.

(Fejszámolása kicsit lassú. A számsorozatot tudja folytatni. Szöveges feladatokat érti, önállóan elvégzi, megoldásában követi a tanult megoldási sorrendet. A mértékegységeket ismeri, alkalmazza. Fejszámolása gyors és pontos. átlagos tempójú kicsit lassú Összeadni és kivonni száz körben eszköz segítségével tud kevés hibával. A számoláshoz gyakran használ még segédeszközt. Fejszámolásban lassú, gyakran pontatlan. A szöveges feladatok megoldásában követi a tanult megoldási sorrendet, a feladatot helyesen értelmezi. Általában képes a szöveges feladatok megértésére és az adatok lejegyzésére.)

Ének

A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi. Zenei hallása az ismert és gyakorolt dalok esetében kiváló. A tanult dalokat hibátlanul énekli. A tanult ritmusértékeket felismeri. Az egyenletes járást ritmustapsra, éneklésre vagy zenére pontosan végzi. Énekes-mozgásos játékokban szívesen részt vesz. Zenehallgatáskor elmélyülten figyel a zeneműre. A zene hangulatát, s a megszólaló hangszereket felismeri.

A zenét szereti, élvezi, de a feladatokat nem mindig végzi szívesen. Zenei hallása az ismert és gyakorolt dalok esetében jó, a gyakorolt dalokat többnyire tisztán énekli. Énekes-mozgásos játékokban szívesen részt vesz. A tanult ritmusértékeket felismeri. Az egyenletes járást

ritmustapsra, éneklésre vagy zenére néha eltéveszti. Zenehallgatáskor csendben figyel a zeneműre. A zene hangulatát általában felismeri, s néhány hangszert megnevez.

Vizuális nevelés

Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni. Embereket, állatokat, növényeket, tárgyakat jól tud megjeleníteni. A tanult technikákat jól tudja alkalmazni. Munkáiban a képelemek elrendezése egyensúlyban van. Jól használja ki a papírméretet. Rajzaiban a térviszonyokat jól jelöli. Szép munkák kerülnek ki a keze alól. Törekszik a színek és formák változatosságára. Fantáziája színes, kifejezőmódja gazdag.

Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni, de időnként biztatást igényel. Az embereket, állatokat kevésbé, a növényeket, tárgyakat jól jeleníti meg. A tanult technikákat jól tudja alkalmazni. Rajzaiban a térviszonyokat korosztályának megfelelően jól jelöli. A papírméretet jól használja ki.

Rajzolni, színezni, festeni még nem szeret. Munkáiban kevés színt használ. Embereket, állatokat, növényeket, tárgyakat nehezen jelenít meg, formaalakítása kezdetleges. A tanult technikákat csak segítséggel tudja alkalmazni. A rajzlap teljes felületét nem használja ki. Rajzaiban a térviszonyokat még nem érzékelteti (átlagnál jobban átlagnak megfelelően átlagosan átlagnál gyengébben; Általában törekszik a színek és formák változatosságára. Kevés színt használ, Gyakran bátorításra, segítségre szorul. Csak a rajzlap egy részén dolgozik. térviszonyokat (lent, fent, előtt, alatt, mellett).

Technika

Munkadarabjai pontosak, esztétikusak. A tanult anyagokat, megmunkálásukat biztosan ismeri. Kézügyessége kiemelkedően jó. Az eszközöket, szerszámokat kiemelkedően, biztonságosan használja.

Munkadarabjai pontosak. A tanult anyagokat, megmunkálásukat ismeri. Kézügyessége jó. Az eszközöket, szerszámokat megfelelően használja.

Munkadarabjai pontatlanok. A tanult anyagokat, megmunkálásukat többnyire ismeri. Kézügyessége fejlesztésre szorul. Az eszközöket, szerszámokat bátortalanul használja. (sokrétű általában elnagyoltak)

Testnevelés

Testnevelés órákon aktív. A gimnasztikai feladatokat, futásgyakorlatokat, labdás gyakorlatokat jól végrehajtja. Közös játékban példamutató. Mozgása harmonikus. A szabályokat mindig betartja. Csapatjátékokban aktív, együttműködő. A gyakorlatokat könnyen elsajátítja. A terhelést jól bírja.

Testnevelés órákon aktív. A gimnasztikai feladatokat, futásgyakorlatokat, labdás gyakorlatokat jól hajtja végre.

Testnevelés órákon aktivitása változó. A gimnasztikai gyakorlatokat, futásgyakorlatokat, a labdás gyakorlatokat megfelelően hajtja végre.

(többnyire megfelelően hajtja végre, nehézséget okoz, rendezetlen, bizonytalan, hibát ejt, fejlesztést igényel)

Néptánc

Néptánc órán az egyszerű ritmusokat felismeri. A negyedes, nyolcados ugrásokat vonal mellett a zenei löktetésnek megfelelően végzi. A tanult mondókákat tapssal, ugrással kíséri, térben haladva is. A játékok szabályait ismeri és alkalmazza.

A tanult páros polgári táncokat felismeri és jól ismeri. A táncokhoz tartozó dalokat és mozdulatokat, lépéseket helyesen alkalmazza. A sárközi ugrós összetett alap motívumait vonal mellett, irányban váltott lábbal ugrós zenére jól alkalmazza. A sárközi ugrós alap motívumait párban jól alkalmazza. A tanult játékdalokat és dalokat ismeri.

Német

Nyelvórán lelkesen, szívesen vesz részt. Szókincse a tanult témakörökben pontos, kifejező. Kiejtése szép. A közléseket, utasításokat megérti németül. A hallott szöveget érti, egyszerű mondatokat szóban önállóan is tud alkotni. A kiejtési szabályokat ismeri és jól alkalmazza, szépen olvas. Szavakat, egyszerű mondatokat másolás után hibátlanul ír németül. Felszerelése rendezett, munkái igényesek.

Nyelvórán motiválást, egyéni ráhatást igényel. Szókincse a tanult témakörökben megfelelő. Kiejtése jó. A közléseket, utasításokat megérti németül. A hallott szöveget érti, egyszerű mondatokat szóban kis segítséggel tud alkotni. A kiejtési szabályokat nem mindig alkalmazza helyesen, az olvasást még gyakorolnia kell. Szavakat, egyszerű mondatokat másolás után kevés hibával ír németül. Felszerelése rendezett, munkái megfelelőek.

Nyelvórán gyakran kivonja magát a közös tevékenységekből. Szókincse a tanult témakörökben hiányos. Kiejtése pontatlan. A közléseket, utasításokat nehezen érti meg németül. A hallott szöveget segítséggel érti, egyszerű mondatokat szóban nem tud alkotni. A kiejtési szabályokat olvasáskor még nem alkalmazza helyesen. Szavakat, egyszerű mondatokat másolás után sok hibával ír németül. Felszerelése rendezetlen, munkái befejezetlenek.

Német népismeret

Az órán motivált, figyelmes. A közös játékokban örömmel vesz részt. A tanult verseket, dalokat, mondókákat önállóan tudja, azokat szívesen mondja. Kézműves tevékenységet szívesen végez, munkái igényesek, szépek.

Az órán figyelmes. A közös játékokban részt vesz. A tanult verseket, dalokat, mondókákat segítséggel tudja. Kézműves tevékenységek elvégzéséhez motivációt igényel. Munkái rendezettek.

Az órán rövid ideig tartó figyelemmel vesz részt. A közös játékokat van, hogy megzavarja. A tanult verseket, dalokat, mondókákat nem tudja, a többiekkel együtt ritkán mondja. Munkáival nem készül el, a kézműves foglalkozások alól kivonja magát, sok motivációt igényel, a munkadarabok elkészítéséhez segítségre van szüksége.

Hit- és erkölcstan

Résztvétele az órai munkában aktív és együttműködő. A tanult történetek iránt érdeklődő, a tanultakra jól emlékszik. Véleménynyilvánítása érthető, logikus, határozott. Az órai munka során szívesen foglalkozik önismereti játékokkal, drámajátékokkal, rajzos feladatokkal, mesékkel,

történetekkel. Ezekben felismeri a társas szabályokat, erkölcsi elveket, melyek viselkedésében is megjelennek.

Résztvétele az órai munkában változó. A tanult történetek iránt általában érdeklődik, azokra részben emlékszik. Véleménynyilvánítása érthető. Az órai munka során szívesen foglalkozik önismereti játékokkal, drámajátékokkal, rajzos feladatokkal, mesékkel, történetekkel. Ezekben felismeri a társas szabályokat, erkölcsi elveket, melyek viselkedésében még nem mindig jelennek meg.

Résztvétele az órai munkában elutasító, nem működik együtt. A tanult történetek iránt nem érdeklődik. Véleménynyilvánítása bizonytalan. Az órai munka során néha bekapcsolódik önismereti játékokba, drámajátékokba, rajzos feladatokba, mesehallgatásba. Az ezekben lévő erkölcsi elveket külső segítséggel ismeri fel.

Katolikus hittan

A hitre nyitott, érdeklődő. Munkavégzése jó. Társaival segítőkész. A tanult újszövetségi történeteket és az egyházi év főbb ünnepeit saját szavaival elmondja.

A hitre nyitott, de kommunikációja biztatásra szorul. Munkavégzése megfelelő. Társait elfogadja. A tanult újszövetségi történeteket és az egyházi év főbb ünnepeit ismeri.

A hitre nyitott, de kommunikációja tartózkodó. Munkavégzése gyenge. Társait elutasítja. A tanult újszövetségi történeteket és az egyházi év főbb ünnepeit részben ismeri.

Református hittan

Az órákon aktívan vesz részt. Fegyelmezetten és figyelmesen dolgozik. A tanultakról biztos a tudása. Tájékozottsága átlagon felüli. Felszerelése hiánytalan.

Az órákon a kérdésekre szívesen válaszol. Figyelme néha elkalandozó. Általában fegyelmezetten dolgozik. A tanultak egyes részleteiről bizonytalanok az ismeretei. Tájékozottsága korának megfelelő. Felszerelése rendezett.

Az órákon aktivitása változó, passzív, figyelmetlen. Magatartásával néha zavarja az órát. A tanultakról hiányosak az ismeretei. Tájékozottsága hiányos. Felszerelése hiányos, rendezetlen.

Általános értékelés

Magatartás: példás

Szorgalom: példás

A tanuló előmenetelének minősítése: kiválóan teljesített

Dicséret:

Gyenge:

Magatartás: példás

Szorgalom: példás

A tanuló előmenetelének minősítése: jól teljesített

Dicséret:

Gyenge:

Magatartás: jó

Szorgalom: jó

A tanuló előmenetelének minősítése: jól teljesített

Dicséret:

Gyenge:

(példás, jó, változó, kiválóan, jól, megfelelően, felzárkóztatásra szorul.)

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

Magatartás

A magatartás értékelése fejezze ki a diákoknak az életkori sajátosságoknak megfelelő önállóságát, önfegyelmét, társaihoz és a felnőttekhez való viszonyát az iskolai életben, különböző tevékenységekben való részvételét, problémamegoldó képességét.

A magatartás minősítése lehet rossz, változó, jó, példás.

Példás, ha a tanuló

- a házirendet betartja,
- kötelességtudó-, tisztelettudó, társainak jó példát mutat szavaival és tetteivel,
- fegyelmezett,
- tevékenyen részt vesz az iskolai diákéletben,
- közösségi munkájával, kezdeményezésével kitűnik.

Jó, ha a tanuló

- a házirendet igyekszik megtartani,
- kötelességtudó-, tisztelettudó, társainak jó példát mutat szavaival és tetteivel,
- fegyelmezett,
- a közösség által rábízott feladatokat elvégzi, de nem öntevékeny.

Változó, ha a tanuló

- időnként megszegi a házirendet,
- udvariatlan, beszéde trágár,
- igazolatlanul hiányzik,
- közösségi munkája rendszertelen,
- vállalt kötelezettségének csak figyelmeztetés hatására tesz eleget,
- fegyelmezetlen, de hibáit felismeri, s törekszik azok kijavítására.

Rossz, ha a tanuló

- a házirendben foglaltakat tudatosan és / vagy többszörösen megszegi,
- nevelőivel, az iskola dolgozóival szemben szemtelenül viselkedik,
- társaival szemben durva, goromba, rossz példát mutat, zavarja társait a tanulásban,
- rendszeresen igazolatlanul hiányzik,
- szándékosan árt a közösségnek, vagy egyes tanulóinak.

Szorgalom

A szorgalom értékelése fejezze ki az életkor, az egyéni képességek és körülmények figyelembevételével a diák tanuláshoz való viszonyát, igényességét és rendszerességét a tanulmányi munkában.

A szorgalom minősítése lehet hanyag, változó, jó, példás

Példás, ha a tanuló

- erejéhez, képességeihez, adottságaihoz képest jól felkészül a tanítási órákra, feladatainak teljesítésére,
- a tanítási órákon tevékenyen részt vesz,
- kötelességtudata fejlett, feladatait önállóan teljesíti, öntevékeny,
- írásbeli munkája rendes, tiszta,
- készségesen segít társainak,
- a tananyagon túl is bővíti ismereteit,
- felszerelése nem hiányzik,
- tanulmányi versenyeken is részt vesz.

Jó, ha a tanuló

- adottságaihoz, képességeihez mértén felkészül a tanítási órákra,
- tanítási órákon érdeklődő,
- írásbeli munkája tiszta, rendes,
- felszerelése nem hiányzik,
- tanulmányi eredményeit nem rontja,
- bővíti ismereteit.

Változó, ha a tanuló

- iskolai és az iskolához kötődő munkája iránt csak időnként tanúsít érdeklődést,
- kötelességét csak figyelmeztetés után teljesíti,
- munkája pontatlan, rendetlen, órákon figyelmetlen,
- többször nem készíti el a házi feladatot,
- önálló ismeretszerzésre nem törekszik,
- tanulmányi eredményében visszaesés tapasztalható.

Hanyag, ha a tanuló

- nem tartja fontosnak a tanulást,
- képességeihez és körülményeihez képest keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- kötelességét elmulasztja, munkája rendszertelen, megbízhatatlan,
- társainak a segítségét visszautasítja.

A magatartás és szorgalom minősítésének gyakorisága

- havonta az ellenőrzőbe és az osztálynaplóba bejegyezve az osztályfőnök, a szaktanárok, a napközis vagy tanulószobás nevelő, a diák és az osztályközösség véleménye alapján,
- félévkor az ellenőrzőbe és az osztálynaplóba bejegyezve az osztályfőnök, a szaktanárok (az osztályozó értekezleten résztvevők), a havi értékelések alapján,
- év végén a bizonyítványba, az osztálynaplóba, az anyakönyvbe bejegyezve az osztályfőnök, a szaktanárok (osztályozó értekezleten résztvevők), a havi és a félévi értékelés alapján;
- alkalmanként, a kiemelkedően pozitív, vagy a kirívó, házirendet sértő viselkedés esetén az SZMSZ-ben szabályozott írásbeli fokozatokkal, az ellenőrzőbe és a naplóba.

1. A magatartás/szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte, vagy megsértése szükséges.

2. A tanuló magatartását/szorgalmát az osztályfőnök - az osztályban tanító tanárokkal való megbeszélés alapján - minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.

3. A magatartás/szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

Egységes elvek a tanulók dicséreténél, jutalmazásánál és fegyelmező, fegyelmi büntetésénél.

A tanulók dicséretének, jutalmazásának és kitüntetésének az elvei, formái. Alapelve, hogy a tanulók, tanulói közösségek tanulmányi munkájában, magatartásában, szorgalmában, közéleti, közösségi és tanórán kívüli tevékenységében elért kimagasló eredményeit jutalmazzuk. A dicséret, jutalmazás, valamint büntetés és fegyelmezés fokozatait az intézményi SZMSZ tartalmazza.

9. A tanulók dicséretének és jutalmazásának rendszere

Dicséret

1. Szóbeli dicséret az osztályközösség előtt

Osztályfőnöki dicséret: a jó közösségi munkáért; közös programokon való aktív részvételért

Szaktanári dicséret: Az órán nyújtott eredményes, kiváló teljesítményért, aktivitásért, többletmunkáért.

2. Írásbeli dicséret

Osztályfőnöki dicséret: kiváló közösségi munkáért; iskolai ünnepélyeken való szereplésért; közös megmozdulásokon való aktív részvételért, szervezésért.

Szaktanári dicséret: több órán nyújtott eredményes, kiváló teljesítményért; iskolai versenyeken való jó szereplésért; gyűjtőmunkáért; a szaktantárggyal kapcsolatos többletmunkáért.

3. Szóbeli dicséret a tanulóifjúság előtt az egész iskolai közösség érdekében végzett jó munkájáért; az iskola képviselőjében nyújtott becsületes helytállásért.

4. Igazgatói dicséret: az egész iskolai közösség érdekében végzett eredményes, jó munkáért; járási, megyei, területi versenyeken elért első, második, harmadik helyezéért; országos versenyen elért 1-10. helyezéért; az iskola hírnevének öregbítéséért; huzamos ideig végzett kiemelkedő tanulmányi, közösségi és sportmunkáért.

5. Nevelőtestületi dicséret: Minden tantárgyból jeles osztályzatot kapott és legalább 4 tantárgyi dicsérete van.

Jutalmazás

- 1. Oklevél:** szakköri munkáért; példás szorgalomért; jeles tanulmányi eredményért, közösségi tevékenységért.
- 2. Könyvjutalom:** kitűnő tanulmányi eredményért; iskolai szintű közösségi tevékenységért; kimagasló versenyeredményért.

9.1 Fegyelmező és fegyelmi büntetések rendszere

Fegyelmező intézkedés

1. Szóbeli figyelmeztetés:

Osztályfőnöki: kisebb mértékű fegyelemsértés esetén, házirend első ízben történő megsértése.

SNI figyelmeztetés: anyag felkészülés, felszerelés hiánya esetén.

2. Írásbeli fegyelmező intézkedések:

Osztályfőnöki figyelmeztető: megbízásait nem teljesítő, sorozatosan késő, igazolatlanul hiányzó, fegyelmezetlen magatartás esetén.

Szaktanári figyelmeztető: tanszerek sorozatos otthonhagyása, nem készülés esetén.

Osztályfőnöki intés: megbízásait sorozatosan nem teljesítő, a házirendet többször **megsértő**, fegyelmezetlen magatartás esetén.

Szaktanári intés: sorozatos készségtelenség miatt.

Igazgatói intés: az iskolaközösség megbízásait nem teljesítő, sorozatosan fegyelmezetlenkedő tanulónak, a házirend sorozatos megsértéséért; kirívó fegyelemsértésért.

Fegyelmi büntetés

Az a tanuló, aki kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesítendő. A fegyelmi eljárás lefolytatására és a fegyelmi büntetés kiszabására a tantestület megbízásából a Fegyelmi Bizottság jogosult.

1. Megrovás: ismételten durva beszédért, verekedésért, lopásért, sorozatos fegyelemsértésért, társadalmi tulajdon szándékos rongálásáért vagy ebben való bűnrészességért.

2. Szigorú megrovás: a közösség munkáját sorozatosan gátló tanulónak, társait brutálisan bántalmazó, társadalmi tulajdont ismételten szándékosan rongáló, nevelőjével szemben minősíthetetlenül viselkedő tanuló kapja.

A fegyelmi büntetés bejegyzésre kerül a tanuló ellenőrző könyvébe és az osztálynaplóba. Az iskola hivatalosan értesíti a szülőket.

Büntetőjogi és fegyelmi eljárás hatálya alá nem tartozó, pedagógus vagy a köznevelési intézmény egyéb alkalmazottja ellen irányuló, a köznevelési intézménnyel jogviszonyban álló tanuló részéről elkövetett közösségellenes vagy azzal fenyegető cselekmények megelőzése az osztályfőnökök, szociális munkás, iskolapszichológus, iskolaőr feladata.

Ezen ügy kivizsgálásának, elbírálásának elvei: fenti személyek bevonásával az osztályfőnök, ügyeletes tanár vizsgálja ki, és dönt az esetleges fegyelmi büntetés kiszabásáról. Súlyos esetben

az igazgató hoz határozatot. Amennyiben büntetőjogi következménye is megállapítható, úgy a megfelelő hatóság bevonása szükséges (Rendőrség, Gyámügy, stb.). Minden további intézkedés meghozataláról az igazgató dönt.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre.

A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.

Nevelésünk, oktatásunk a gyermek személyiségéhez és ahhoz a közeghez igazodik, amelynek a gyermekek részesei.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki

- a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- b) szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében résztvevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló közoktatási intézmények igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a megyei / fővárosi közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint. Szorosan együttműködünk a területi szakszolgálattal és az EGYMI-vel.

10. Házi feladat elvei és korlátai

Intézményünkben az otthoni (napközi és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

A házi feladat célja: az órán tanult új ismeretek megszilárdítása, emlékezetbe vésése, további gyakoroltatása. Egyes esetekben a következő órán végzendő tananyagot készíti elő.

Házi feladatot 1-5.évfolyamig a pedagógus a KRÉTA rendszerben rögzíti.

6. évfolyamtól a tanuló kötelessége a házi feladat feljegyzése.

A házi feladatok korlátai

- szünetre és heti pihenőnapra nem adunk házi feladatot
- alsó tagozaton pénteken csak gyakoroltatás és ismétlés van a tanulási időben.
- nagyobb lélegzetű írásbeli munkák elkészítésére minimum 1 hét álljon rendelkezésre
- az olvasmánynaplók beadási határideje év elején kihirdetésre kerül
- memoriter megtanulására 1 hét álljon rendelkezésre

A házi feladatokat a pedagógusok értékelhetik. Az értékelés módja lehet:

- érdemjeggyel
- százalékos formában
- szöveges értékeléssel
- a három forma kombinálásával
- egyéb módon

Nyári szünetben a következő évfolyamra előírt kötelező olvasmány elolvastatható.

A házi feladatok (beleértve a projekttel és témahéttel kapcsolatos feladatokat is) kiadásának szempontjai:

- a tanulók napi és heti terhelése, az egyes diákok képességeit, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége,
- gyűjtőmunka (IKT eszközök használatával),
- prezentációk készítése,
- tesztfeladatok megoldása,
- a projekt termékhez szükséges anyagok gyűjtése.

A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról! Ennek módja a KRÉTA rendszerben való rögzítés 1-5. évfolyamig, 6. évfolyamtól a tanuló kötelessége a házi feladatot feljegyezni.
- Az alsó tagozaton a napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a pedagógusokat a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is!

- A házi feladatok lehetőség szerint kerüljenek ellenőrzésre! A tanulók kérhetik a házi feladat ellenőrzését és magyarázatát felmerülő probléma esetén.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell!
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani!
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta!

Szóbeli házi feladat:

- Tartalma az adott tanítási órákon vett új tananyag.
- Az új anyagot mindig helyezzük be az átfogó témakör összefüggésébe, s hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a szóbeli számonkérés során is ez az elv érvényesül!

Házi dolgozatok/projektmunkák:

- Az elkészítés határideje előtt két héttel be kell jelenteni.
- A kiadott feladat(ok) szervesen kapcsolódjanak a tananyaghoz, annak feldolgozásához!

11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az osztályba sorolás a tanuló életkora szerint.

Csoportbontás elve:

A csoportba sorolás minden esetben szakmai szempontok alapján történik. A csoportok különösen a tantárgyi bontások) kialakításáért az igazgató és az iskola vezetése felel.

Személyi, anyagi, tárgyi feltételek megléte esetén a beosztás során az alábbi szempontok érvényesülnek:

1. osztálynál – létszám alapján

2. osztálytól – a szaktanárok tapasztalata, mérése, véleménye alapján, létszám szerint (folyamatos bontási lehetőség esetén minőségi bontás), mindenkor biztosítva a csoportok közötti átjárhatóságot).

- Tantárgyi szint
- Egyenletes eloszlás: Az azonos évfolyamon induló párhuzamos csoportok létszámának és nemek szerinti arányának kiegyensúlyozása.
- Különleges bánásmódot igénylő tanulók: Az SNI (sajátos nevelési igényű) és BTMN (beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő) tanulók megfelelő elosztása és támogatása. Bizonyos esetekben az SNI-s tanulók a létszám számításakor több főnek számítanak.

A választható tantárgyak esetében (német nemzetiségi nyelv és a német népismeret) választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Nem tanórai, kiegészítő foglalkozások besorolási szempontja érdeklődés, igény alapján, alsós, felsős korcsoport szerint, vegyes korcsoportban, képesség szerint

Napközis csoportok szervezése

A jelentkező gyermekek számának megfelelően alakítjuk csoportjainkat a fenntartó engedélyével. Évfolyamonként, két- két korcsoport együtt, a mindenkori létszám és összetétel alapján, a nevelőtestület, különösen a napközis nevelők év eleji döntése szerinti megosztásban elsődleges szempont a munkaszervezés megkönnyítése, a kiegyensúlyozott légkör megteremtésének lehetősége

Logopédiai foglalkozás

- a logopédus évenkénti felmérése, szűrése alapján az első évfolyamon, további esetek az osztályfőnökök jelzése alapján, egyéni szakvizsgálat után
- a foglalkozások látogatása a logopédus mentesítő véleményéig kötelező

Tanulószobai foglalkozások szervezése

- a szülők aláírásával ellátott írásbeli jelentkezés alapján, félévenként kötelező jelleggel
- a szaktanárok a lemaradó tanulók részvételét esetenként elrendelhetik, a szülővel egyeztetve
- a foglalkozások meghirdetése előtt a szülők igényeit feltérképezzük, a tantestületen belül egyeztetünk

Korrepetálás

Az alsó tagozaton a részvétel kötelező, az osztálytanító döntése alapján félévre szólóan vagy esetenként, többféle szaktárgyi képesség kialakítása a cél: számolási, olvasási, írási, stb.

Tehetséggondozás

versenyekre felkészítés egyénileg, és csoportosan, a szaktanárral való személyes konzultációk során, a szaktanár döntése alapján

Felvételi előkészítő

A 8. osztály tanulói és szülői igényeinek szeptemberi felmérése után, nevelőtestületi megbeszélés, igazgatói döntés alapján, magyar nyelv és irodalom, matematika tárgyakból. Egyéni felkészítés a szaktanárral való egyeztetés alapján, esetenkénti konzultáció formájában, bármely felvételi tárgyból.

12.A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségűek élnek: svábok.

A nemzetiségekhez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése megjelenik a történelem, állampolgári ismeretek, hon- és népismeret, hit- és erkölcstan, ének-zene, vizuális kultúra és osztályfőnöki órák tananyagaiban.

A nemzetiségek kultúrájának további megismerésének szinterei:

- nemzetiségi napok: Márton nap, Népviseletek napja
- ünnepek kapcsán ismert népszokások megismertetése
- könyvtári programok
- nemzetiségi önkormányzatok programjai
- kézműves foglalkozások

13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez használt módszerek

20/2012. (VIII.31.) EMMI r. 81. § (1) Az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát.

A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

Iskolánkban a tanulók fizikai állapotának felmérésére a NETFIT teszt rendszert használjuk.

Ez a teszt a tanulók teljesítményét pontokban méri, és eszerint hét minőségi kategóriába sorolja az elért eredményeik alapján.

A teszt külön méri az aerob állóképességét a tanulóknak, valamint az általános testi erőt és erő – állóképességet.

Időpontja: Felső tagozaton: tavaszi mérés – április, május

14. Az iskola egészségnevelési elvei

A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként határozza meg a környezeti nevelést. Ennek alapján a pedagógiai programban kiemelt hangsúlyt kell fektetni a személyiség és közösség fejlesztés megtervezésénél erre a nevelési területre.

A helyi szakmai szervezetekkel való szoros kapcsolattartás megsokszorozhatja az iskola szakmaiságát, hitelességét, segítheti a naprakész problémaértelmezést és kezelést.

- egészségügyi szolgálat - egészségnevelési prevenciók figyelemmel kísérése
- iskolaorvosi szolgálat - szűrések, védőoltások

- iskolafogászat - szűrés, megelőzés, kezelés

Az iskola helye, valamint a diákok lakhelye befolyásolja a környezeti nevelési munkánk céljait, tartalmát, lehetőségeit. Az iskolánk tantestülete rendszeresen, a mindennapi munkába ágyazottan foglalkozik a környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon, eseményeken. A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatos célkitűzésekkel és kis lépésekkel juthatunk előre.

Iskolánk hitvallása a tudományos nézetet tükrözi, mely szerint a környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak, szerves egységet alkotnak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről, mivel az ember a természet része. Az emberek által okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezetünk működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők környezet-és egészségtudatos magatartását kívánjuk fejleszteni.

A sikeres környezeti nevelés soktényezős folyamat, melyben törekszünk biztosítani az egészséget támogató tárgyi és természeti környezetet, és annak fenntartását intézményünkben.

Támogatjuk pedagógusainkat annak érdekében, hogy lelki és testi jóllétben, egészséges környezetben végezhesék munkájukat. Figyelünk arra, hogy intézményünk gyermeki szintén testi és lelki jóllétben éljék mindennapjaikat. A gyermekeket oly módon neveljük, hogy megtanulják kontrollálni egészségi és környezetük állapotát, későbbi életük során képesek legyenek a testi és lelki jóllétüket, egészséges környezetüket kialakítani, megőrizni. El kell érünk, hogy a tanulók megszerezzék és fejleszthessék az egészséges életüket biztosító környezetvédelmi és fogyasztóvédelmi ismereteket. Alakuljon ki bennük a környezettudatos magatartás, felnőtt korukban is érezzék felelősséget a természet fennmaradásáért, fenntartható fejlődésért.

15. Környezeti nevelés a tanórákon kívül

Projekt napjaink

Ismeretszerző kirándulások

Programunk megvalósításának egyik leghatékonyabb módszere. A helyszínen való megismerés, az értékek befogadása, cselekvő, felfedező tevékenység, önkiszolgálás, csoportos tevékenységek, együttesen megélt élmények, mind jelentős személyiség és közösség fejlesztő hatásúak.

A kirándulások időpontját munkatervünkben előre meghatározzuk. Megszervezéséért az osztályfőnök a felelős. A kirándulás költségeit a tanulók fedezik, melyet az osztályfőnök a szülőkkel előzetesen megbeszél.

Felelős: Osztályfőnökök, osztálytanítók.

Időpont: Éves program szerint.

Városismereti nap

Minden év őszén kerül sorra ez a Budapest természeti, történelmi, művészeti értékeinek a megismerését szolgáló program. Évfolyamonként meghatározott helyre látogatnak el a tanulók.

A felső tagozatosok az adott évfolyamon aktuális témák alapján tematikus sétákon, múzeumlátogatások során, vagy egyéb feladatok alapján ismerhetik meg Budapestet. A nap eseményeinek, tapasztalatainak a közös magbeszélésére az osztályfőnöki órák adnak keretet.

A programot kidolgozza a felsős és alsós munkaközösség.

Útiköltségeket, belépőket a tanulók fizetik, ha a szülői munkaközösség is beleegyezik.

Felelős: minden osztályfőnök, osztálytanító.

Föld Napja akadályverseny

Iskolánk legnagyobb szabású környezetvédelmi megmozdulása. Valamennyi diákunk részt vesz ezen a programon. A gyerekeknek vegyes életkorú csapatokat kell szervezni, a nagyobbak feladata a kisebbek segítése, a csapat összetartása. Ez komoly toleranciát, együttműködési készséget igényel. A verseny előtt kutató, kézműves vagy gyűjtőmunkát igénylő feladatot kapnak a csapatok. Az akadályverseny helyszínei a közeli erdők, völgyek. Az állomásokon a különböző tantárgyak környezetvédelmi vonatkozásai kerülnek elő, változatos formában. Minden korosztály kap feladatot, s a pontszámok összeadódnak. A versenyhez tartozik ügyességi próba, virágültetés, vagy tereprendezés.

16. Iskolánk környezeti nevelésének hosszú távú általános pedagógiai céljai, feladatai

Az intézmény Ökoiskola-programja

A Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Iskola pedagógus közössége tisztában van a Földet veszélyeztető emberi tevékenységgel, és magánemberként és pedagógusként is kiemelt szerepet tulajdonítunk a környezettudatosságnak és fenntarthatóságnak. A hosszútávú célok megfogalmazásánál fontos azokat a célokat előtérbe helyezni, melyek a tanulók későbbi életfelfogásának kell, hogy legyenek alappillérei, mindennapi életének alapjai. Csak így lehet a környezeti nevelés egy nemzedékeket végig kísérő alapgondolat.

Céljaink:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- a holisztikus szemléletmód kialakítása,
- a fenntarthatóságra nevelés,
- a környezetetika hatékony fejlesztése,
- az érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- a tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- a tolerancia képességének kialakítása, fejlesztése,
- a környezettudatos magatartás és életvitel elfogadása, kialakításának segítése,
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,

- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása, tudatosítása,
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az embereket fenyegető egészségügyi problémákat,
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések,
- a problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség kialakítása,
- a globális összefüggések megértése, elfogadása,
- a családi életre nevelés fejlesztése,
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése, erősítése.

A környezeti nevelés rövid távú konkrét pedagógiai céljai, feladatai:

A rövid távú célok azokat az elképzeléseinket foglalják magukba, melyek már az általános iskolai évek alatt is be kell, hogy épüljenek a gyermekek gondolkodásába, mindennapi cselekedeteikbe, nem utolsó sorba ezeknek, mint gondolkodásának vezérfonalaivá kell, hogy váljanak.

Ezek a célok:

- tudatos egészségmegőrző és -fejlesztő magatartásra ösztönzés,
- környezettudatos életvitelre nevelés,
- a fenntarthatóság fogalmának megértése, megélése,
- a gyermekek ökológiailag tudatos fogyasztókká nevelése,
- a természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése,
- a közvetlen környezetünket érintő, helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, minél több új zöld környezet létrehozása, a már meglévő
- védelme, gondozása, madárvédelem, energiatakarékosság, helyi védettség stb.),
- a hagyományok védelme: a család – iskola – település – nemzet szinteken,
- azonosságtudat fejlesztése a család – iskola – település – nemzet szinteken,
- a legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése, elfogadása,
- az egészségre káros szokások biológiai–élettani–pszichés összetevőinek megismertetése,
- a mindennapi testedzés fontosságának tudatosítása, szükségességének fontossága,
- a tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért,
- a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

A választott programok és az alkalmazott módszerek:

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit,
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés), rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket, alakítsanak ki kritikus gondolkodást,
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás),
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására,
- neveljenek a hagyományok tiszteletére,
- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni

- életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai:

A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve, illetve külön programokat szervezve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezhetünk, illetve pályázatot írhatunk ki.

A tanítási évünk legfontosabb jeles napjai, rendezvényei:

Október 4. Állatok világnapja

Március 22. Víz Világnapja

Április 22. Föld Napja

Május 10. Madarak és Fák Napja

DÖK sportversenyek

Sportnap

Öko projectek (tavaszi és őszi)

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők	Célok	Tevékenység, feladat
Kerékpáros, gyalogos, autós forgalom	Közlekedésbiztonság növelése (Autómentes nap)	Közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása
Tisztább levegő, légszennyezettség mérő segítségével pontos adatok mérése Park karbantartása	Légszennyezés csökkentése	Fásítási program (Pilisi Parkerdővel) Növények gondozása, gyomtalanítás, örökzöldek és virágos növények gondozása, pótlása, árnyékos területek kialakítása
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	Szelektív hulladékgyűjtés, osztálytisztasági programok, civil szervezetek által szervezett takarítási programokhoz csatlakozás (patak takarítása....)
Játszótér, sportudvar, strandröplabda pálya	A gyerekek mozgási-gényének kielégítése	az iskolai játszótér felszerelésének bővítése, karbantartása

Íz-lelj iskolakert, walipini	Gyerekek ismerjék meg a fenntartható, öko gazdálkodás módszereit	Iskolakert gondozása, ültetés, gyomlálás, betakarítás. Komposztálás, süllyesztett melegház lehetőségeinek kihasználása
Süvöltő tanösvény	Ismerjék meg a gyerekek a Pilis élővilágát	Őszi és tavaszi tanösvény bejárás feladatokkal, év közben tanórák keretében célzott megfigyelések, feladatok
Iskola belső	Tiszta, meghitt környezet	Festések, felújítások, évszaknak, ünnepkörnek megfelelő dekoráció. Lábtörlők alkalmazása, gyakori szellőztetés
Iskola terasz	Gyerekek minél több időt töltsenek a friss levegőn. Társas kapcsolatok ápolása	Felső tagozatosok számára programok biztosítása a terazon, kiülős (kuckós), beszélgető helyek kialakítása
Vízfelhasználás	Íz-lelj kert öntözése esővízzel	Esővíz felfogása, hasznosítása a kertben
Madárbarát iskola	madarak életmódjának megismerése, madarak fajának felismerése	kamerás madáretető kihelyezése, kamera behelyezése a cinkedoduba, kamera képének nyomonkövetése, etetők kihelyezése- tél folyamán madarak etetése madárgyűrűzés
Környezetvédelmi előadás	Környezetvédelem hasznos- ságának megismertetése, egyreszeinek gyakorlati megtapasztalása	A gyakorlati tevékenységek beágyazása a minden napokba.

17. Együttműködő partnereink:

- Pilis Parkerdő
- Iskolakertekért Alapítvány
- Jane Goodall Intézet

- Tiszta Energiákért Kft.
- Ürömi Állatmenhely
- DMRV Zrt.
- Pilisi LEN Látogatóközpont
- Magyar Madártani Egyesület

Könyvtár

Az iskolai könyvtár az oktatási-nevelési intézmény tanítási, tanulási médiatára, oktatási helyszíne és kommunikációs centruma. Irányítási, pedagógiai és pénzügyi szempontból a működtető intézmény szerves része. Sajátos eszközzel segíti az iskolát pedagógiai programja megvalósításában, másrészt; mint a könyvtári rendszer tagja a mindenkor érvényes könyvtári jogszabályok, szabványok szerint működik.

Gyűjtőköre igazodik az iskola műveltségi területeihez, képzési irányultságának egészéhez.

Gyűjteménye a pedagógiai munka eszköztára, azokat az információhordozókat, információkat tartalmazza, amelyeket az iskola oktató-nevelő tevékenysége hasznosít.

Feladatai:

- Az oktató, nevelő tevékenység támogatása
- A diákok önálló tanulásra, önművelésre való nevelése
- Olvasóvá nevelés
- Hátrányos helyzetű tanulók esetében is lehetőséget biztosítani az olvasásra, kutatásra
- Segítség és támogatás nyújtása számukra az információ gyűjtésére, keresésére, értelmezésére
- Pedagógusok szakirodalommal való ellátása
- Könyvtárhasználati órák tartása
- Könyvtárban tartott szakórák segítése szakanyaggal
- A könyvtári dokumentumok gyűjtése, feltárása, elrendezése, megőrzése
- Könyvtári statisztikai adatszolgáltatás
- Szabadidő hasznos eltöltése, délutáni napközis foglalkozások segítése
- Iskolai ünnepekre, ill. vetélkedőkre való felkészülés segítése
- Együttműködés a szaktanárokkal, a munkaközösség vezetőivel, az alsós pedagógusokkal és a szülőkkel
- Az állomány szervezése az iskola pedagógiai programjának megfelelően

A könyvtár csendes, nyugodt légköre alkalmas az elmélyült ismeretszerzésre, kutatómunkára, tanulásra. Sajátos eszközei támogatják a nevelési feladatok megvalósítását.

A tanulókkal való differenciált foglalkozás keretében segíti az ismertsajátítást, a tanulást, az önművelést, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást.

Megfelelő helyszíne a magatartási problémákkal küzdő tanulók beilleszkedését, a tanulási nehézségek és a szociális és kulturális hátrányok csökkentését célzó pedagógiai tevékenységeknek is.

Az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák révén, az önművelésre és önálló ismeretszerzésre nevelésen keresztül a személyiségfejlesztés elengedhetetlen része.

A könyvtári munkával különösen jól fejleszthetők az alábbi kompetenciák: problémamegoldás, kommunikáció, kritikai, globális látásmód, információszerzés- és kezelés, a kooperatív munkára való alkalmasság.

A könyvtár kiemelt feladata az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése, az esélyegyenlőség megteremtése, a lemorzsolódással veszélyeztetett, a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatása, kulcskompetenciáinak fejlesztése.

Fontos alapkövetelmény, hogy a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek elsajátítása minden évfolyamon könyvtári környezetben valósulhasson meg. Didaktikai szempontokat szem előtt tartva megfelelő mennyiségű és minőségű dokumentumnak és tárgyi és személyi feltételnek (inspiráló, szakszerűen kialakított környezet, képzett könyvtárostanár) kell rendelkezésre állnia az egyéni és a differenciált csoportfoglalkozásokhoz.

Zeneiskola Pedagógiai Programja

1. Alapfokú művészeti iskola

Az alapfokú művészetoktatás a magyar köznevelési rendszer része. Az elmúlt évtizedekben az alap- és középfokú művészetoktatás szerves részévé vált a közoktatási intézményrendszernek. A művészeti nevelés jogi szabályozása teljessé vált, hiszen a vonatkozó miniszeri rendeletek részletesen meghatározták az alapfokú művészetoktatási intézmények működésének kereteit. Emellett elkészültek a különböző művészeti ágakra vonatkozó tantervek és oktatási programok is.

Ma Magyarországon széles körű igény mutatkozik arra, hogy a gyerekek zenei és művészeti nevelésben részesüljenek. Alapfokú Művészeti Iskolánk azzal a céllal létesült, hogy választ adjon erre az igényre.

1.1. A művészeti nevelés alakulása az intézményben, és kapcsolata a településsel

Pilisborosjenő fekvéséből adódóan hatalmas változáson ment át az elmúlt évtizedekben. A lakosság száma közel megduplázódott. Jórészt a fővárosból költöztek ki a fiatalabb, értelmiségi családok, hogy békésebb, nyugodtabb otthont teremtsenek gyerekeiknek. A település helyi intézményeire is hatott ez a lakosságszám növekedés. Hirtelen nagy számú, iskolás korú gyermek lett a faluban, akiknek szülei a helyi intézményt preferálták a korábban Budapestre járó gyerekekkel ellentétben. A falu lakosságának korösszetétele egyértelműen a gyerekkorúak felé mozdult el. Ennek hatására számos lehetőség, sportfoglalkozás, néptáncoktatás teremtdött meg a településen. Az iskola is követte ezt a fejlődést. Az iskola épületében először hangszeres magán zeneiskola működött, majd a 2003/2004-es tanévtől az intézmény keretein belül zenei tagozat, alapfokú művészeti iskola létesült. Már a kezdetektől széles hangszerválasztási lehetőséget biztosított az intézmény. A növendékszám az első években 80-90 fő körül alakult. Ma 131 hely biztosított a zenét tanulni vágyó növendékek számára.

Egy iskola akkor tud valóban szerves részévé válni egy település közösségi életének, ha aktívan hozzájárul a helyi kulturális értékek megőrzéséhez, a hagyományok ápolásához és továbbviteléhez. Egy művészeti iskola ebben a szerepben nem csupán követi, hanem formálja is környezete kulturális arculatát: hagyományt teremt, szellemiséget közvetít, értéket képvisel.

Pedagógiai programunk fontos részét képezi a zeneiskola és a helyi közösség közötti aktív, együttműködésen alapuló kapcsolat. Alapfokú művészeti iskolánk szoros kapcsolatot ápol a település óvodájával, ahol hangszerbemutatót, zenevilágnapi rendezvényt tartunk. A község művelődési háza ad helyet a zenei tagozat nagy hangversenyeinek, amely része a falu kulturális eseményeinek. Rendszeresen, aktívan részt veszünk nemzeti ünnepeken és közösségi rendezvényeken, így például az október 23-i és március 15-i megemlékezéseken. Örömmel közreműködünk a német nemzetiségi önkormányzat által szervezett eseményeken, és

rendszeresen részt veszünk a regionális német nemzetiségi énekversenyen. Ezek az együttműködések lehetőséget biztosítanak a növendékek számára a nyilvános szereplésekre, miközben zenei tagozatunk is hozzájárul a település kulturális életének gazdagításához. E tevékenységekkel intézményünk megerősíti kulturális küldetését, és aktív szereplőjévé válik a helyi hagyományápolásnak és közösségépítésnek.

1.2. A művészeti nevelés szerepe intézményünk pedagógiai célrendszerében

A művészeti nevelés alapvető célja a tanulók személyiségének sokoldalú kibontakoztatása, a közösségi kapcsolatok fejlesztése, valamint a kulturális értékek iránti nyitottság és elköteleződés megerősítése. A művészeti oktatás és nevelés szerves kiegészítője az iskolában folyó alapoktatásnak. Jelentős mértékben hozzájárul pedagógiai célkitűzéseink megvalósításához, különösen a tanulók személyiségfejlesztése, az esztétikai érzék formálása, valamint az intézmény szellemi és kulturális életének gazdagítása terén. A művészeti tevékenységek révén iskolánk társadalmi elfogadottsága és kulturális beágyazottsága is tovább erősödik.

Számos alkalom kínálkozik ezen törekvések megvalósítására, többek között iskolai és községi rendezvények, közös kulturális események, nyitott művészeti programok, valamint versenyeken, fesztiválokon és egyéb szakmai eseményeken való részvétel. Különösen fontosnak tartjuk más művészeti iskolákkal való együttműködést és a külső szakmai kapcsolatok ápolását.

Pedagógiai munkánk során rendszeresen keressük az együttműködés lehetőségeit a tantestület különböző szakterületei között, törekedve az összehangolt, egymást támogató szakmai tevékenység kialakítására – nemcsak a kulturális, hanem a nevelési célok elérése érdekében is.

Munkánk alapvető célja, hogy tanulóink számára olyan maradandó értékeket és útravalót adunk, amelyek egész életük során meghatározóak lehetnek. Valljuk, hogy a sokoldalúan fejlett személyiség, valamint a biztos alapokon nyugvó tudás az élethosszig tartó tanulás és sikeres társadalmi beilleszkedés záloga.

2. A művészeti iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, eszközei

Alapelveink, értékeink, céljaink

Az alapfokú művészetoktatás célja nem csupán a zenei készségek fejlesztése, hanem a tanulók személyiségének komplex formálása, a zene iránti elkötelezettség és a művészi attitűd kialakítása. Nevelő-oktató munkánk az alábbi alapelvekre épül:

- Hisszük, hogy a zenei nevelés a gyermek teljes személyiségére hat. A zenetanítás számunkra nemcsak a technikai készségek elsajátítását jelenti, hanem az érzelmi intelligencia, az önfegyelem, a kitartás, a kreativitás és az együttműködési készség fejlesztésének is egyik legfontosabb eszköze.
- Tanítási gyakorlatunkban a tanulók egyéni képességeiből, tempójából indulunk ki, és a legmagasabb szintű fejlődés elérésére törekszünk. A hangszeres és elméleti képzés során

nagy hangsúlyt fektetünk a művészi környezet megteremtésére, a személyes élményekre építő motiváció kialakítására.

- Pedagógiai munkánkat a rendszeresség, következetesség és a korszerű módszerek alkalmazása jellemzi. Tanulóinkat az önálló gyakorlásra, a céltudatos munkavégzésre, valamint a zenei kifejezőkészség fejlesztésére neveljük. Törekszünk arra, hogy minden tanulónk megtapasztalja a siker örömét, és a kudarokat is építő jelleggel tudja feldolgozni.
- Fontos számunkra, hogy a gyermekek zenei fejlődését ne csak a tanórákon támogassuk, hanem lehetőséget biztosítsunk számukra a közösségi zenei élményekre is. Ezért ösztönözzük őket a kamarazenélésre, énekarban való részvételre, valamint kulturális eseményeken, koncerteken, művészeti találkozókra való szereplésre.
- Különös figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra. A kiemelkedő adottságú tanulók számára lehetőséget biztosítunk további fejlődésükre – bemutatkozási alkalmakon, megmérettetéseken való részvétel formájában. A zenei pályára készülő növendékeket célzottan, komplex módon segítjük.
- Tisztában vagyunk azzal, hogy tanítványaink érzékeny, fejlődő személyiségek, akik bizalommal, támogatással és elismeréssel nevelhetők. Ennek jegyében kiemelten fontosnak tartjuk a szülőkkel való nyílt, együttműködésen alapuló kommunikációt, mely elengedhetetlen a gyermek fejlődésének támogatásához.
- Oktatási-nevelési tevékenységünk végső célja, hogy a zene iránti nyitottságot, igényt és örömet ébresszünk növendékeinkben – olyan tartós zenei műveltséget és esztétikai érzéket adva át, amely életük minden szakaszában értéket képvisel

3. Személyiség fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Pedagógiai munkánk alapját olyan nevelési elvek képezik, amelyek a zene értékközvetítő és személyiségformáló szerepét hangsúlyozzák. Meggyőződésünk, hogy:

- a zene kiemelkedő nevelő hatással bír, jelentős szerepet játszik az értékek közvetítésében,
- a tanulók személyiségének kibontakoztatása alapvető feladatunk,
- a foglalkozások során elengedhetetlen az egyéni képességek figyelembevétele és tudatos fejlesztése,
- a nevelés egyik leghatékonyabb eszköze a hiteles, példamutató pedagógusi attitűd.

Ezen alapelveket szem előtt tartva arra törekszünk, hogy a hangszeres tudás elsajátítása mellett a hozzánk járó gyermekek teljes személyiségét fejlesszük. Célunk, hogy megnyissuk a tanulók szemét a művészetek értékei felé, és olyan támogató, inspiráló közeget teremtsünk, ahol a zene iránti érdeklődés és szeretet természetes és megbecsült értéként jelenik meg.

Pedagógiai tevékenységünk fókuszában két alapvető törekvés áll:

- a gyermekek személyiségének fejlesztése a zene eszközein keresztül,
- a művészeti nevelésen keresztül történő értékközvetítés.

A zeneművészeti oktatás célja, hogy a maga sajátos eszközeivel, hangszeres oktatással, érzelmi és esztétikai neveléssel járuljon hozzá egy sokoldalú zeneileg is művelt, érett, kreatív személyiség alakulásához. Ennek megfelelően a zenei művészeti nevelés pedagógiai programja és helyi tanterve felépítés szempontjából követelményközpontú, pedagógiai koncepciója szerint tanuló központú és kompetencia szemléletű.

Célunk olyan belső iskolai légkör, tartalmi munka megteremtése, ahol jól érzi magát a tanuló és a tanár egyaránt. Ahol a tanuló is alkotó részese a tanítás-tanulás folyamatának. Tudatosan csökkenteni akarjuk a tanulókat érő kudarcélmények számát. A sikerélményen keresztül történő munkát tartjuk célravezetőnek.

Arra törekszünk, hogy zeneiskolánkban minden tanuló saját képességeinek, lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi és erkölcsi fejlődésében.

Biztosítani kívánjuk részükre a teret, ahol gyakorolhatják és fejleszthetik képességeiket, felfedezhetik önmagukat.

A zenetanárok nemcsak a hangszeres tudás átadására törekednek, hanem arra is, hogy kreatív gondolkodásra és önkifejezésre neveljék diákjaikat. A művészeti órák olyan területeket érintenek, amelyeket a hagyományos tantárgyak nem fednek le. A zene lehetőséget ad arra, hogy a diákok személyes élményeken keresztül tanuljanak, így a művészeti nevelés hozzájárul az egész személyiség fejlődéséhez.

Ezen kívül a művészeti nevelés nemcsak a tehetséges tanulók számára fontos, ezért azt minden gyermek számára hozzáférhetővé kell tenni. A művészeti oktatás segíthet a közösségi érzés erősítésében és a kultúra közvetítésében is. Sőt némely esetben a művészeti nevelés eszközt ad a hátrányos helyzetben lévő gyermekeknek a társadalmi beilleszkedésre és felzárkózásra, és növeli a gyerekek iskolai és iskolán kívüli eredményességét.

A Nemzeti Alapprogramban megfogalmazott mondatok kifejezik a művészeti nevelés-oktatás legfontosabb küldetését, mellyel iskolánk is teljes mértékben azonosul: a gyerekek személyiségformálását a művészeteken keresztül.

„Az alapfokú művészetoktatás célja az önkifejezés, a kreatív alkotóképesség és a kommunikáció fejlesztése..... A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét, a személyiség integrációjának segítségét, támogatja a képességek aktiválását, fejleszti a tehetség kibontakoztatásának képességét is. A rendszeresen átélt pozitív, cselekvő élmények alakítják ki azon emberi személyiségtulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészeti tevékenységek során, vagy a munkában az eredményesség összetevői. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség. Megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. Az egyéni és a csoportos foglalkozások segítik a szociális érzékenység, az együttműködési készség kialakulását, a felmerülő problémákra való rugalmas reagálás képességét és előmozdítják az infokommunikációs eszközök célszerű használatát. (Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja, Zeneművészet ág, Klasszikus zene 2022. p. 7)”

4. A közösségfejlesztéssel és az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

4.1. Tanulói közösségek

A művészeti iskola nevelési célkitűzései között kiemelt szerepet kap a tanulók közösségi szocializációjának támogatása, az együttműködés, az empátia és a közösségi felelősségvállalás fejlesztése. A kamarazenélés, a különböző zenei együttesekben való részvétel, a közös éneklés, a közös órák alkalmai, a közös múzeum-látogatások, valamint a közös alkotói folyamatok mind hatékonyan segítik elő az egyén és a közösség kapcsolatának erősítését, az alkalmazkodóképesség fejlesztését és a szocializáció tudatos formálását. Fontos érték az egyéni teljesítmények közösség általi elismerésének képessége.

Az egyéni oktatáson alapuló működésből következően leginkább az azonos pedagógushoz járó növendékek alkotnak egy közösséget, de összekapcsolódhatnak az azonos hangszerrel tanuló diákok is. A hangszeres tanszakok között működhetnek különböző összeállítású zenei együttesek, melyekben nem kizárólag azonos hangszeren játszó növendékek vesznek részt. Ezek az együttesek komplex zenei és közösségi élményt biztosítanak, hozzájárulva a tanulók zenei fejlődéséhez, valamint szociális kompetenciáik erősödéséhez. Az alkalmi jelleggel, különféle koncertek vagy rendezvények kapcsán létrejövő zenei formációk lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók új kapcsolatokra tegyenek szert, bővítsék szociális hálójukat, barátságokat alakítsanak ki, és megtapasztalják a közös célért végzett munka örömeit.

4.2. Digitális közösségépítés lehetőségei

Az intézmény nyitott a modern kommunikációs formák alkalmazására is. A pedagógusok lehetőséget kapnak online közösségek létrehozására növendékeik és azok szülei számára – például levelezőlisták, zárt közösségi média csoportok formájában –, elősegítve ezzel a folyamatos kapcsolattartást, információáramlást és közösségi élményeket a digitális térben is.

5. A pedagógusok helyi feladatai a művészeti iskolában

A zenei tagozat működésének alapvető feltétele a pedagógusok pontos, felelősségteljes munkavégzése. Pedagógusaink tevékenysége nemcsak a hangszeres és elméleti oktatásra, hanem a nevelői és közösségformáló szerepvállalásra is kiterjed.

5.1. A pedagógus kötelességei

- A tanítási órák zavartalan megkezdése érdekében a pedagógus köteles a tanítási időpont előtt legalább 10 perccel a tanítás helyszínén megjelenni.
- Amennyiben a növendék hiányzik, a pedagógus az iskola épületét csak igazgatói engedéllyel hagyhatja el.

- A tanítási órák megtartása a pedagógus kötelessége, az elmaradt órákat – az alábbi kivételekkel – pótolni szükséges:
  - A pedagógus igazolt betegsége esetén;
  - Igazgatói tanítási szünet esetén;
  - A növendék hiányzása esetén;
  - Olyan szakmai programokon való részvétel során, ahol a pedagógus zeneiskolai, megyei, területi vagy országos rendezvényen az intézményt hivatalosan képviseli.

5.2. A tanszakvezetői feladatok az intézmény szervezeti struktúrájában

Intézményünkben a szakmai munka tanszakok szerint szerveződik. Kisebb létszámú zeneiskolaként azonban az egyes tanszakok működését és a pedagógiai-szakmai munka összehangolását egy közös, kijelölt tanszakvezető végzi. Ő támogatja az igazgatóhelyettes munkáját is.

5.2.1. A tanszakvezető főbb feladatai:

- Az iskolai bemutató órák, koncertek szervezésében való közreműködés.
- A tanév végi vizsgák szervezésében való közreműködés.
- A pedagógusok szakmai munkájának segítése, visszajelzések megfogalmazása.
- Javaslattétel szakmai kérdésekben.
- A tanév elején a munkaterv készítésében, és tanév végén a beszámoló készítésében való közreműködés az intézményvezetéssel.

A tanszakvezetőt minden tanév elején az igazgató bízta meg, a zenei tantestület véleményének figyelembevételével.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

6.1. Tehetséggondozás

Zenei tagozatunk egyik kiemelt feladatának tekinti a különleges képességekkel rendelkező, tehetséges tanulók felismerését, fejlesztését és folyamatos támogatását. Hisszük, hogy a tehetséggondozás nem csupán lehetőség, hanem felelősség is, amely során biztosítanunk kell a tanulók számára a kibontakozás feltételeit és az inspiráló, támogató környezetet. Szemléletünkben azonban a kiválasztáskor nemcsak a kiemelkedő zenei tehetségek számítanak. A tehetség összetett, komplex képesség, a személyiség alapvető, domináns jegye. Meghatározása általános értelemben is nehéz, objektíven nehezen vagy alig mérhető. Mindenképpen értékjelző, amelynek kutatása, gondozása, a mi iskolatípusunk alapfeladata.

6.1.1. Komplex tehetségkép és személyiségfejlesztés a zenei nevelésben

A zenei tehetség készség formájában nyilatkozik meg a tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell felismernünk, felmélnünk, megvizsgálva közben a gyermek egész személyiségét, értelmi, kombinációs és asszociatív képességét, kreativitását, érzelmi reakcióit, fantáziáját, temperamentumát, kitartását, memóriáját, akaraterejét, aktivitását.

A zenei készségek közül megfigyeljük a ritmus- és metrum érzéket, a hallás pontosságát, differenciáltságát, a mozgáskészséget, a muzikalitást. E megfigyelések összegzése után is csak hozzávetőleges képet kaphatunk a gyermek zenei adottságairól. Igazán csak a zenetanulás folyamán, a növendék tanulási tempójának függvényében nyilvánul meg tehetsége.

"A tehetséget nem lehet teremteni. A talajt, a lehetőséget lehet teremteni, ahol a tehetség kibontakozhat, kialakulhat." (Neuhaus)

Tehetségkutatásunk többlépcsős, amely szorosan összekapcsolódik a tehetséggondozással, nincs lezárva a gyerek zeneiskolába való felvételével. A tehetséggondozás elsődleges alapja a pedagógusok szakmai érzékenysége és a tanulók alapos megfigyelése. Célunk, hogy a kiemelkedő képességű növendékeket időben felismerjük, és részükre olyan fejlesztési lehetőségeket biztosítsunk, amelyek képességeikhez és fejlődési ütemükhöz igazodnak.

6.1.2. Feladatok a tehetségkutatásban

- Állandó jó kapcsolat kialakítása a település óvodájával és az iskolai énektanárokkal, akik motiválhatják a gyerekeket.
- Hangszeres bemutatók az óvodában, iskolai tanórákon, hangversenyek kicsik számára.
- Az előképzős csoportokkal végzett fejlesztő munka a zenei alapkészségek megalapozása érdekében

A tanulási folyamat során külön figyelmet fordítunk a kiemelkedő zenei tehetségek felismerésére és támogatására, akik számára lehetőséget biztosítunk emelt szintű (B tagozatos) képzésre. Az alapfok második évfolyamától kezdődően a kiválasztott tanulók emelt szintű követelményrendszer mentén, intenzívebb oktatásban részesülnek. Ennek részeként a főtárgyi tanórák időkerete 50%-kal megemelhető, így a növendékek számára több idő jut az egyéni fejlesztésre és művészi kibontakozásra.

A tehetséggondozást támogatjuk emelt óraszám, szereplési lehetőségek biztosításával; versenyekre való célirányos felkészítéssel. A cél az, hogy ezek a tanulók akadálytalanul és motiváltan fejleszthessék képességeiket, és az esetleges zenei pálya iránti érdeklődésük támogatást nyerjen a korai szakaszban. Intézményünk minden rendelkezésre álló szakmai és tárgyi eszközzel segíti a tehetségek kibontakozását.

6.1.3. A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai:

A tehetséggondozás több tényező együttes jelenlétét és összehangolt működését igényli.

- Pedagógus személyisége és tudása: A siker kulcsa a tanár szakmai felkészültsége, empátiája, motiváló jelenléte.
- Szakmai együttműködés: Folyamatos kapcsolat a hangszeres és elméleti tanárok között a tanulók komplex fejlődése érdekében.
- Továbbképzések: A pedagógusok módszertani megújulása, tapasztalatcseréje kiemelten fontos a tehetségek felismeréséhez és fejlesztéséhez.
- Tárgyi feltételek: Megfelelő mennyiségű és minőségű hangszer, és ezek rendszeres karbantartás.
- Szereplési és versenyzési lehetőségek: Versenyek, koncertek, mesterkurzusok a bemutatkozás és fejlődés támogatására.
- Kihívások: A tanulók terhelhetőségének helyes megítélése, a túlzott elvárások kerülése, a tehetség és személyiség egyensúlyának megőrzése.
- Cél: Örömteli zenetanulás és fenntartható fejlődés biztosítása a tehetséges növendékek számára.

6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók, a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő növendékek, a sajátos nevelési igényű tanulók és a hátrányos helyzetű tanulók zenei nevelése

Zenei tagozatunk kiemelt figyelmet fordít a tanulási kudarcnak kitett, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő (BTMN), a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, valamint a hátrányos helyzetű gyermekek egyéni szükségleteinek megfelelő fejlesztésére. A zenei nevelés során – élve az egyéni nevelő-oktató munka sajátosságaival - törekszünk olyan differenciált módszerek alkalmazására, amelyek figyelembe veszik a tanulók egyéni képességeit, tempóját és szociális háttérét. A zene személyiségfejlesztő, önbizalom-erősítő és érzelmi stabilitást nyújtó hatása különösen fontos lehet e tanulók számára, hozzájárulva sikerélményükhöz, beilleszkedésükhöz és önkifejezésük fejlődéséhez. A pedagógusok empatikus, támogató attitűdje, valamint az alkalmazott eszközök rugalmassága lehetővé teszi számukra, hogy a zenei tevékenységekben aktívan részt vegyenek és örömeiket leljék a tanulásban.

7. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái és lehetőségei

7.1. A szülőkkel való kapcsolattartás

Az eredményes nevelő-oktató munka alapfeltétele a szülő, a tanuló és a pedagógus közötti nyitott, bizalmon alapuló együttműködés. Alapfokú művészeti iskolánk sajátos, egyéni és személyre szabott oktatási rendszeréből adódóan ez a kapcsolat különösen közvetlen és aktív.

Ez lehetővé teszi a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését, valamint az esetleges problémák gyors és hatékony kezelését. A nyilvános tanszaki koncertek, a zeneiskola nagy hangversenyei lehetőséget teremtenek a személyes találkozásra és a szülők bevonására a zeneiskola közösségi életébe.

A szülőkkel való találkozás rendje és lehetőségei:

- tanéve eleji órabeosztás
- félévi tanszaki hangversenyek (tanszakonként megrendezve)
- tanévvégi tanszaki hangversenyek (tanszakonként megrendezve)
- egyéni egyeztetés alapján

7.2. A KRÉTA rendszer szerepe a kapcsolattartásban

A 2026-2027-es tanévtől a zenei tagozat Kréta rendszere az általános iskola Kréta rendszerével közös területen, egységesen működik. Az integrált rendszer biztosítja az intézményi adminisztráció, a tanulói adatok és a tanügyi folyamatok összehangolt átlátható kezelését, valamint a művészeti képzéshez kapcsolódó tanulmányi adatok, hiányzások, értékelések, órarendi információk rögzítését. Ezen felül lehetőséget ad a pedagógusok és a szülők közötti írásos kommunikációra is.

Bár a napi kapcsolattartás jelenleg főként személyesen, e-mailben vagy telefonon történik, a művészeti iskola törekszik arra, hogy a KRÉTA üzenetküldő funkcióját hivatalos tájékoztatás, időpont-egyeztetés és fontos információk közlésére következetesen alkalmazza. A jövőben célunk a rendszer tudatosabb használata a szülői kommunikáció egységesítésére az oktatásirányítási elveknek megfelelően.

8. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Az alapfokú művészeti iskolákban a tanulmányi vizsgák rendszere a művészeti képzés szakaszainak lezárását, a tanulók fejlődésének értékelését, valamint a továbblépés lehetőségeinek biztosítását szolgálja. A vizsgák célja, hogy visszajelzést adjanak a tanulók felkészültségéről, a megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretekről, illetve támogassák a művészi kibontakozást. A növendékeknek félévkor és tanév végén hangszeres és elméleti vizsgát kell tenniük.

8.1. A vizsgák formái és szakaszai:

- A szolfézs előképző osztályok évfolyamain a beszámoltatás félévkor és tanév végén összefoglaló óra keretében történik. Tanév végi összefoglaló óra lehet zártkörű, az intézményvezetés és két pedagógus kolléga jelenlétével, illetve nyilvános bemutató óra, melyre a szülők is meghívást kapnak. Az időpontokat a vezetőséggel egyeztetve jelöli ki a szaktanár. A bemutató óra lehetőségéről a szaktanár dönt szintén az intézményvezetéssel egyeztetve.

- A hangszeres félévi beszámoló tanszaki koncert formájában kerül lebonyolításra. A félévi tanszaki koncertek időpontjáról a szaktanárok döntenek az igazgatóhelyetttel egyeztetve.
- A hangszeres év végi beszámoló csak vizsgáztatás keretein belül történhet, mely az igazgatóhelyettes vagy a tanszakvezető, és két kolléga jelenlétével történik. A vizsga nem nyilvános. A vizsga alkalmával jegyzőkönyv készül. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze figyelembe véve a tantervi programot.
- Az elméleti tárgyak (szolfézs, zenetörténet) félévi vizsgái csak írásban, az év végi vizsgái írásban és szóban szerveződnek, az igazgatóhelyetttel egyeztetett időpontban. Az év végi szóbeli vizsga nem nyilvános.

A tanulmányi vizsgák célja nemcsak az értékelés, hanem a motiváció fenntartása, a rendszeres fellépési lehetőség biztosítása, valamint a színpadi jelenlét és zenei kommunikáció fejlesztése is. A vizsgák lebonyolítása során az iskola figyelmet fordít a támogató, fejlesztő értékelésre, valamint a tanulók egyéni haladási ütemének elismerésére is.

A szülő/gondviselő - szakértői vélemény alapján – írásban kérvényezheti gyermeke egyéni bánásmódban való részesülését a vizsgák alkalmával. Ennek lehetőségéről az igazgató dönt.

8.2. Művészeti alapvizsga és záróvizsga

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó, alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. Ha a tanuló nem kíván művészeti alapvizsgát tenni, akkor tanulmányait a továbbképző évfolyamokon nem folytathatja. Az elméleti (szolfézs) alapvizsga előrehozott vizsga formájában lehető a szolfézs tárgy 4. évfolyamának elvégzése után, az adott tanév végén. A vizsga-dolgozat megírására és a szóbeli feleletre májusban, a zeneiskola éves vizsgarendjében kijelölt időpontban kerül sor.

Hangszeres művészeti alapvizsgát annak a tanévnek a végén lehet letenni, amikor a növendék elvégezte a 6. zeneiskolai osztályt. Ezzel lesz teljes a művészeti alapvizsga. (4. évfolyam végén előrehozott szolfézs alapvizsga és 6. évfolyam végén hangszeres alapvizsga.)

Művészeti alapvizsgára írásban kell jelentkezni (kiskorú tanuló esetén a szülőnek/gondviselőnek) az iskola által kiadott nyomtatványon. A nyilatkozat határidőre történő leadásával történik meg a jelentkezés.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett. Művészeti záróvizsgára írásban kell jelentkezni (kiskorú tanuló esetén a szülőnek/gondviselőnek) az iskola által kiadott nyomtatványon. A nyilatkozat határidőre történő leadásával történik meg a jelentkezés.

8.2.1. Az művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbíráható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.

A művészeti alapvizsgát és a művészeti záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg. A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

8.2.2. A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolításának eljárásrendje

A művészeti alapvizsga és záróvizsga zeneiskolánk helyi tantervében meghatározott követelmények figyelembevételével, valamint az alapfokú művészetoktatás alapprogramja alapján kerül megszervezésre.

Alapvizsga

- **Szolfézs (elméleti) alapvizsga:**
  - Előrehozott formában a szolfézs 4. évfolyam elvégzésekor.
  - Vizsgadolgozat megírása az éves munkatervben meghatározott időpontban.
  - Szóbeli vizsga az éves munkatervben meghatározott időpontban.
- **Hangszeres (gyakorlati) alapvizsga:**
  - Intézményünk a művészeti alapvizsgát az adott tanév végi vizsgával összevontan, tanszakonként szervezi meg.

Záróvizsga

- **Hangszeres (gyakorlati) záróvizsga:**
  - Intézményünk a művészeti záróvizsgát az adott tanév végi vizsgával összevontan, tanszakonként szervezi meg.

8.2.3. A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a művészeti záróvizsgán a vizsga tantárgyait külön-külön osztályozva kell minősíteni. Az előrehozott művészeti alapvizsga és művészeti záróvizsga eredményét a művészeti alapvizsgán, illetve a művészeti záróvizsgán figyelembe kell venni. A művészeti alapvizsga és művészeti záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok átlaga adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény

meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő. Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve művészeti záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai az alapfokú művészeti iskolában

9.1. A tanulók felvétele

Alapfokú művészeti iskolánkba külön - az általános tagozattól független - felvételi eljárás keretében lehet felvételt nyerni. A zeneiskola felvételi meghallgatást tart minden új jelentkező számára. A meghallgatásra online felületen lehet jelentkezni. A meghallgatás időpontját az intézmény éves programja tartalmazza. A meghallgatást a szaktanárok végzik, akik javaslatot tesznek az igazgatónak.

A meghallgatás célja, hogy játékos formában felmérjük a jelentkező gyermek zenei készségeit. A meghallgatás során a hallás, a tiszta éneklés és a ritmusérzék vizsgálata történik. Azt figyeljük, van-e a gyermekben zenei érzék, érdeklődés és nyitottság. A folyamat barátságos, oldott hangulatban zajlik, célunk, hogy a gyerekek örömmel vegyenek részt benne.

A meghallgatás során a következő feladatok segítségével figyeljük meg a jelentkezők képességeit:

- a tanár által bemutatott egyszerű ritmus visszatapsolása
- rövid dallamok (motívumok) tiszta visszaéneklése
- életkorának megfelelő gyermekdalok önálló eléneklése

Ezen kívül elvárás, hogy a jelentkező gyermek rendelkezzen a választott hangszer megszólaltatásához szükséges testi adottságokkal.

A szaktanárok javaslata alapján, és a felvehető létszám figyelembevételével az igazgató dönt a felvételtől. A döntésről a szülőket írásban értesíti az iskola.

Művészeti iskolánk előnyben részesíti az intézménybe járó gyerekeket, de másik intézményből és településről is van lehetőség felvételt nyerni szakmai szempontok alapján és az üres helyek függvényében.

Sikeres felvételi után a szülők írásban kérhetik, hogy gyermekük melyik tanárhoz vagy csoportba kerüljön, de a végső beosztás szakmai szempontok alapján történik, és erről a zenei igazgatóhelyettes dönt.

Más intézményből érkező növendékek átvétele a rendelkezésre álló szabad helyek függvényében történhet.

9.2. A tanulói jogviszony létrejöttének feltételei

Sikeres felvételi után az intézmény külön tanulói jogviszonyt (nem tankötelezettséget teljesítő jogviszonyt) létesít a növendékkel. Ez a tanulói jogviszony a zeneiskolába történő beiratkozással és a térítési díj (tandíj) befizetésével lép életbe. A korábbi években beiratkozott tanulóknak

(kiskorú esetén szülőnek/gondviselőnek) nyilatkoznia kell a zenei tanulmányok következő tanévi folytatásáról. A tanulmányok csak abban az esetben folytathatók, ha a tanuló az előző tanévet sikeresen teljesítette, erről bizonyítványt kapott, és a térítési díjat, tandíjat határidőre befizette.

A tanulói jogviszony megszűnik:

- ha a tanuló 10 tanítási óránál többet hiányzik igazolatlanul,
- ha a tanuló (szülő/gondviselő) a térítési díjat, tandíjat határidőre nem fizeti be,
- ha a tanuló az alapfokú évfolyamok elvégzése után nem tesz sikeres alapvizsgát,
- a művészeti záróvizsga teljesítésével,
- a szülő írásban bejelenti a tanuló kimaradását.

10. A zeneiskolai nevelést-oktatást segítő feltételek, eszközök és felszerelések

10.1. Tárgyi feltételek

10.1.1. Zeneoktatás közös iskolai termekben

Intézményünkben egyetlen önálló zeneterem áll rendelkezésre. A zenetanítás így elsősorban a közismereti oktatás tantermeiben zajlik, amelyek megosztott használatuk ellenére is jól szolgálják az egyéni hangszeres és csoportos elméleti foglalkozások megvalósítását. A különböző tagozaton tanító pedagógusok közötti együttműködés lehetővé teszi az órarendek összehangolását, a termek folyamatos hozzáférhetőségét és a foglalkozások zavartalan lebonyolítását. A közös térhasználat megfelelő szervezéssel és kölcsönös alkalmazkodással nem jelent akadályt a minőségi zeneoktatás számára. Hosszú távon azonban a zenei nevelés körülményeit tovább javíthatná, ha lehetőség nyílna kisebb alapterületű, kifejezetten zeneoktatásra kialakított saját zenetermek használatára.

10.1.2. Hangszer- és taneszköz-ellátottság, felszereltség

A hangszeres képzés alapvető eszközei a hangszerek. Iskolánk hangszer- és taneszköz-ellátottsága összességében kedvező képet mutat, az oktatás alapfeltételei biztosítottak. Az elmúlt évek átfogó Hangszercsere Programja nagyban hozzájárult eszköztárunk bővítéséhez és színvonalának emeléséhez. Az eszközpark folyamatos karbantartása kiemelt figyelmet kap, ugyanakkor a természetes elhasználódás következtében időről időre szükségessé válik egyes hangszerek pótlása, cseréje. A zeneiskola hangszerparkja több területen kielégítő, és teljes mértékben megfelel a létszámnak, mint az ütő, a trombita, a gitár és a klarinét tanszakok esetében. A vonós tanszakokon, ahol a gyerekek méretének változásai miatt a hangszerek folyamatosan cserélődnek a növendékek között, a hangszerpark csak szűkösen elégíti ki az igényt. Fuvola hangszerparkunk is kiegészítésre szorul. A zongorák hangolása és karbantartása folyamatos Zongora tanszakra saját hangszerrel rendelkező tanulók jelentkezését várjuk, mivel az otthoni gyakorlás elengedhetetlen. A fúvós, vonós és gitár tanszakos növendékek számára – amennyiben nem rendelkeznek saját hangszerrel, - az iskola biztosít hangszert kölcsönzés formájában.

A kották és tankönyvek kiválasztása a központi tantervi ajánlásokra épül. Kottatárunk, amely kb 500 kottából áll, bőségesen kielégíti a helyi zeneoktatás igényeit. Beszerzésnél, új kötetek, kották kiválasztásánál elsődleges szempont, hogy azok szakmailag értékesek, hosszú távon használhatók és a különböző tanítási módszerekhez is jól illeszthetők legyenek. Köteteink a diákok számára kölcsönözhetők.

10.2. Személyi feltételek

A zenei tagozaton 13 fő pedagógus tanít, 4 fő pedagógus teljes állásban, 9 fő pedagógus részmunka időben.

A tagozaton tanító pedagógusok szakirányú végzettsége megfelel a hatályos jogszabályoknak és a Köznevelési törvénynek.

A művészeti iskola helyi tanterve

1. A képzés struktúrája, tanszakok, tantárgyak

Intézményünkben az alapfokú művészetoktatási képzés 12 évfolyamon zeneművészet ágban valósul meg.

A képzés szakaszai:

- előképző – 2 évfolyam
- alapfok – 6 évfolyam
- továbbképző – 4 évfolyam

1.2. Tanszakok és tantárgyak

akkordikus: gitár, ütő

billentyűs: zongora, korrepetíció

fafűvős: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon

rézfűvős: trombita, kürt, harsona

vonós: hegedű, gordonka

zeneismeret: szolfézs előképző, szolfézs, zenetörténet, zeneelmélet

kamarazene: kamarazene, zenekar, tehetséggondozás

A zenei tagozatra maximálisan felvehető tanulólétszám 131 fő.

1.3. Hangszeres tanszakok – egyéni képzés

1.3.1. „A” tagozat

Főtárgy: hangszeres tantárgyak

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező

Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zenetörténet, zeneelmélet, kamarazene, zenekar

Választható tantárgyak: szolfézs, zenetörténet, zeneelmélet, második hangszer, kamarazene, zenekar

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár tantárgyak) tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

„A” tagozat hangszeres tanszak – óraterv

A képzés évfolyamainak száma:

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelben lévő számjegy az előképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5–10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar: minimum 9 fő; kamarazene: 2–8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar: minimum 9 fő; kamarazene, tehetséggondozás: 2–8 fő)

Korrepetíció ideje: (minimum)

Ek.1.–2. és 1.évfolyam 5 perc

2–3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

1.3.2. „B” tagozat

Főtárgy: hangszeres tanszakok – alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: szolfézs, zenetörténet, zeneelmélet, második hangszer, kamarazene, zenekar

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár tantárgyak) tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

„B” tagozat hangszeres tanszak – óraterv

A képzés évfolyamainak száma:

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás (zongora): minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

2. évfolyam 15 perc

3–4. évfolyam 20 perc

5. évfolyamtól 25 perc

1.4. Zeneismeret és kamarazene tanszakok – csoportos képzés

1.4.1. „A” tagozat

Főtárgy: szolfézs, zenetörténet, zeneelmélet, kamarazene

Kötelező tantárgy: szolfézs és zeneelmélet főtárgynál zongora; zenetörténet és kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy.

Választható tantárgy: szolfézs, zenetörténet, zeneelmélet, második hangszer, kamarazene, zenekar

„A” tagozat zeneismeret és kamarazene tanszak – óraterv 1.

A képzés évfolyamainak száma:

(2)+6+4 évfolyam: szolfézs

Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

	Évfolyamok											
Tantárgy	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(1–2)	(1–2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

„A” tagozat zeneismeret és kamarazene tanszak – óraterv 2.

A képzés évfolyamainak száma:

(2+4) 2+4 évfolyam: zenetörténet, zeneelmélet, kamarazene

	Évfolyamok					
Tantárgy	Alapfok			Továbbképző		
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező	2	2	2	2	2	2

Választható	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

Zenetörténet és zeneelmélet tantárgyak:

főtárgyként, kötelezően választható, vagy választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók.

Kamarazene:

- főtárgyként csak az alapfokú hangszeres évfolyamok elvégzése után, vagy a hangszeres főtárgyból sikeresen teljesített művészeti záróvizsga után tanulható,
- kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható

A kamarazene, zenekar, választható tantárgyként, a tanuló képessége, megszerzett tudása szerint felvehető az alapfokú évfolyamon is.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x45 perc, kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy: Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc

zenekar minimum 9 fő; kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció (zongorakíséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1.–2. és 1. évfolyamban

5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve zongora, gitár tantárgyak)

1.4.2. „B” tagozat – zeneismeret tanszak

Főtárgy: szolfézs

Kötelező tantárgy: zongora

Választható tantárgy: második hangszer, kamarazene, zenekar, zenetörténet, zeneelmélet

A képzés évfolyamainak száma:

4+4 évfolyam: szolfézs

„B” tagozatra a tanulót a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok harmadik évfolyamától lehet irányítani.

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2

Választható tantárgy	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: csoportos 2x45 perc

Kötelező tantárgy: egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x 45 perc

zenekar, minimum 9 fő; kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció: a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás egységesen 10 perc (kivéve zongora, gitár tantárgyak)

2. A művészeti iskola értékelési rendje, osztályozás, felsőbb osztályba lépés

2.1. Értékelés

Fontos elvünk, hogy az értékelés nem csupán a követelmények teljesítését méri, hanem figyelembe veszi a tanuló egyéni fejlődését, adottságait és lehetőségeit is. Célunk, hogy minden tanulót saját képességeihez mérten támogassunk és értékeljünk, ösztönözve őt a folyamatos fejlődésre és az önálló gondolkodás kialakítására. Hangsúlyt fektetünk a szóbeli értékelésre, visszajelzésre, és támogatjuk a növendék önreflektív gondolkodásának fejlődését

Iskolánkban a tanulók munkáját, előrehaladását a képzés sajátosságaiból adódóan folyamatosan értékeljük és nyomon követjük. A tanórai teljesítmények alapján a szaktanár havonta érdemjegyet ad a növendéknek.

A félév és a tanév végén a tanulók átfogó értékelést kapnak, amely a tanév során teljesített követelményeken alapul.

Félévkor a szaktanár minősíti a tanuló munkáját a félévi tanszaki koncert és a féléves előrehaladás alapján, tanév végén a növendék vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról a tantárgyi követelmények és az előírt vizsgaanyag alapján. A tanév végi osztályzat kialakításánál nemcsak a tanév közbeni teljesítmény, hanem a koncerteken, vizsgákon nyújtott szereplés is jelentőséget kap.

2.2. Osztályozás

2.2.1. A tanuló munkájának értékelése

A tanuló munkájának értékelésére adható érdemjegyek: 5D (kiváló) 5 (jeles), 4 (jó), 3 (közepes), 2 (elégéses), 1 (elégtelen)

5 jeles: A tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai követelményeket biztosan oldja meg és azokat szakmailag is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.

4 jó: A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

3 közepes: A tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető technikai nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel alkalmazza azokat. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

2 elégséges: A tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Technikai hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását még a tanár segítségével is.

1 elégtelen: A tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Minden tantárgyat (előképző, kamarazene, zenekar) osztályzattal minősítünk.

A korrepetíció tantárgyat nem értékeli sem osztályzattal, sem szövegesen.

A tanuló tanév végi tantárgyi osztályzatait – a szorgalom értékelés kivételével – összegezni szükséges, és ezek alapján átlagosztályzatot kell kiszámítani. Ez az átlag alapul szolgál a térítési díj mértékének meghatározásához.

2.2.2. A tanuló szorgalmának értékelése

A tanuló főtárgy, kötelező és választható tárgy tanulásában tanúsított szorgalmát folyamatosan, lehetőleg havonta értékelni kell.

A szorgalom minősítésére négy fokozatot használunk: (5) példás, (4) jó, (3) változó, (2) hanyag.

A szorgalomosztályzat a tanulmányi átlagba nem számít bele.

Szorgalom	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Hanyag (2)
1. Tanulmányi munkája	Céltudatosan törekvő, Odaadó, igényes a tudás megszerzésére	Figyelmes, Törekvő	Ingadozó	Hanyag, lassító
2. Munkavégzése	Kitartó, pontos Megbízható, lankadatlan	Rendszeres, többnyire önálló	Rendszertelen, hullámszó, önállótlan	Megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudata	Kifogástalan, precíz	Megfelelő, néha ösztökélni kell	Felkészültsége, gyakran felületes	Felkészültsége, állandóan felületes
4. Tanórákon kívüli	Rendszeres, érdeklődő	Előfordul, hogy ösztökélésre dolgozik	Ritkán	Egyáltalán nem

információk felhasználása				

2.3. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló a zeneiskola felsőbb évfolyamába akkor léphet, ha az adott év tantervi követelményeit teljesítette, erről bizonyítványt kapott, és tanulmányait folytatni kívánja. Az alapfokú évfolyamok befejezése után a továbbképző évfolyamba való átlépés feltétele a művészeti alapvizsga sikeres letétele, amelyet a szülő írásban kérelmez. A vizsga időpontját, helyszínét és lebonyolítási módját az iskola vezetése határozza meg a tanév munkaterve alapján. A vizsgakövetelményeket a helyi tanterv tartalmazza.

Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból, különösen főtárgyból, az adott évfolyam tananyagát önhibáján kívül nem tudja teljesíteni (pl. betegség, iskolai elfoglaltság miatt), vagy a második félévben kapcsolódik be a művészeti iskolai foglalkozásokba, írásban kérheti, hogy tanulmányait az előző tanévi osztálybesorolásban folytathassa. Ez az engedmény alapfokú tanulmányai során egyszeri alkalommal vehető igénybe. Ebben az esetben a tanuló az adott tanévben nem kap osztályzatot; a törzslapra és a bizonyítványba „No = nem osztályozható, engedély alapján osztályát folytathatja” bejegyzés kerül.

Hasonló bejegyzés alkalmazandó akkor is, ha a tanuló igazolt mulasztása valamely tantárgyból meghaladja az éves óraszám egyharmadát, de az igazgató engedélyével beszámolót tesz.

A főtárgyi és melléktárgyi osztályba sorolás eltérhet egymástól, de az osztálybesorolásnál a főtárgy szerinti évfolyam az irányadó.

Rendkívüli esetben az igazgató engedélyével a zeneiskola két vagy több évfolyamának tanulmányi követelménye is teljesíthető – összevont beszámoló tehető - egy tanévben. A beszámoló anyagát kétharmad részben a magasabb osztály anyagából kell összeállítani.

2.4. A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

Iskolánkban kiemelt szerepet kap a növendékek kiemelkedő munkájának elismerése. A jutalmazás pedagógiai eszköz, mely akkor a leghatékonyabb, ha az elért eredményt követően, lehetőleg nyilvánosan történik.

- Szaktanári dicséret adható a tanév során több alkalommal példamutató szorgalomért, fejlődésért.
- Igazgatói dicséret jár országos, területi versenyeken elért eredményekért, valamint tanév végi tanulmányi kiválóságért.

A tanév végén a legkiemelkedőbb teljesítményeket oklevéllel és tárgyi jutalommal ismerjük el, amelyet ünnepélyes keretek között adunk át.

3. A művészeti iskolában használt helyi tantervek

Alapfokú művészetoktatás alapprogramja 2022

Az alapfokú művészeti iskolák alapprogramját 2022-ben az Oktatási Hivatal adta ki. A 2022/2023-as tanévtől hatályba lépő alapprogram a követelményeket és tantervi programokat tartalmazza. Az alapprogram célja, hogy egységes alapot biztosítson az alapfokú művészeti iskolák pedagógiai programjaihoz, lehetővé téve a helyi tantervek kialakítását a helyi igények és célok figyelembevételével.

Az alapprogram részét képező követelmények és tantervi programok tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyeket minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell. Ezek az egységesítést szolgáló közös alapok lehetővé teszik az alapfokú művészeti iskolák közötti átjárhatóságot és a tanulók képességeinek fejlesztését.

A tantervi szabályozás rugalmassága lehetővé teszi az integrált oktatás-nevelés megvalósítását, továbbá hozzájárul a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák fejlesztéséhez, de különösen a kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kulcskompetenciájának fejlesztése kerül a képzés középpontjába. A magyar alapfokú művészetoktatás a Nat által meghatározott nevelési célok megvalósítását támogató, iskolarendszerű képzési forma.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramjában (2022, zeneművészet ág, klasszikus zene, II. fejezet) rögzített tanterveket, követelményeket iskolánk tanszakjai módosítás nélkül vették át: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona, hegedű, gordonka, ütő, gitár, kamarazene, zenekar, szolfézs előképző, szolfézs, zenetörténet, zeneelmélet.

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/AMI_2022_2023/mAMI_Alapprogram_ZENEMUVESZETI_AG_-_KLASSZIKUS_ZENE_signed.pdf

Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

2097 Pilisborosjenő, Fő u. 1.

drótposta: titkarsag@iskola.pilisborosjeno.hu

igazgato@iskola.pilisborosjeno.hu

honlap: iskola.pilisborosjeno.hu

Főigazgatói nyilatkozat

A 2026. évi XLVII. törvény alapján, mint a Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola főigazgatója, a Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programját jóváhagyta.

Pilisborosjenő, 2026. augusztus 31.

Mikolay Ágnes Éva
főigazgató

**Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola**

2097 Pilisborosjenő, Fő u. 1.

drótposta: titkarsag@iskola.pilisborosjeno.hu, honlap: iskola.pilisborosjeno.hu

NYILATKOZAT

A 2026. évi XLVII. törvény alapján a tantestület az intézmény Pedagógiai Programját elfogadta.

Pilisborosjenő, 2026. augusztus 31.

Kupa Kinga
a nevelőtestület nevében

